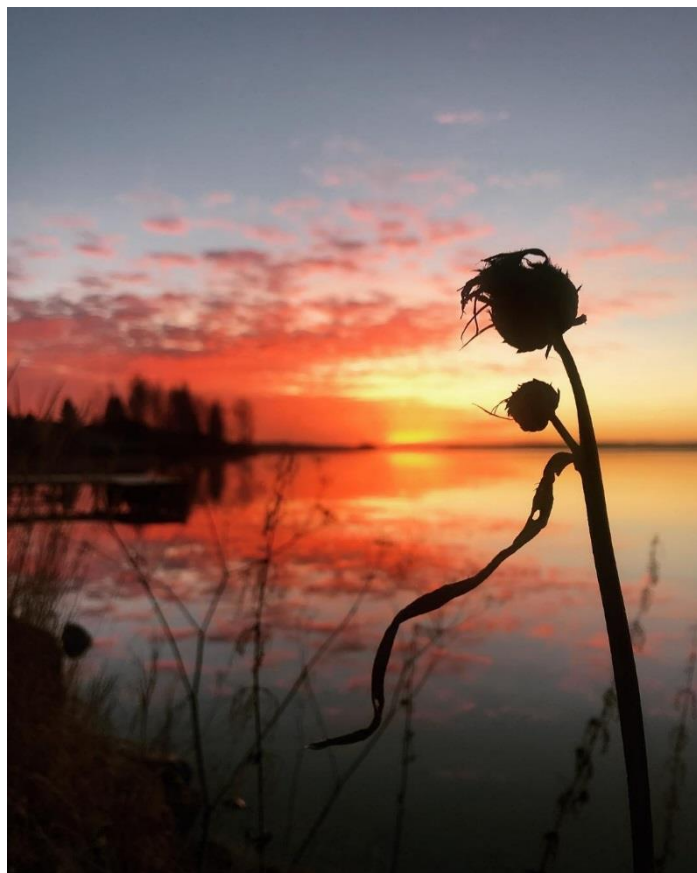

SOTKAMO

TILINPÄÄTÖS 2018

Kunnanhallituksen hyväksymä 2.4.2019
Kunnanvaltuuston hyväksymä 18.6.2019

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Valtakunnan talous kehittyi positiivisesti vuonna 2018 mutta talous kasvoi hitaammin kuin vuonna 2017. Ennakkotiedon mukaan vuonna 2018 bruttokansantuote kasvoi 2,5 %. Suhteellisen vahvana jatkunut talouskasvu ja voimistunut työvoiman kysyntä nostivat vuonna 2018 työllisyysasteen tavoiteltuun 72 prosenttiin. Kotitalouksien käytettävissä olevat ansiotulot kasvoivat vuonna 2018 ja tämä kasvatti kotimaista kulutusta. Hyvä suhdannetilanne ja menojen kasvua hillitsevät toimet vahvistavat julkisen talouden tasapainoa. Myös julkisen talouden velan suhteessa BKT:hen uskotaan laskevan lähivuosina.

Taloukasvun hidastumisesta huolimatta reaali-palkkojen maltillinen kehitys ylläpiti työvoiman kysyntää. Vaikka työttömiä työnhakijoita oli valtakunnan tasolla vielä suhteellisen paljon, tietyillä toimialoilla koettiin pulaa ammattitaitoisesta työvoimasta.

Kikyn vaikutukset näkyivät edelleen vuonna 2018 Sotkamon kunnankin taloudessa mutta kunta-alan yleiset palkankorotukset nostivat palkkamenoja. Kaikki kiky-sopimuksen osa-alueet eivät tuoneet kunnille suoraa säästöä ja kiky-sopimuksen tuomat palkkaleikkaukset ovat pienentäneet ennakoitua enemmän kuntien verotulokertymiä.

Vuoteen 2018 Sotkamon kunta lähti edelleen jatkaen omaa talouden tasapainottamisohjelmaansa. Talousarviossa vuodelle 2018 ennustettiin noin -1,7 miljoonaa euroa alijäämäistä tilikauden tulosta. Kunnan oman toiminnan osalta vuosi 2018 toteutui arvioitua parempana, mutta sote-kuntayhtymän reilut kolme miljoonaa budjetoitua suurempana toteutunut laskutus käänsi vuoden 2018 todella reilusti alijäämäiseksi ja vei myös vuosikatteen miinukselle. Talousarviossa noin 1,1 miljoonaa euroa positiiviseksi arvioitu vuosikate toteutuu noin -0,7 miljoonaa euroa negatiivisena ja tuloslaskelma toteutuu noin -1,7 miljoonaa euroa arvioitua huonompana ollen noin -3,4 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Koko Kainuun osalta olemme nyt tilanteessa, jossa kuntien tulopohja ei näytä riittävän kunnallisten toimintojen järjestämiseen. Sotkamon kunnan voimassaolevia talouden tasapainottamisohjelmia tulee jatkaa ja löytää keinot kestäväälle kuntataloudelle. Jotta tähän voidaan päästä, on talouden tasapainottamiseen osallistuttava kunnan oman toiminnan lisäksi Kainuun sote-kuntayhtymän puolelle. Kunnan vuosibudjetista yli puolet on ostopalvelua Kainuun sote-kuntayhtymältä. Tässä vaiheessa on jo tieto, että edeltävinä vuosina valmistelussa ollut maakuntauudistus kaatui ja sote- ja maakuntauudistuksen jatkokuviot tulevat selviämään mahdollisesti vuoden 2019 aikana.

Positiivisia asioita Sotkamon kunnan osalta vuonna 2018 osalta olivat muun muassa edelleen parantunut työllisyystilanne ja ennustettua parempana toteutuneet verotulot. Kunnan tuottamat palvelut ja investoinnit pystyttiin tuottamaan asetettujen tavoitteiden mukaisesti ja pysyen laadituissa budjettiarvioissa. Kuntastrategian mukaisilla M-toimialoilla vuosi 2018 oli vahva. Kaivosalalla Sotkamo Silverin kaivoksella vietettiin rikastamon harjannostajaisia ja Terrafamella saatiin tuotannon ylösajovaihe valmiiksi. Matkailussa rekisteröidyissä yöpymisissä oli huomattavaa kasvua ja varsinkin ulkomaalaisten osuus yöpymisissä kasvoi merkittävästi. Maidontuotannossa saavutettiin tuotantoennätyksiä ja marja-alalla Extrin tuotantotilat vihittiin käyttöön kesällä 2018. Puun myynti Sotkamossa kasvoi 30 prosenttia vuodesta 2017.

Kiitokset kaikille kuntalaisille, kuntapäätäjille sekä kunnan työntekijöille vuodesta 2018. Tehdään yhdessä töitä kuntamme palveluiden, elinvoiman ja hyvinvoinnin eteen!

Kunnanjohtaja Mika Kilpeläinen

SISÄLLYS

JOHDANTO	5
1 TOIMINTAKERTOMUS	6
1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA.....	6
1.2 RISKIEN HALLINTA JA SISÄISEN VALVONNAN PERIAATTEET JA MENETTELYTAVAT	29
1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	31
1.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	35
1.5 KOKONAISTULOT JA –MENOT	38
1.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	39
1.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	50
2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	51
2.1 HALLINNON TOIMIALA.....	51
2.2 YMPÄRISTÖ- JA TEKNINEN TOIMIALA	69
2.3 SIVISTYKSEN TOIMIALA	90
2.4 TULOSLASKELMA.....	108
2.5 INVESTOINNIT	110
2.6 RAHOITUSLASKELMA	114
2.7 YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEH SITOVIEN ERIEN TOTEUTUMISESTA	115
3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	120
3.1 TULOSLASKELMA	120
3.2 RAHOITUSLASKELMA	121
3.3 TASE	122
3.4 KONSERNIN TULOSLASKELMA	124
3.5 KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	125
3.6 KONSERNITASE.....	126
4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	128
4.1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	128
4.2 TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	130
4.3 TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	134
5 ERIYTETTY TILINPÄÄTÖKSET	149
5.1 VESIHUOLTOLAITOS.....	149
6 LUETTELOT JA SELVITYKSET	150
6.1 LUETTELO TOSITELAJEISTA.....	150
7 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ.....	151

JOHDANTO

Kuntalain mukaan kunnat ja kuntayhtymät noudattavat kirjanpidossaan ja tilinpäätöksessään kirjanpitolakia soveltuvien osin. Kirjanpitolaissa keskeisenä tavoitteena on oikeiden ja riittävien tietojen antaminen kirjanpito- ja palveluvelvollisen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Kunnan tilinpäätökseen sisältyvät tilinpäätöslaskelmat ovat tase ja tuloslaskelma sekä rahoituslaskelma. Rahoituslaskelma on rahan lähteitä ja rahan käyttöä kuvaava laskelma. Tuloslaskelmaa ja tasetta täydentävien liitetietojen antaminen on pakollista. Talousarvion toteutumisvertailu on itsenäinen, tilinpäätökseen sisältyvä laskelma, jonka tehtävänä on talousarviositovuuden noudattamisen seuranta.

Tilinpäätösinformaatiota parantavat sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen seuranta, suunnitelman mukaisten poistojen esittäminen sekä konsernitaseen ja sen liitetiedostojen sisällyttäminen tilinpäätökseen.

Toimintakertomus on osa kunnan virallista tilinpäätöstä. Toimintakertomuksen erityisenä tehtävänä kunnassa on selvittää valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista.

Lisäksi kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös.

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelyä sekä talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi. Kirjanpitolain mukaan toimintakertomuksessa on annettava tiedot kirjanpito- ja palveluvelvollisen toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä seikoista. Kirjanpitoasetuksen mukaan toimintakertomuksessa tulee esittää tiedot olennaisista tapahtumista tilikaudelta ja sen päättymisen jälkeen, arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä ja selvitys tutkimus- ja kehitystoiminnan laajuudesta.

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Olennaiset tapahtumat kunnan toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Yleistä

Sotkamo on Pohjois-Suomen kunta, joka sijaitsee Kainuun maakunnan eteläosassa. Rajanaapureita ovat lännessä Kajaanin kaupunki, pohjoisessa Paltamon ja Ristijärven kunnat, idässä Kuhmon kaupunki ja etelässä Nurmeksien kaupunki ja Valtimon, Rautavaaran ja Sonkajärven kunnat.

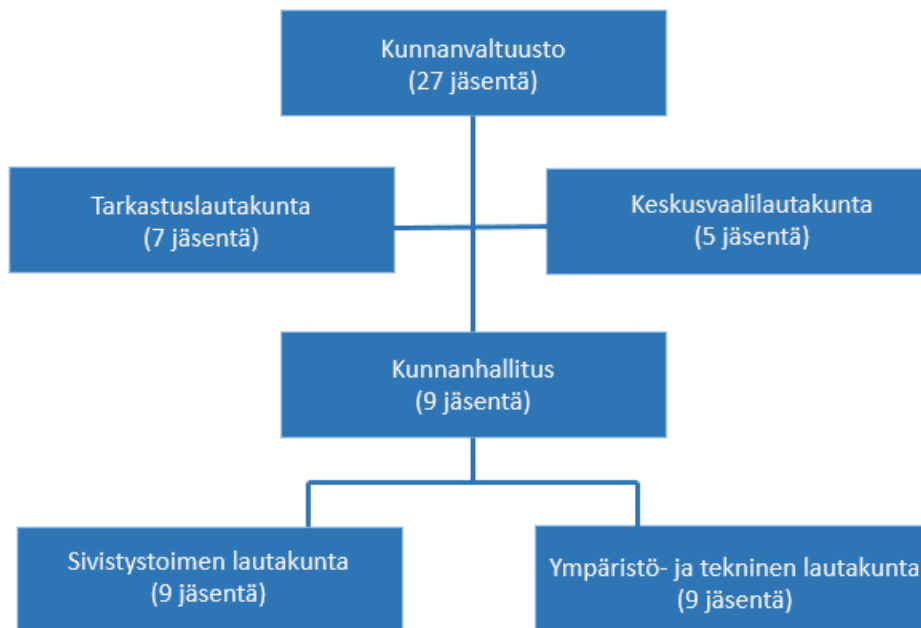
Kunnan kokonaispinta-ala on 2 952 km², josta vesistöjä on 300 km². Kunnan asukasluku oli 31.12.2018 - tilanteessa 10 389 asukasta. Kunnan tuloveroprosentti oli 21,25 %.

Sotkamon kuntakeskus sijaitsee luonnonkauniilla paikalla, vesistöjen ympäröimänä. Hiukan kuulut hiekkarannat, harjut ja vehreys luovat viihtyisät olosuhteet asumiseen ja lomailuun. Kunnan toinen taajama ympäristöineen, Vuokatti, on matkailu- ja liikuntaelämän keskus. Vuokatin matkailupalvelut ovat korkeatasoiset ympäri vuoden. Vuokatinrinteet, urheiluopisto, urheiluakatemia, Katinkullan matkailukeskus, lukuisat majoitusliikkeet ja maaseudun lomakylät sijaitsevat lähellä Vuokattia luonnon rauhassa.

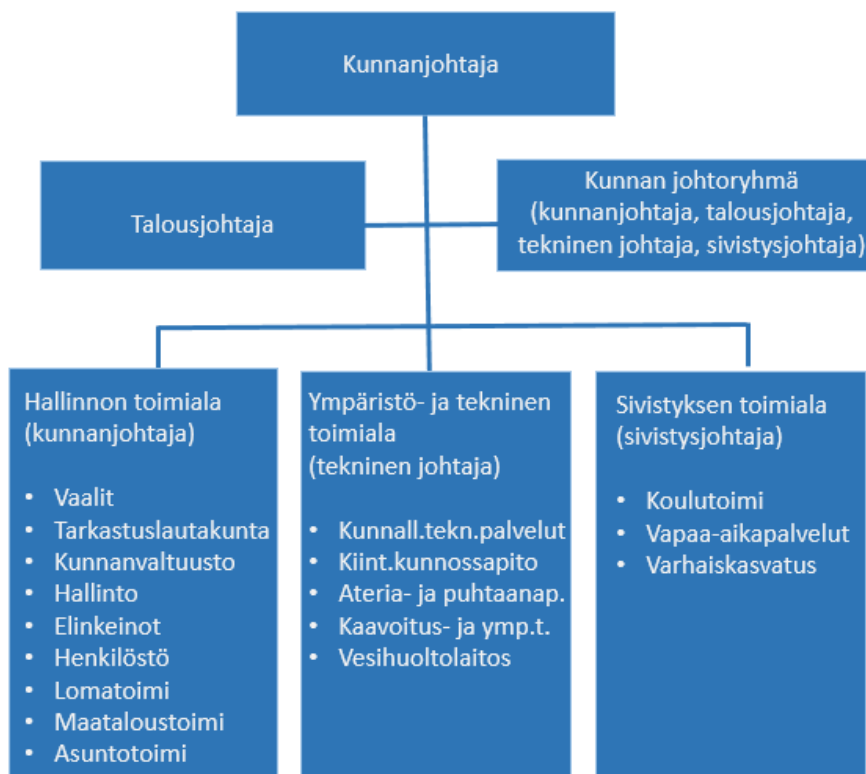
Sotkamo kuuluu

Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon
Kainuun-Koillismaan maanmittaustoimistoon
Itä-Suomen verotoimistoon
Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen
Kainuun käräjäoikeuteen
Suomen Metsäkeskuksen pohjoiseen palvelualueeseen
Pohjois-Suomen maistraatin Kajaanin yksikköön
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukseen
Kainuun liittoon
Oulun poliisilaitoksen Sotkamon poliisiasemaan
Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymään
KELA:n pohjoiseen vakuutuspiiriin

Kunnan luottamushenkilöorganisaatio 31.12.2018

Kunnan henkilöstöorganisaatio 31.12.2018

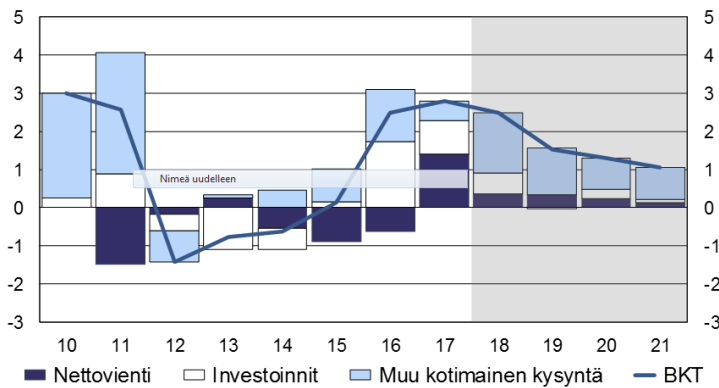
1.1.2 Talouden kehitys

Maailmantalouden näkymät

VM:n joulukuussa 2018 julkaiseman taloudellisen katsauksen (Valtiovarainministeriön julkaisu 332/2018) mukaan Maailmantalouden nopeimman kasvun vaihe on tältä erää ohi ja kasvu hidastuu lähivuosina. Keskeinen maailmantalouden ja –kaupan näkymiä varjostava riski on kauppakonfliktien kärjistyminen entisestään. Euroopan kannalta keskeiset riskit ovat Italian talouspolitiikan suunta sekä Brexitiin liittyvä epävarmuus. Geopoliittiset jännitteet ovat yhä korkealla ja voivat nostaa esimerkiksi öljyn hintaa odotettua enemmän.

Julkinen talous alkaa kuitenkin vähitellen heikentyä 2020-luvun alkuvuosina, kun talouskasvu hidastuu ja kuluneella vaalikaudella tehdyt sopeutustoimet päättyvät. Julkista taloutta heikentää väestön ikääntyminen, joka kasvattaa vuosi vuodelta eläke-, terveys- ja hoivamenoja. Julkisessa taloudessa on mittava kestävyysvaje.

BKT:n kasvu Suomessa ja siihen vaikuttavat tekijät
prosenttiyksikköä

Lähde: Tilastokeskus, VM

Kuntatalouden tila 2018

Kuntatalous näyttää Kuntaliiton vuoden 2018 tilinpäätösarvioiden valossa hälyttävän synkältä. Valtaosa (196) kunnista teki negatiivisen tuloksen. Vuotta aiemmin miinusmerkkisiä tuloksia oli 55 kunnassa. Tilikauden tulos on ollut 2000-lvulla vain muutamana vuotena heikompi. Kunnat ja kuntayhtymät ottivat lainaa lisää lähes miljardi euroa.

Huonon tuloksen taustalla on kuntien eriytymistä. Kuntien toimintamenot kasvoivat yli 3 prosenttia. Kasvua selittää mm. kunta-alan yleispalkankorotus sekä ostopalveluiden kasvu. Loppuvuodelle ajoittuneet kunnallisveron oikaisut painoivat kuntien verotulot vuonna 2018 miinukselle. Kunnallisverotulot laskivat myös verojärjestelmän vaikutuksesta ja ennätys suurten veronpalautusten takia. Melkein puolet kilpailukyky sopimuksen vaikutuksista ei kompensoitu, ja negatiivinen vaikutus oli yhteensä noin 115 miljoonaa euroa. Kunnallisveron heikko kehitys ja pääomatuloverojen voimakas kasvu verovuonna 2017 johti suuriin negatiivisiin oikaisuihin kunnallisveroon verotuksen päätyttyä. Käytännössä vuonna 2017 kertyi liikaa veroja, jotka oikaistiin vuonna 2018. Vuonna 2018 henkilöasiakkaille palautettiin ennätyspaljon veroja, yli 250 miljoonaa enemmän kunnallisveroja verrattuna vuoteen 2017. Kaikkinensa kuntien verotulot laskivat -0,5 prosenttia vuodesta 2017. Myös valtionosuudet vähenivät -0,6 prosenttia eli noin 50 miljoonaa euroa. Kaiken kaikkiaan kuntien vuosikate heikkeni lähes 32 prosenttia.

1.1.3 Olennaiset muutokset Sotkamon kunnan toiminnassa ja taloudessa

Tuloslaskelma

Tuloslaskelmassa osoitetaan kuinka toimintatuotot riittivät tilikautena palvelutoiminnan kuluihin, lainojen korko- ja muihin rahoituskuluihin sekä omaisuuden kulumista kuvaaviin suunnitelman mukaisiin poistoihin. Tuloslaskelman välituloksina esitetään seuraavat tiedot:

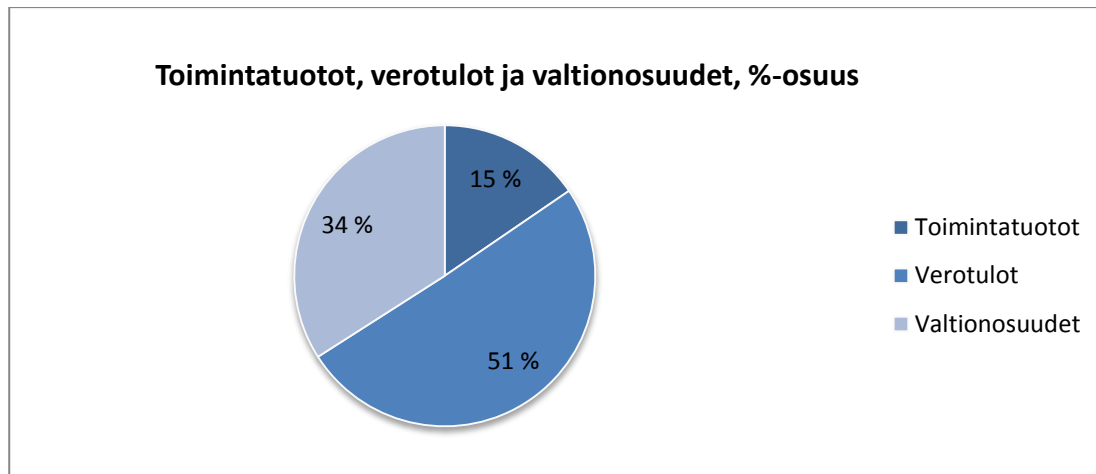
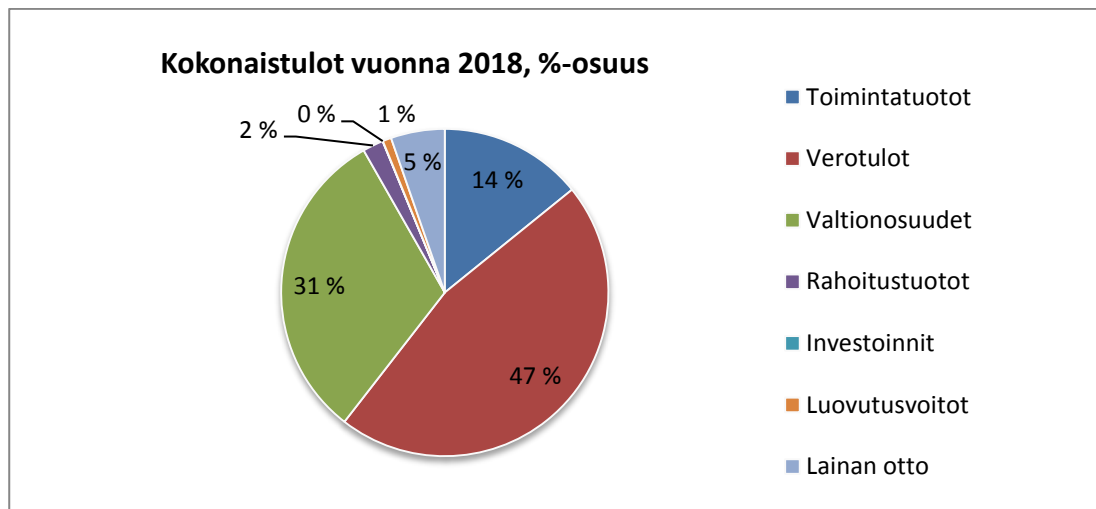
- Toimintakate osoittaa kuinka paljon toimintakuluista on katettava verotuloilla ja valtionosuuksilla.
- Vuosikate kuvaa tulorahoituksen riittävyyttä. Toimintakatteen lisäksi siinä on otettu huomioon verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut.
- Tilikauden tulos kertoo tilikauden tulojen ja menojen erotuksen.

Tilikausi 2018 toteutui huomattavasti talousarviota heikompana ja alijäämäisempänä. Vuosikate oli -759 834 euroa negatiivinen (TA 2018: 1 102 948 euroa) ja tilikauden tulos poistojen jälkeen -3 405 290 euroa alijäämäinen (TA 2018: -1 704 397 euroa). Vuosikate toteutui -1 862 782 euroa ja tilikauden tulos -1 700 893 euroa talousarviota heikompana.

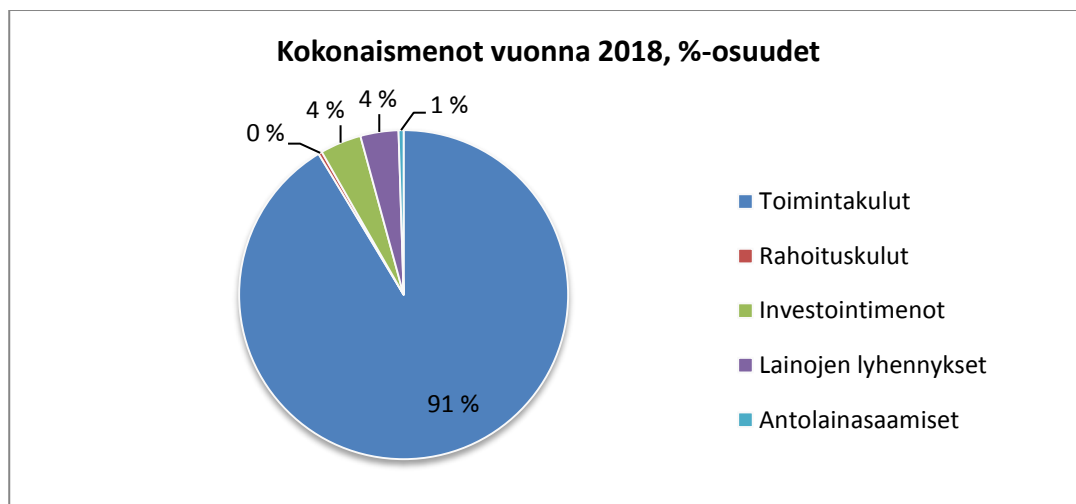
Vertailuna, vuonna 2017 vuosikate oli +3 224 032 euroa positiivinen ja tilikauden tulos poistojen jälkeen +814 940 euroa ylijäämäinen. Tilikauden 2018 vuosikate oli siten -3 983 866 euroa vuoden 2017 vuosikatetta huonompi ja tilikauden tulos -4 220 230 euroa vuoden 2017 tilikauden tulosta huonompi.

Kunnan vuoden 2018 tulosta heikensi Kainuun sote-kuntayhtymän -20,8 miljoonan euron alijäämä talousarvioon nähden, josta aiheutui Sotkamon kunnalle talousarviossa huomioimatonta lisälaskutettavaa -3 040 023 euroa. Ilman soten alijäämää, kunnan tilikauden tulos olisi ollut vain -365 267 euroa alijäämäinen. Kunnan lopullinen alijäämä on näin ollen kaksi kertaa talousarviota suurempi. Negatiivinen vuosikate tarkoitti sitä, että kunnan saama tulorahoitus (toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet) ei riittänyt kattamaan jokapäiväisen toiminnan pyörittämistä. Tästä syystä kunta joutui ottamaan vuonna 2018 syömävelkaa, mitä on tapahtunut viimeksi vuonna 2015, jonka jälkeen käynnistettiin kunnan talouden uusi tasapainottamisohjelma. Talouden tasapainottamisohjelma ei riitä tällä erää vastaamaan kustannusten kasvua, vaikka sillä onkin säästetty merkittäviä kustannussäästöjä nimenomaan kunnan omassa toiminnassa. Laskennallinen arvio vuoden 2018 säästöistä talouden tasapainottamisohjelman avulla on yhteensä 815 000 euroa.

Kokonaistulot ja -menot

Kunnan kokonaistulot olivat vuonna 2018 yhteensä 84 492 560 euroa (TP 2017: 85 413 632 euroa), joista verotuloja 39 142 798 euroa, valtionosuuksia 26 393 900 euroa, toimintatuottoja 11 982 573 euroa, vierasta pääomaa (lyhyt- ja pitkäaikaista) 4 500 000 euroa, rahoitus- ja korkotuottoja 1 730 043 euroa, investointeihin saatuja rahoitusosuuksia 24 601 euroa sekä myynti-/luovutusvoittoa 718 645 euroa. Satunnaisia tuottoja ei kertynyt.

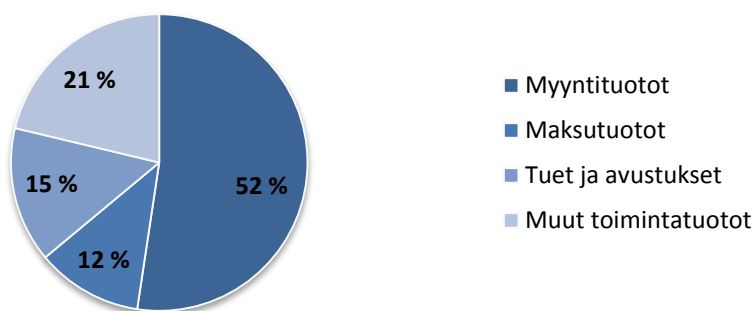

Kunnan kokonaismenot olivat vuonna yhteensä 87 187 210 euroa (TP 2017: 83 959 801 euroa), joista toimintakuluja 79 647 047 euroa, investointimenoja (brutto) 3 532 638 euroa, pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiä 3 260 070 euroa, antolainasaamisten lisäyksiä 431 572 euroa sekä rahoitus- ja korkokuluja 315 883 euroa.

Toimintatuotot

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TP 2017, %	TA 2018 - TP 2018, €
Myyntituotot	6 031 196	6 216 478	6 276 204	101,0 %	4,1 %	59 726
Maksutuotot	1 184 464	1 160 220	1 386 897	119,5 %	17,1 %	226 677
Tuet ja avustukset	1 620 175	1 879 419	1 771 000	94,2 %	9,3 %	-108 419
Muut toimintatuotot	2 433 659	2 333 073	2 548 472	109,2 %	4,7 %	215 399
YHTEENSÄ	11 269 494	11 589 190	11 982 573	103,4 %	6,3 %	393 383

Toimintatuottojen rakenne vuonna 2018

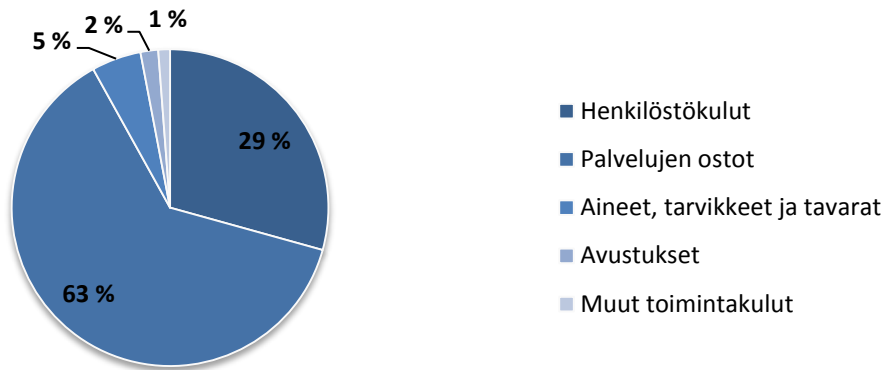

Tilikauden toimintatuotot olivat yhteensä 11 982 573 euroa, mikä on 393 383 euroa ja 3,4 prosenttia talousarviossa arvioitua enemmän. Toimintatuottoja kertyi 713 079 euroa ja 6,3 prosenttia vuotta 2017 enemmän. *Myyntituottoja* kertyi kokonaisuudessaan kaikilta osin arvioitua enemmän. Erityisesti saadut vesimaksutotot ja kotikuntakorvaukset olivat arvioitua suuremmat. Myös *maksutuottoja* kertyi kokonaisuudessaan arvioitua enemmän. Erityisesti rakennusvalvonnan ja yhdyskuntapalvelujen maksutuottoja sekä hoitopäivämaksuja kertyi arvioitua enemmän. *Tukia ja avustuksia* kertyi hieman arvioitua vähemmän. Talousarviossa oli huomioitu EU-rahoitteisten kehittämishankkeiden hankesuunnitelmien mukaiset budjetit vuodelle 2018, mutta hankkeiden toteutuneet kustannukset ja siksi hankkeisiin saadut EU-tuet jäivät arvioitua pienemmiksi. *Muita toimintatuottoja* kertyi arvioitua enemmän, mitä selittää vuokratuottojen ja tonttien myynnin arvioitua parempi kertymä.

Toimintakulut

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TP 2017, %	TA 2018 - TP 2018, €
Henkilöstökulut	-22 714 451	-23 173 325	-23 344 592	100,7 %	2,8 %	171 267
Palvelujen ostot	-47 344 651	-46 505 131	-49 879 825	107,3 %	5,4 %	3 374 694
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 914 089	-4 027 744	-4 032 096	100,1 %	3,0 %	4 352
Avustukset	-1 481 606	-2 171 882	-1 437 451	66,2 %	-3,0 %	-734 431
Muut toimintakulut	-907 219	-896 890	-953 083	106,3 %	5,1 %	56 193
YHTEENSÄ	-76 362 016	-76 774 972	-79 647 047	103,7 %	4,3 %	2 872 075

Toimintakulujen rakenne vuonna 2018

Kunnan toimintakulut olivat yhteensä -79 647 047 euroa, mikä on 2 872 075 euroa ja 3,7 prosenttia talousarviossa arvioitua enemmän. Toimintakulujen kasvu oli huomattavan suuri, sillä toimintakulut kasvoivat 3 285 031 euroa ja 4,3 prosenttia vuodesta 2017.

Toimintakuluista henkilöstökuluja, palvelujen ostoja sekä avustuksia tarkastellaan seuraavassa tarkemmin.

Henkilöstökulut

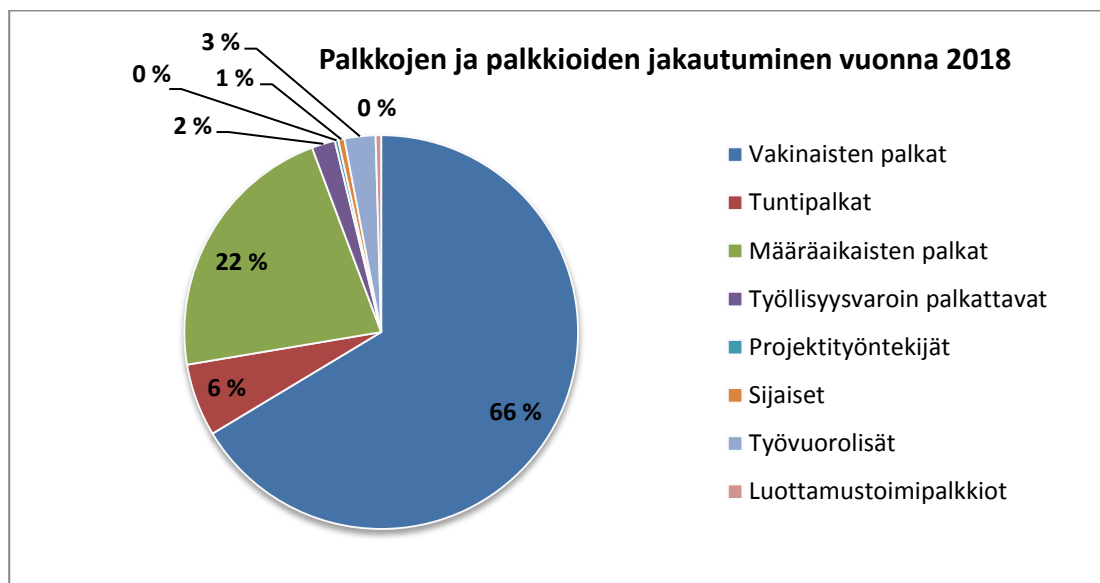
	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TP 2017, %	TA 2018 - TP 2018, €
Vakinaisten palkat	-11 575 630	-12 316 379	-12 185 068	98,9 %	5,3 %	-131 311
Tuntipalkat	-1 557 636	-1 541 272	-1 095 822	71,1 %	-29,6 %	-445 450
Määräaikaisten palkat	-3 577 835	-3 085 254	-4 028 065	130,6 %	12,6 %	942 811
Työllisyysvaroin palkattavat	-317 450	-425 449	-352 133	82,8 %	10,9 %	-73 316
Kesätyöntekijät	-20 882	-17 297	-33 619	194,4 %	61,0 %	16 322
Projektityöntekijät	-86 197	-55 474	-52 641	94,9 %	-38,9 %	-2 833
Sijaiset	-85 031	-84 189	-92 796	110,2 %	9,1 %	8 607
Työvuorolisät	-427 563	-352 130	-466 514	132,5 %	9,1 %	114 384
Muut palkat	-26 175		-14 063		-46,3 %	14 063
Verolliset matkakorvaukset	-6 151	-13 000	-4 561	35,1 %	-25,8 %	-8 439
Luottamustoimipalkkiot	-81 693	-82 000	-83 885	102,3 %	2,7 %	1 885
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-18 091		-24 921		37,8 %	24 921
Palkat ja palkkiot	-17 780 334	-17 972 444	-18 434 087	102,6 %	3,7 %	461 643
Henkilöstökorvaukset	316 130	40 000	258 672	646,7 %	-18,2 %	-218 672
Palkat ja palkkiot	-17 464 204	-17 932 444	-18 175 415	101,4 %	4,1 %	242 971
KuEL-maksut -palkkaper.	-2 534 229	-2 555 611	-2 612 583	102,2 %	3,1 %	56 972
KuEL-maksut -eläkemenoper.	-1 152 546	-1 112 414	-1 143 618	102,8 %	-0,8 %	31 204
Varhe-maksut	-152 096	-173 190	-140 197	80,9 %	-7,8 %	-32 993
Muut työeläkemaksut	-505 279	-439 647	-478 888	108,9 %	-5,2 %	39 241
Jaksotetut eläkekulut	-298 309	1 306	406	X	X	900
Eläkekulut	-4 642 459	-4 280 862	-4 374 880	102,2 %	-5,8 %	94 018
Muut henkilösivukulut	-607 789	-960 019	-794 298	82,7 %	30,7 %	-165 721
Henkilösivukulut	-5 250 248	-5 240 881	-5 169 178	98,6 %	-1,5 %	-71 703
YHTEENSÄ	-22 714 452	-23 173 325	-23 344 593	100,7 %	2,8 %	171 268

Henkilöstökulut olivat yhteensä -23 344 593 euroa, mikä on +171 268 euroa ja +0,7 prosenttia arvioitua enemmän. Henkilöstökulut olivat +630 141 euroa ja +2,8 prosenttia vuoden 2017 henkilöstökuluja suuremmat. Kunnan talouden tasapainottamisohjelman mukaiset toimenpiteet ovat tuoneet henkilöstökuluissa suunnitellusti säästöä, mutta vuodelle 2018 kohdistui kunta-alan työ- ja virkaehtosopimusten mukaiset yleispalkankorotukset sekä tammikuussa 2019 maksettu tuloksellisuuteen perustuva kertaerä, joka kirjattiin kokonaisuudessaan vuoden 2018 tilinpäätökseen kuluksi ja siirtovelaksi, koska työnantajalle syntyi maksuvelvollisuus jo vuoden 2018 aikana. Yleispalkankorotusten määrä oli 166 970 euroa sivukuluineen ja tuloksellisuuteen perustuva kertaerä 148 808 euroa sivukuluineen. Tuloksellisuuteen perustuva kertaerä oli n. 9,2 prosenttia marraskuun 2018 palkkapotista.

Suurimmat säästöt kunnan omissa sopeuttamistoimissa ovat syntyneet vakinaisten työntekijöiden palkkuluista, kun eläköityneiden tilalle ei ole palkattu uusia työntekijöitä. Kunnassa on tehty myös muita virka- sekä tehtäväjärjestelyitä, jotka ovat tuoneet säästöä.

Määrärahasäästöä syntyi eniten vakituisista työntekijöistä ja tuntipalkkalaisista, työllisyysvaroin palkatuista sekä henkilöstökorvauksista. Määrärahavaraus ylittyi merkittävimmin määräaikaisten työntekijöiden sekä maksettujen työvuorolisien osalta.

Kilpailukyky-sopimuksessa on sovittu, että julkisen sektorin lomarahoja vähennetään 30 %:lla nykyisestä tasosta ajanjaksolla 1.2.2017–30.9.2019. Leikkaus koskee koko lomanmääräytymisvuoden 1.4.2017–31.3.2018 lomarahaa. Vuodelle 2017 kohdistuneen, kiky-sopimuksen mukaisen 30 %:n lomarahaleikkauksen vaikutus oli Sotkamossa 186 154 euroa (maksetut lomarahat yht. 620 513 euroa).

Palvelujen ostot

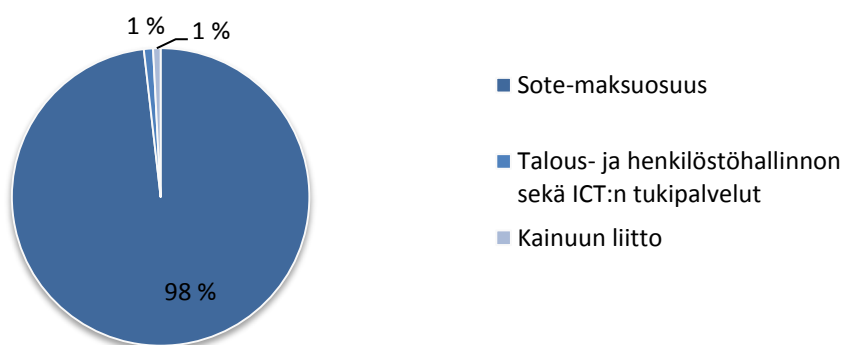
	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TP 2017, %	TA 2018 - TP 2018, €
Asiakaspalv.ostot valtiolta	-134	0	-5 767			5 767
Asiakaspalv.ostot kunnilta	-165 859	-147 000	-208 336	141,7 %	25,6 %	61 336
Asiakaspalv.ostot ky:ltä		-1 300	0			-1 300
Kotikuntalain kotikuntakorv.	-188 159	-145 000	-248 578	171,4 %	32,1 %	103 578
Asiakaspalv.ostot muilta	-168 774	-205 056	-309 376	150,9 %	83,3 %	104 320
Asiakaspalvelujen ostot	-522 926	-498 356	-772 057	154,9 %	47,6 %	273 701
Yhteistoimintaosuudet ky:ille (Kainuun sote ja Kai- nuun liitto)	-39 183 574	-38 310 496	-41 351 340	107,9 %	5,5 %	3 040 844
Muut palvelujen ostot	-7 638 151	-7 696 279	-7 756 427	100,8 %	1,5 %	60 148
Muiden palvelujen ostot	-46 821 725	-46 006 775	-49 107 767	106,7 %	4,9 %	3 100 992
YHTEENSÄ	-47 344 651	-46 505 131	-49 879 824	107,3 %	5,4 %	3 374 693

Palvelujen ostot olivat yhteensä -49 879 824 euroa, mikä on 3 374 693 euroa ja 7,3 prosenttia arvioitua enemmän. Palvelujen ostot lisääntyivät 2 535 173 euroa ja 5,4 prosenttia vuodesta 2017. Kainuun sote-kuntayhtymän -20,8 miljoonan euron alijäämästä aiheutui Sotkamon kunnalle lisälaskutettavaa -3 040 023 euroa. Myös palvelujen ostot kaikkien muutoinkin ylittivät talousarvioon varatut määrärahat.

Kuntayhtymien yhteistoimintaosuuksien maksuosuudet olivat vuonna 2018 yhteensä 41 351 340 euroa, mikä on +3 040 844 euroa ja +6,7 prosenttia arvioitua enemmän. Vuoden 2017 tilinpäätöksessä em. kustannukset olivat yhteensä 39 183 574 euroa. Maksuosuudet koostuivat vuonna 2018 seuraavista eristä:

- Sotkamon maksuosuus Kainuun sote-kuntayhtymälle sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista oli -40 604 366 euroa ja 3 908 €/asukas (TP 2017: -38 426 412 euroa ja 3 687 €/asukas). Maksuosuus nousi +2 177 954 euroa (+5,6 prosenttia) vuoden 2017 maksuosuudesta. Kainuun soten tilikauden 2018 alijäämä oli -20,8 miljoonaa euroa, josta Sotkamon kunnan lisälaskutuksen osuus oli -3 040 023 euroa.
- Sotkamon kunnan maksuosuus Kainuun sote-kuntayhtymälle talous- ja palkkahallinnon sekä ICT:n tukipalveluista oli -410 717 euroa. (TP 2017: -442 619 euroa). Maksuosuus laski -31 902 euroa (-7,2 prosenttia) vuoden 2017 maksuosuudesta.
- Sotkamon kunnan maksuosuus Kainuun liitolle oli -336 257 euroa (TP 2017: -314 543 euroa). Maksuosuus nousi +21 714 euroa (+6,9 prosenttia) vuoden 2017 maksuosuudesta.

Yhteistoimintaosuuksien jakautuminen vuonna 2018

Avustukset

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TP 2017, %	TA 2018 - TP 2018, €
Lasten kotihoidontuki	-537 006	-550 000	-367 014	66,7 %	-31,7 %	-182 986
Yksityisen hoidon tuki	-29 283	-35 000	-24 323	69,5 %	-16,9 %	-10 677
Muut avustukset (sis. palveluseteli)	-63 009	-45 940	-117 103	254,9 %	85,9 %	71 163
Avustukset kotitalouksille	-629 298	-630 940	-508 440	80,6 %	-19,2 %	-122 500
Työmarkkinatuen maksuosuus	-710 409	-660 000	-596 277	90,3 %	-16,1 %	-63 723
Kesätyöseteli	-9 750	-20 000	-19 707	98,5 %	102,1 %	-293
Muut avustukset	-132 149	-860 942	-236 324	27,4 %	78,8 %	-624 618
Avustukset yhteisöille	-852 308	-1 540 942	-929 011	60,3 %	9,0 %	-611 931
YHTEENSÄ	-1 481 606	-2 171 882	-1 437 451	66,2 %	-3,0 %	-734 431

Avustuksia maksettiin yhteensä -1 437 451 euroa, mikä on -734 431 euroa ja -33,8 prosenttia arvioitua vähemmän. Avustuksia maksettiin -44 155 euroa ja -3,0 prosenttia vuotta 2017 vähemmän. Kotitalouksille maksettiin arvioitua vähemmän avustuksia (lasten kotihoidontukea ja yksityisen hoidon tukea), vaikkakin palveluseleitä maksettiin 2,5 -kertaa arvioitua enemmän. Toiminta-avustuksia (yleisavustuksia, kohdeavustuksia ja vuokra-avustuksia) myönnettiin talouden tasapainottamisohjelman periaatteiden mukaisesti.

Ilahduttavaa on, että vuodesta 2011 saakka jatkunut kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen kasvu saatiin taittumaan vuoden 2018 aikana. Vuonna 2018 Sotkamon kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen osuus oli yhteensä -596 277 euroa, kun vuonna 2017 osuus oli -689 612 euroa. Kustannuksissa syntyi säästöä -93 335 euroa. Pitkäaikaistyöttömien työllistämiseen tarkoitettua työllistämisen kuntalisää maksettiin yhteensä 13 toimijalle, joista 8 oli yritystä.

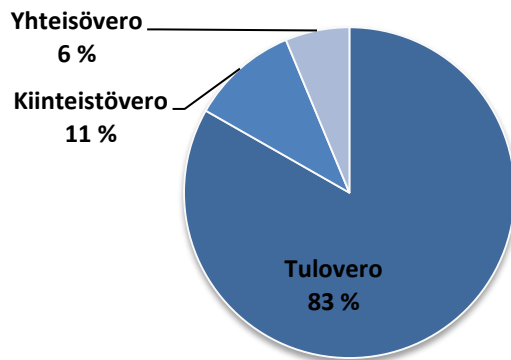
Verotulot

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018 - TA 2018, €	TP 2017 / TP 2018, %
Kunnan tulovero	33 264 345	31 911 000	32 523 485	1,9 %	612 485	-2,3 %
Kiinteistövero	4 184 792	4 175 000	4 098 853	-1,9 %	-76 147	-2,1 %
Yhteisövero	2 506 903	2 463 000	2 520 460	2,3 %	57 460	0,5 %
YHTEENSÄ	39 956 040	38 549 000	39 142 798	1,5 %	593 798	-2,1 %
asukasluku	10 423	10 465	10 389			-0,3 %
verotulo, €/asukas	3 833	3 684	3 768			-1,7 %
kunnallisvero%	21,25 %		21,25 %			
kunnallisvero%, €	1 565 381	1 501 694	1 530 517			-2,3 %

Tilikauden kokonaisverotulokertymä oli yhteensä 39 142 798 euroa, mikä on +593 798 euroa ja +1,5 prosenttia arvioitua enemmän. Verotulot laskivat 813 242 euroa ja -2,1 prosenttia vuodesta 2017. Verotuloja kertyi 3 768 euroa per asukas ja asukaskohtainen kertymä kasvoi +84 euroa per asukas. Tosin asukasluvun muutos oli -34 asukasta. Yhden kunnallisveroprosentin tuotto oli 1 530 517 euroa. Tuotto kasvoi +28 823 euroa vuodesta 2017.

Kiinteistöverokertymän aleneminen vuodesta 2017 johtuu pääasiassa yleisen kiinteistöveroprosentin alaisen rakennusten verotusarvon alenemisesta. Rakennuskanta vanhenee, ikälennukset syövät verotusarvoja ja kun uudisrakentamista ei suuressa määrin nouse rinnalle, lopputulos on negatiivinen.

Verotulojen jakautuminen vuonna 2018

Veroprosentit	2014	2015	2016	2017	2018
Tulovero	21,25	21,25	21,25	21,25	21,25
Kiinteistöverot					
yleinen kiinteistövero	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10
vakituinen asunto	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60
muut asuinrakennukset	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20
Erikseen määrätty prosentit					
rakentamaton rakennuspaikka	-	-	-	3,00	3,00
voimalaitos	2,85	2,85	2,85	3,10	3,10

Valtionosuudet

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TP 2017, %	TA 2018 - TP 2018, €
Kunnan peruspalvelujen vo	20 988 204	20 821 079	20 839 051	100,1 %	-0,7 %	-17 972
Verotuloperusteinen vo-tasaus	5 442 816	5 036 228	5 036 232	100,0 %	-7,5 %	-4
OKM:n vo	586 443	588 822	518 617	88,1 %	-11,6 %	70 205
YHTEENSÄ	27 017 463	26 446 129	26 393 900	99,8 %	-2,3 %	52 229

Valtionosuuksia saatiin yhteensä 26 393 900 euroa, mikä on -52 229 euroa ja -0,2 prosenttia arvioitua vähemmän. Valtionosuudet vähenivät -623 563 euroa ja -2,3 prosenttia vuodesta 2017. Arvio valtionosuuksien kertymästä osui talousarviossa hyvin kohdalleen.

Vuosikate

Vuosikate on vuoden 2018 tilinpäätöksessä -759 834 euroa negatiivinen. Vuosikatteen arvioitiin olevan talousarviossa +1 102 948 euroa positiivinen. Ilman Kainuun sotien alijäämän lisälaskutusta, vuosikate olisi ollut +2 280 189 euroa positiivinen. Vuosikate heikkeni talousarviosta -1 862 782 euroa ja vuoden 2017 tilinpäätöksestä -3 983 866 euroa.

Koska vuosikate oli negatiivinen, kunta joutui ottamaan syömävelkaa jokapäiväisen toimintansa pyörittämiseen.

Rahoitustuotot ja -kulut

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TP 2017, %	TA 2018 - TP 2018, €
Korkotuotot	1 510 500	1 450 000	1 562 633	107,8 %	3,5 %	-112 633
Muut rahoitustuotot	161 934	157 900	167 410	106,0 %	3,4 %	-9 510
Korkokulut	-176 109	-165 000	-166 583	101,0 %	-5,4 %	1 583
Muut rahoituskulut	-153 274	-149 300	-195 518	131,0 %	27,6 %	46 218
YHTEENSÄ	1 343 051	1 293 600	1 367 942	105,7 %	1,9 %	-74 342

Rahoitustuotot ja -kulut olivat yhteensä 1 367 942 euroa, mikä on +74 342 euroa ja +5,7 prosenttia arvioitua parempi. Rahoitustuotot ja -kulut toteutuivat +24 891 euroa ja +1,9 prosenttia vuotta 2017 parempina. Korkotuottoja kertyi pääosin Loiste Oy:n juniorlainan koroista. Muita rahoitustuottoja kertyi pääosin vesilaitoksen laskennallisesta korvauksesta peruspääomasta.

Yleinen korkotaso jatkui matalana ja vieraan pääoman korkokuluissa syntyi säästöä. Muissa rahoituskuluissa syntyi säästöä kunnan lainasalkun korkosuojarakenteen päivittämisen vaikutuksesta. Kunta hankki vuoden 2018 aikana käyttöönsä leasing-rahoitteisia laitteita, joita ei oltu huomioitu kaikilta osin talousarviossa. Kunnan maksuvalmiutta ja kassan hallintaa turvattiin hyödyntämällä lyhytaikaisia kuntatodistuksia. Kuntatodistuksista ei kertynyt lainkaan korkokuluja.

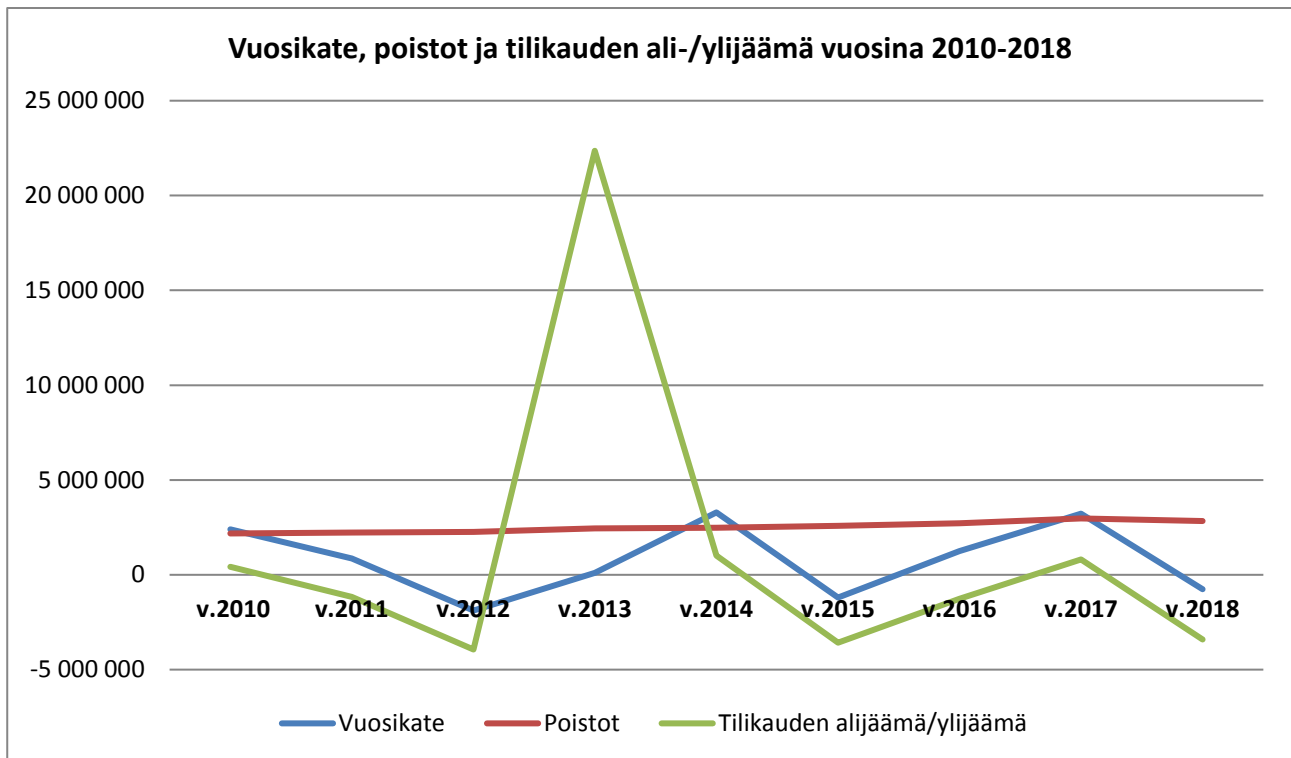
Poistot

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TP 2017, %	TA 2018 - TP 2018, €
Poistot tietokoneohjelmista	-11 760	-6 276	-10 799		-8,2 %	4 523
Poistot rakennuksista	-1 527 246	-1 492 494	-1 554 918	104,2 %	1,8 %	62 424
Poistot kiinteistä rakenteista ja laitteista	-1 043 051	-991 903	-1 102 618	111,2 %	5,7 %	110 715
Poistot koneista ja kalustosta	-205 764	-129 546	-162 346	125,3 %	-21,1 %	32 800
Suunnitelman poistot	0	-187 127	0	X	X	X
Arvon alentumiset	-185 175	0	0	X	X	X
YHTEENSÄ	-2 972 996	-2 807 346	-2 830 681	100,8 %	-4,8 %	23 335

Tilikauden poistot olivat yhteensä -2 830 681 euroa, mikä on +23 335 euroa ja +0,8 prosenttia arvioitua enemmän. Poistot pienenivät -142 315 euroa ja -4,8 prosenttia vuodesta 2017.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulos on -3 405 290 euroa alijäämäinen. Tilikauden tulos huononi merkittävästi talousarvioon ja vuoden 2017 tilinpäätökseen verrattuna. Tilikauden tulos arvioitiin talousarviossa -1 704 397 euroa alijäämäiseksi, joten lopullinen alijäämä on kaksi kertaa talousarviota suurempi. Vuonna 2017 tilikauden tulos oli +814 940 euroa ylijäämäinen, joten tulos heikkeni -4 220 230 euroa vuodesta 2017.

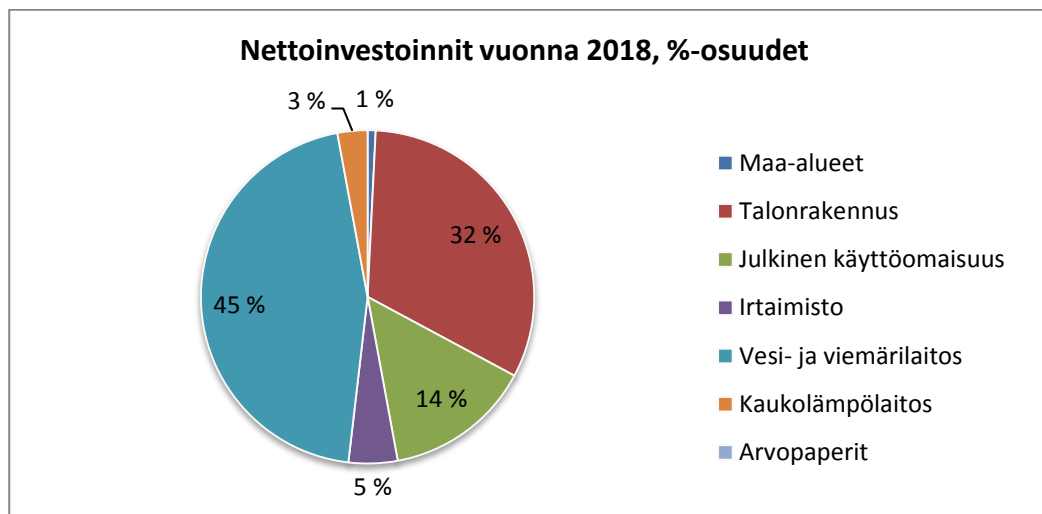
Vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen määrän, joka juoksevien käyttötalousmenojen jälkeen jää jäljelle käytettäväksi investointeihin, lainojen lyhennyksiin ja sijoituksiin. Vuosikate on keskeinen tunnusluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että tulorahoitus on riittävä, jos vuosikate on vähintään käyttöomaisuuden poistojen suuruinen. Poistot kuvaavat keskimääräistä vuosittaista korvausinvestointitarvetta. Mikäli vuosikate kattaa poistot (korvausinvestoinnit), kunnan ei tarvitse velkaantua, realisoida käyttöomaisuuttaan tai pitkäaikaisia sijoituksiaan pitääkseen palvelut toimintakunnossa.

1 000 €	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Edellisten kausien ylijäämä	14 287 734	13 025 212	13 840 152	10 434 862	9 106 838	9 480 397
Tilinpäätös	-1 262 522	814 940				
Talousarvio/taloussuunnitelma			-3 405 290	-1 328 024	373 559	2 031 610
Kumulatiivinen ylijäämä 31.12.	13 025 212	13 840 152	10 434 862	9 106 838	9 480 397	11 512 007

Tilikauden alijäämä -3 405 290 euroa katetaan taseessa olevasta kumulatiivisen ylijäämän kertymästä. Alijäämä haukkasee kumulatiivisesta ylijäämäkertymästä pois 25 prosenttia. Vuoden 2019 alkavassa taseessa on edellisiltä vuosilta kertynyttä kumulatiivista ylijäämää vuoden 2018 alijäämä huomioiden yhteensä 10 434 862 euroa. Talousarvio- ja suunnitelmavuosina 2017–2019 taseessa olevan kumulatiivisen ylijäämän arvioidaan käyvän alimmillaan n. 9,1 miljoonassa eurossa kunnes ylijäämää alkaa kertyä taas lisää vuonna 2020.

Rahoituslaskelma

Investoinnit

Kunnan investointimenot (brutto) olivat tilikaudella yhteensä -3 532 638 euroa. Kun investointimenoista vähennetään investointeihin saadut rahoitusosuudet 24 601 euroa sekä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (tase-arvot ja myyntivoitot) 718 645 euroa, investointien nettomenot olivat yhteensä -2 789 393 euroa. Kunta rahoitti investoinnit vieraalla pääomalla ja jonkun verran pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuloilla, erityisesti tonttien myynnillä. Investointimenot toteutuivat -109 232 euroa arvioitua pienempinä. Investointeja tarkastellaan kohderyhmittäin tarkemmin myöhemmin.

Rahoitus

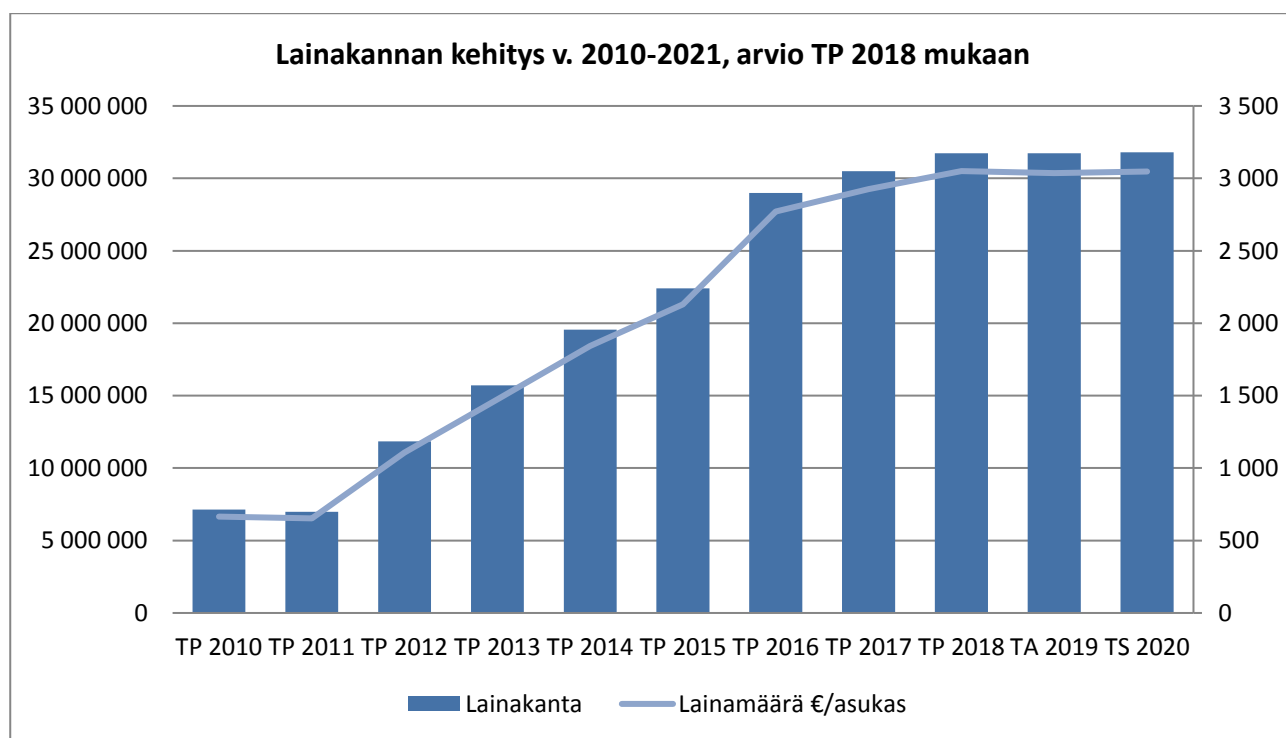
Lainakannan muutokset	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TA 2018- TP 2018, €	TP 2018 - TP 2017, €
Antolainauksen muutokset	-424 130	-26 000	-431 572	405 572	-7 442
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 500 000	2 500 000	2 500 000	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 010 070	-3 135 000	-3 260 070	125 070	-250 000
Pitkäaikaisten lainojen muutos	-510 070	-635 000	-760 070	125 070	-250 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 000 000	0	2 000 000	-2 000 000	0

Uutta pitkäaikaista lainaa otettiin talousarvion mukaisesti 2 500 000 euroa. Yleinen korkotaso jatkui edelleen matalana ja pitkäaikaisia lainoja maksettiin pois -3 260 070 euroa, mikä on +125 000 euroa arvioitua enemmän. Nettomääräisesti entistä pitkäaikaista lainaa maksettiin pois -760 070 euroa enemmän kuin uutta pitkäaikaista lainaa otettiin tilalle.

Kunnan kassan hallinta ja maksuvalmius turvattiin lyhytaikaisilla kuntatodistuksilla. Talousarviossa ei varauduttu ottamaan lyhytaikaista lainaa, mutta vuodenvaihteessa oli tarve yhdelle ylimääräiselle kuntatodistukselle, jolla varauduttiin maksuvalmiuden turvaamiseen alkuvuodesta 2019 ennen vuoden 2019 talousarviolainan nostamista. Kuntatodistuksia oli käytössä 31.12.2018 -tilanteessa 8 kappaletta, yhteensä 10 000 000 euroa, mikä on kunnanvaltuuston asettama kokonaislimiitti kuntatodistusten määrälle. Kuntatodistuksista ei kertynyt lainkaan korkokuluja.

Lainakannan muutokset 1 000 €	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Pitkäaik. lainojen lisäys	3 371	2 500	2 500	2 500	3 000	3 000	3 000
Pitkäaik. lainojen vähennys	-2 781	-3 010	-3 135	-3 260	-3 127	-2 927	-2 777
<i>Pitkäaik. lainojen muutos</i>	<i>590</i>	<i>-510</i>	<i>-635</i>	<i>-760</i>	<i>-127</i>	<i>73</i>	<i>223</i>
Lyhytaik. lainojen muutos	0	2 000	0	2 000	0	0	0
Lainat 31.12.	29 002	30 492	29 857	31 731	31 730	31 803	32 026
Lainat, €/asukas	2 770	2 925	2 853	3 054	3 036	3 047	3 069
Asukasluku	10 471	10 423	10 465	10 389	10 450	10 436	10 436

Kunnan kokonaislainamäärä oli tilikauden lopussa 31 731 966 euroa. Kokonaislainamäärä kasvoi +1 239 930 euroa vuodesta 2017, jolloin kokonaislainamäärä oli 30 492 036 euroa. Asukaskohtainen lainamäärä oli tilikauden lopussa 3 054 euroa/asukas, johon vaikutti sekä kokonaislainamäärän kasvu että asukasluvun väheneminen. Asukaskohtainen lainamäärä kasvoi 129 eurolla per asukas vuodesta 2017, jolloin asukaskohtainen lainamäärä oli 2 925 euroa/asukas. Kunnan asukasluku väheni nettomääräisesti -34 henkilöllä 31.12.2017 tilanteesta.

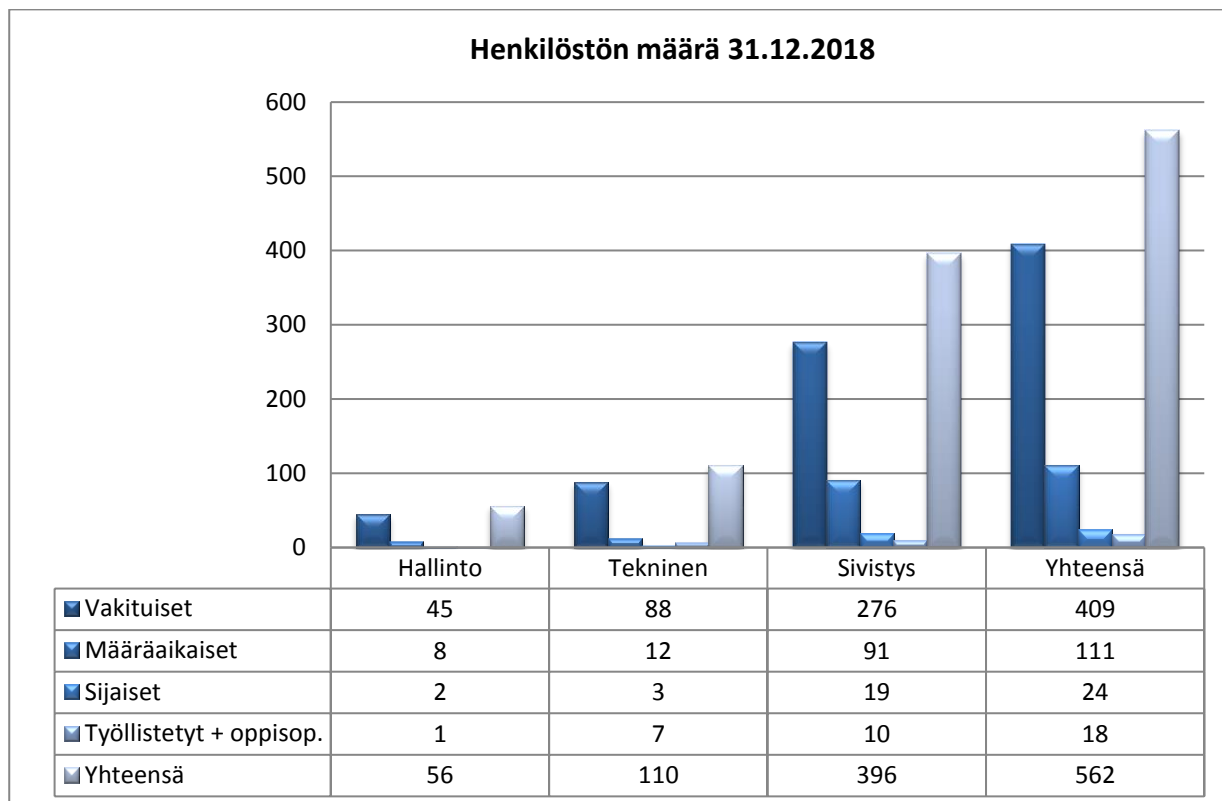

Kunnan kokonaislainamäärän tulevaa kehitystä arvioitaessa on otettu huomioon vuoden 2018 tilinpäätöksen toteuma sekä vuoden 2019 talousarvio suunnitelmavuosiin. Arvion mukaan kunnan kokonaislainamäärä pysyttelee 32 miljoonan euron tuntumassa vuoteen 2021 saakka. Kokonaislainamäärän kehittymiseen vaikuttavat olennaisesti kunnan tilikauden tulokset, yleinen korkotaso sekä kunnan investointien taso. Kunnan asukaskohtaisen lainamäärän kehitys on riippuvainen myös kunnan asukasluvun muutoksesta. Kunnan asukasluvun kehityksessä vuosille 2017–2020 on hyödynnetty Tilastokeskuksen ennustetta vuodelta 2015. Kunnan asukaskohtainen lainamäärä pysyttelee valtakunnallisessa keskiarvossa tai hieman keskiarvon alle.

1.1.4 Henkilöstö

Sotkamon kunnan henkilöstömäärä 31.12.2018 –tilanteessa oli 552 henkilöä. Henkilöstön määrällä tarkoitetaan palvelusuhteiden lukumäärää. Kansalaisopiston sivutoimiset ja osa-aikaiset tuntiopettajat (yht. 71 henkilöä) eivät ole henkilöstömäärässä mukana.

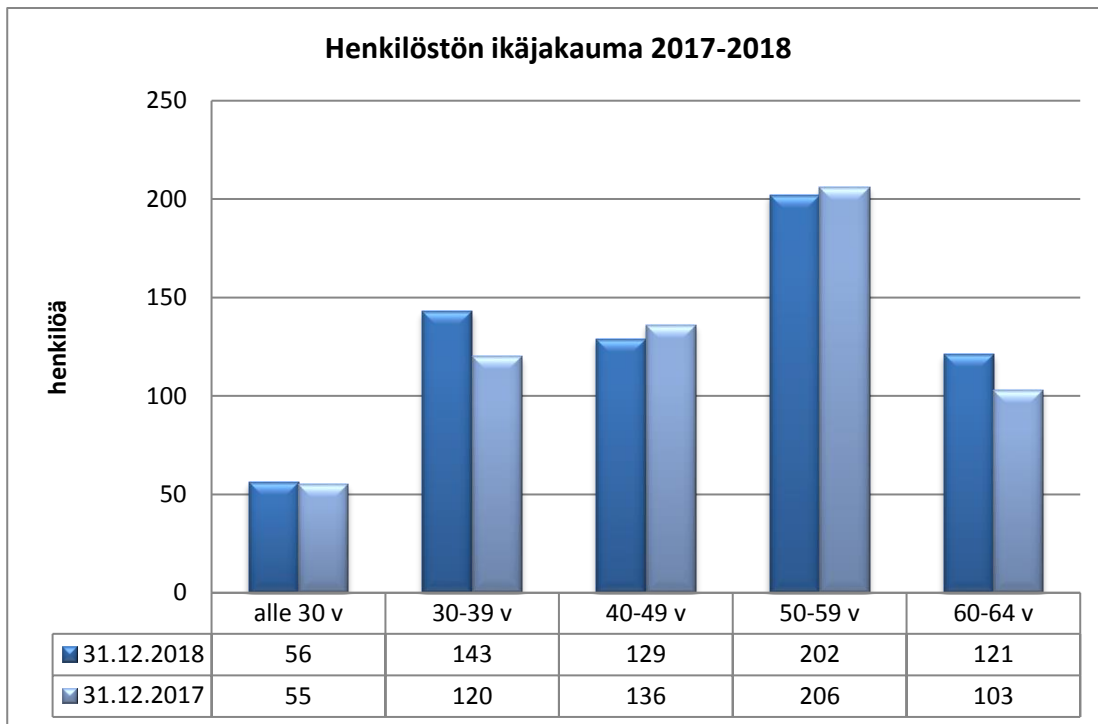
Henkilöstömäärä kasvoi 31.12.2017 -tilanteeseen verrattuna 4 henkilöllä. Suurimmat ryhmät määräaikaisissa ammattinimikkeissä ovat lastenhoitajat (33 hlöä), valmentajat (19 hlöä), tuntiopettajat (12 hlöä) ja lastentarhanopettajat (8 hlöä).

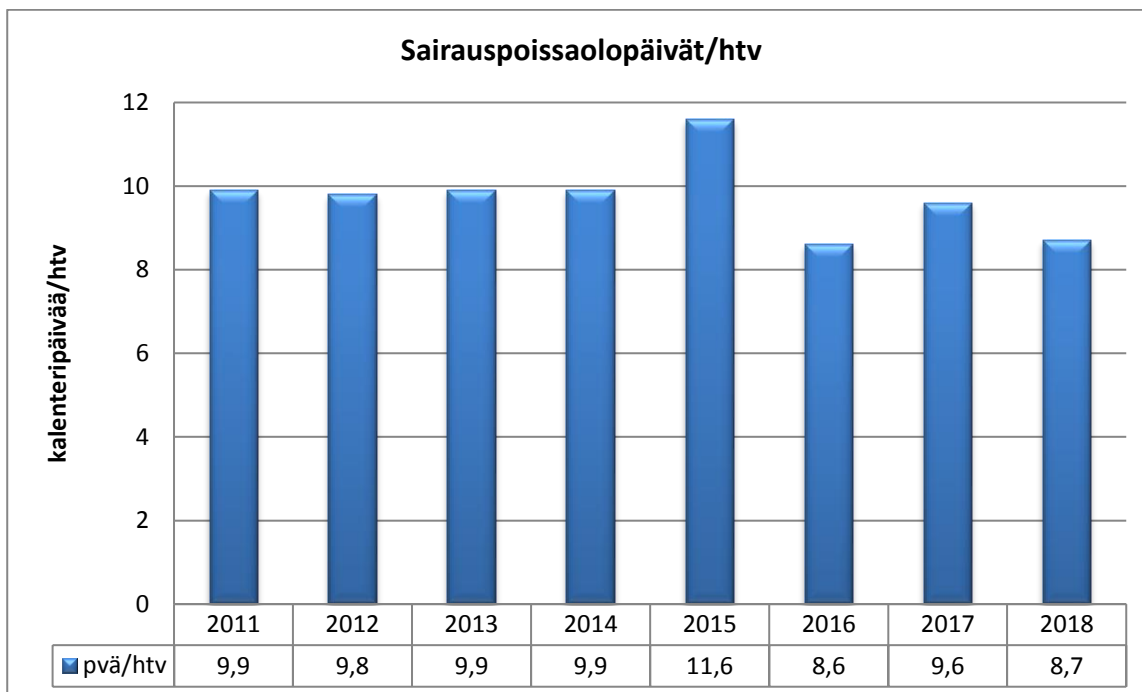
Hallinnon toimialan henkilöstön osuus koko kunnan henkilöstöstä on 10 %, teknisten palvelujen henkilöstön osuus 20 % ja sivistyspalvelujen henkilöstön osuus 70 %.

Toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa työskenteli 73 % ja 409 hlöä (TP 2017: 72 % ja 401 hlöä) ja määräaikaisissa palvelussuhteissa 27 % ja 153 hlöä (TP 2017: 28 % ja 157 hlöä).

Henkilöstöstä 73 % on naisia ja 27 % miehiä.

Koko henkilöstön keski-ikä oli 31.12.2018 –tilanteessa 47,4 vuotta (TP 2017: 46,8 vuotta). Henkilöstömäärässä ovat mukana kansalaisopiston opettajat sekä valmentajat. Kansalaisopiston opettajat nostavat henkilöstön keski-ikää, sillä osa opettajista on eläkkeellä olevia henkilöitä. Henkilöstön keski-ikä ilman kansalaisopiston opettajia oli 46,1, vuotta. Melkein 50 % henkilökunnasta on iältään yli 50-vuotiaita.

Vuonna 2018 sairauspoissaolopäivien toteuma oli 8,7 päivää per htv (TP 2017: 9,6 päivää per htv). Sairauspoissaolojen määrä laski edellisestä vuodesta 0,9 päivää. Henkilöiden, joilla ei ollut yhtään sairauspoissaolopäivää, määrä nousi vuodesta 2017. Sairauspoissaoloilla tarkoitetaan terveys-, sairaus- ja tapaturmaperusteisia poissaoloja.

1.1.5 Arvio tulevasta kehityksestä

Maakunta- ja soteuudistus

Vuoden 2018 aikana osallistuttiin laajasti ja aktiivisesti Kainuun maakunta- ja soteuudistuksen valmisteluun niin viranhaltijoiden kuin poliittisten päättäjien toimesta. Koska uudistuksen toteutumiseen on liittynyt koko ajan epävarmuutta, uudistuksen tarkempia vaikutuksia kuntaan ei pystytty kunnolla arvioimaan.

Maakunta- ja soteuudistuksen toimeenpanon valtakunnallinen valmistelu lopetettiin 8.3.2019. Tarve palvelujen uudistukselle ei kuitenkaan ole kadonnut. Uudet tavoitteet selviävät, kun Suomen uusi hallitus aloittaa työskentelynsä eduskuntavaalien jälkeen.

Talouden tasapainottaminen

Kunnan talouden tasapainottamisessa on onnistuttu tasapainottamisohjelman mukaisesti. Kunnan omassa toiminnassa on toteutettu ohjelmassa sovitut säästötoimenpiteet, joiden laskennallinen säästö oli vuonna 2018 n. 815 000 euroa.

Sen sijaan kestävämmän tilanteen on aiheuttanut Kainuun sote-kuntayhtymän kustannusten määrä ja kasvu, joka on Kainuun kuntien taloudelliseen kantokykyyn nähden aivan liian suurta. Kunnan talouden tasapainottamisohjelma ei enää riitä vastaamaan kunnan kokonaiskustannusten kasvuun (ml. sote) saatikka taitamaan kustannustasoa alaspäin. Todellisenä riskinä on, että kunnan taseessa oleva kumulatiivinen ylijäämä tulee syödyksi seuraavan 2-3 vuoden aikana, mikäli sote-menot pysyttelevät nykyisellä tasolla tai jatkavat kasvua.

Kunnan käyttötalouden saaminen rakenteellisesti tasapainoon ja ylijäämäiseksi on maakunta- ja soteuudistuksen kariutumisen jälkeen entistä haasteellisempaa. Edelleen on välttämätöntä jatkaa kunnan käyttötalouden tervehdyttämistä, jotta vuosikate saadaan takaisin positiiviseksi ja sitä kautta myös rahoitusasemaa saadaan parannettua, jotta kunta voi kattaa jokapäiväiset juoksevat menonsa ja myös investointeja omalla tulorahoituksella, ei uudella lainalla. Investoinneissa huomiota kiinnitetään edelleen korjausvelan lyhentämiseen ja kunnan elinvoimaisuutta lisääviin investointeihin. Mikäli kunta hankkii sote-palvelut jatkossakin Kainuun sote-kuntayhtymältä, tulee kuntayhtymän talouden tasapainottaminen aloittaa tosissaan välittömästi.

Elinvoima

Kunta jatkoi vuonna 2018 aktiivista roolia työllisyydenhoidon asioissa. Kunta sai ESR-rahoituksen uudelle Tolokkua tukea ja osallisuutta –hankkeelle (1.1.2019 – 31.12.2021), jonka tuloksena syntyy matalan kynnyksen toimintakeskus Ratatielle Sotkamoon, jossa toteutetaan erilaisia yksilö- ja ryhmätoimintoja, jotka tukevat eri elämäntilanteessa olevien ihmisten tarpeita ja voimaantumista ikään katsomatta. Työllistämisen kuntalisän ehtoja päivitettiin tilikauden aikana ja aktivoitiin uusia toimijoita hyödyntämään kuntalisää.

Kunta osallistui aktiivisesti kuntastrategian viiden ämmän kehittämiseen. Kunta osallistui mm. Vuokatti Areenan valmisteluun, Hiukan alueen kehittämissuunnitteluun, Vuokatti-Ruka urheiluakatemia toimintaympäristön kehittämiseen, kaivannaisalan uusiin avauksiin sekä Vuokatin kotimaan ja kansainvälisen matkailun edistämiseen ja kehittämiseen. Kehittämistyötä on tehty toimialoilla julkista hankerahoitusta hyödyntämällä. Julkista hankerahoitusta hyödynnetään jatkossakin vipuvoimana kunnan elinvoiman lisäämiseksi.

1.1.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Kuntaliiton ohjeistuksen mukaan toimintakertomuksessa on arvioitava kunnan ja kuntakonsernin toiminnan laajuuteen ja rakenteeseen nähden tasapuolisesti ja kattavasti merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan kehittymiseen vaikuttavia seikkoja. Kunnan toimintaan vaikuttavat yleensä mm. toiminnalliset riskit, rahoitusriskit ja vahinkoriskit. Toiminnalliset riskit koskevat mm. henkilöstön osaamista ja saatavuutta, tietojärjestelmien toimivuutta, suhdannevaihteluja ja lainsäädännön muutoksia.

Suurimmat riskit Sotkamon kunnan kannalta liittyvät edellisen luvun yhteydessä todettuihin sote-maakunta-uudistuksen valmistelun kariutumiseen sekä talouden tasapainottamisessa onnistumiseen. Riski koskee sekä peruskuntaa että koko kuntakonsernia. Riski on myös edelleen kiristynyt taloustilanne lyhyellä aikavälillä ja sen vaikutukset verotuloihin ja valtionosuuksiin. Pitkällä tähtäimellä suurimmat haasteet liittyvät väestörakenteen kehitykseen; ikääntymisestä johtuen kunnan huoltosuhde uhkaa heiketä ja asukasluvun nettomuutos voi olla arvioitua suurempi. Heikkenevän huoltosuhteen myötä työikäistä kohden on useampi lapsi tai ikääntynyt kuin aiemmin. Tämä kehitys on hankala sikälikin, että ikääntymisen myötä sairastavuuden voidaan ennakoida lisääntyvän.

Väestön ikääntymisen myötä kunnan verotulojen voidaan odottaa laskevan. Tosin tietyillä aloilla on jo olemassa pulaa osaavasta työvoimasta ja esim. matkailun ja kaivosalan kehitysnäkymät ja -mahdollisuudet ovat alueella todella positiiviset. Sotkamo omalta osaltaan joutuu kilpailemaan osaavasta työvoimasta.

Toiminnallisena riskinä voidaan nähdä tulevaisuudessa puute ammattitaitoisesta ja koulutetusta henkilöstöstä. Tiettyihin tehtäviin (mm. lastentarhanopettajat) on jo nyt rekrytointihaasteita. Kasuvat osaamisvaatimukset merkitsevät haasteita myös kunnan nykyisen henkilöstön osaamiselle. Eläköityminen ja joiden alojen henkilöstön saatavuus voivat vaikuttaa osaamiseen ja tätä kautta palvelutoimintaan. Lisäksi erityisesti pienen kunnan riskinä on riippuvuus kriittisten osaamisalueiden avainhenkilöistä ja heidän työssä jaksamisesta.

Digitalisaation hyödyntäminen kunnan palveluprosesseissa voi edistää tuottavuutta ja helpottaa kuntalaisten asiointia. Asian käänttöpuolella ovat toimintavarmat järjestelmät ja tietoturvallisuusriskit.

Suurimmat vahinkoriskit liittyvät lumi- ja myrskyvahinkojen tuomiin riskitekijöihin, jolloin toiminnot jouduttaisiin järjestämään poikkeustilanteissa. Esimerkkinä tykkylumen aiheuttama sähkökato vaarantaa monia sähköenergiasta riippuvaisia toimintoja ja kuntalaisten asumista.

Rahoitusriskinä olisi nopea korkotason nousu. Kuntakonsernin lainakanta on toistaiseksi kohtuullisella tasolla, mutta mikäli esim. Kainuun uuden sairaalan lainat tulevat kuntien vastuulle, muuttuu kuntakonsernin tilanne välittömästi hälyttäväksi.

1.1.7 Ympäristötekijät

Kunta toimii alueellaan ympäristöviranomaisena ja valvoo myös muita toimijoita lupa- ja valvontaviranomaisena. Sotkamon kunta on osaomistajana Ekokymppi Oy:ssä, joka osaltaan vastaa jätelain vaatimien vastaanottopisteiden ja jätteenkäsittelyn hoidosta kunnan alueella. Sotkamon kunnan vesihuoltolaitos huolehtii toimialueensa jäteveden puhdistamisesta. Ympäristövalvontayksiköllä ei ole tiedossa kunnan taloudelliseen tulokseen, asemaan tai toiminnan kehitykseen olennaisesti vaikuttavia ympäristötekijöitä. Ennaltaehkäisevää ympäristövahinkojen ehkäisytyötä tehdään suunnitelmallisesti toteuttamalla neuvontaa ja ennako- ja jälki-valvontaa.

1.1.8 Hyvinvoinnin, terveyden turvallisuuden edistäminen

Sotkamolaisten terveydestä ja hyvinvoinnista raportoidaan vuosittain valtuustolle tilinpäätöksen yhteydessä terveydenhuoltolain mukaisesti. Tässä kuvauksessa on hyödynnetty Sotkamon kunnan laajan hyvinvointikertomuksen 2017-2020 seurattavia indikaattoreita niiltä osin, kun uutta tilastoaineistoa on saatavilla. Näitä tilastotietoja on täydennetty alueen eri asiantuntijoiden ja toimijoiden näkemyksillä sekä tarvittaessa laajemmin tilastollisesti tarkasteltavilta aihealueilta. Vertailualueina käytetään laajan hyvinvointikertomukseen valittuja kuntia ja alueita (Leppävirta, Kalajoki, Kajaani, Kainuu ja koko maa).

YLEISTILA

Sotkamon väkiluku vuoden 2018 lopussa oli 10 389. Väestön määrä on laskenut 34 henkilöllä vuodesta 2017. Vuoden 2017 päättyessä sotkamolaisia 0-15-vuotiaita oli 17,1 %, 16-64 -vuotiaita 57,9 % ja 65 vuotta täyttäneitä 25 % kaikista sotkamolaisista. Demografinen huoltosuhde on jatkanut kasvuaan ollen vuonna 2017 69,4. Ainoastaan Kalajoen ja Leppävirran huoltosuhdeluvut ovat suurempia kuin Sotkamon. Ulkomaalaistaustaisten määrä Sotkamossa jatkaa nousua mukaillen vertailualueita.

Kunnan yleinen pienituloisuusaste kuvaa, kuinka suuri osa alueen väestöstä kuuluu kotitalouksiin, joiden tulot jäävät suhteellisen pienituloisuusrajan alapuolelle. Sotkamon yleinen pienituloisuusaste 12,5:n arvolla noudattelee koko maan arvoa eikä tilastoissa ole nähtävillä merkittäviä muutoksia viime vuosina. Lasten pienituloisuusaste (osuus niistä pienituloisista kotitalouksista, joissa on alle 18-vuotiaita henkilöitä) niin ikään seuraa koko maan arvoa 11,3 lukemallaan. Gini-kertoimen avulla voidaan tarkastella tuloeroja. Sen mukaan Sotkamon tuloerot ovat nousseet eniten kaikista vertailualueista. Koulutustason kehitys jatkuu positiivisena noudattaen vertailualueiden kehitystä.

Työllisyys Sotkamossa on kehittynyt positiivisesti. Sotkamon työttömyysaste oli 8,5 % vuoden 2018 lopussa, nuorisotyöttömyysaste 10 %. Pitkäaikaistyöttömiä kaikista 403 työttömistä työnhakijasta oli 81. Työllisyyden positiivinen kehitys on nähtävissä myös Kelan työmarkkinatuen kunnan maksuosuuksissa, jotka ovat kääntyneet laskuun. Kunnan maksuosuudet ovat pienentyneet yli 90 000€ vuoden takaisesta. Sotkamon kunnan aktiivinen työllisyydenhoidon kehittäminen sekä alueen parantunut työllisyystilanne ovat vaikuttaneet myönteisesti Sotkamon työllisyystilanteeseen.

Sotkamon elinvoimaohjelma 2018–2021 hyväksyttiin kunnanhallituksessa 20.11.2018 § 195. Elinvoimaohjelma on yksi merkittävimmistä strategisen tason ohjelmista, joka ohjaa paikallista elinvoiman kehittämistä tulevaisuudessa. Ohjelma tukee osaltaan hyvinvoinnin ja terveydenedistämistä mm. elinvoimaisuuden tuomilla kerrannaisvaikutuksilla alueelle ja väestöön.

Tavoitteiden mukainen ja monipuolinen järjestötoiminta edistää kuntalaisten hyvinvointia laaja-alaisesti, jonka vaikutukset ovat merkittävät. Sotkamon kunnassa järjestöjen kanssa tehtävää työtä on edistetty vuoden 2018 aikana kunnan eri toimialoilla sekä yhdessä JärjestöKainuu 2.0 –hankkeen kanssa yhteistyössä.

KAIKKI IKÄRYHMÄT

Sotkamolaisten sairastavuusindeksi sekä THL:n että Kelan indikaattoreiden mukaan on laskenut. Perusterveydenhuollon mielenterveyskäynnit ovat kuitenkin nousseet. Sotkamon nousu noudattelee Kajaanin kanssa samaa linjaa, kun koko Kainuulla perusterveydenhuollon mielenterveyskäyntien kasvu on jyrkempää. Kalajokeen, Leppävirtaan ja koko maahan nähden Sotkamossa on mielenterveyden haasteita enemmän.

Liikenteessä tapahtuneita kuolemia oli Sotkamossa vuoden 2018 aikana 1 ja loukkaantuneita 14. Liikenneturvallisuutta on kehitetty erilaisin liikenneturvallisuustyöhön liittyvin kampanjoin sekä investoinnein mm. Ristijärventien liikennejärjestelyin.

Poliisin tietoon tulleiden henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikoksien määrä on jatkanut nousuaan jo vuodesta 2014. Vuonna 2017 tehtiin Sotkamossa ko. rikoksia 13 kpl 1000 asukasta kohden, kun esimerkiksi Kajaanissa niitä tehtiin 9,2 kpl ja koko maassa 6,5 kpl. Myös Sotkamossa kirjattujen rattijuopumuksien määrä on kasvanut, kun useimmilla vertailualueilla on nähtävissä laskua. Kuitenkin alkoholijuomien myynti on pysynyt samalla tasolla vuoden takaiseen verrattuna. Vuonna 2017 Sotkamossa myytiin alkoholijuomia 9,1 litraa asukasta kohden 100 % alkoholina mitattuna. Huumausainerikoksien määrä on niin ikään hieman noussut.

Sotkamon kunnanhallitus vastuutti päätöksellään (17.4.2018 § 70) Sotkamon kunnan hyvinvointityöryhmän yhdessä kunnan nimeämien työntekijöiden kanssa koordinoimaan ehkäisevää päihdetyötä. Ohjelman suunnittelutyö aloitettiin vuonna 2018 eri tahojen kokoontumisella ja työpajoilla. Sotkamon ehkäisevän päihdetyön ohjelman tilannekartoitusta ja analysointia valmisteltiin vuoden 2018 aikana yhdessä Ehyt ry:n kanssa.

Kuntalaisten kuulemismahdollisuuksia on järjestetty säännöllisesti eri teemojen ympärillä ja erilaisin menetelmin. Kuntalaisia on osallistettu mm. elinvoimaohjelman yhteydessä. Yksi hyväksi huomattu osallistamisen ja kuulemisen toimintamalli on lasten ja nuorten osallistuminen kouluruokailun suunnitteluun. Lasten ja nuorten toiveiden mukaisesti Sotkamossa on mm. eroteltu salaattien komponentit erillisiksi niin, että jokainen voi valita mieleisensä salaattiannoksen. Näin salaatin syöminen on kasvanut kokonaisuudessaan ja hävikin määrä on vähentynyt. Terveellisen ruokailutottumuksiin opastaminen näkyy myös mm. uusissa varhaiskasvatuksen ravitsemussuosituksissa, joka on otettu Sotkamossa käyttöön vuoden 2018 aikana. Sydänmerkin käyttöönotto ateriapalvelujen kaikissa yksiköissä tukee niin ikään terveellisempää ruokavaliota.

Alueellista hyvinvoinnin tilaa on tutkittu ISO SOS Osallistuvat asiakkaat ja vaikuttava työkokeilut hankkeessa. Sotkamon pilotissa tehtiin vuoden 2018 aikana rakenteellisen sosiaalityön kokeilu, jossa kerättiin aineistoa kunnan sosiaalipalvelujen toimivuudesta ja kehittämiskohteista. Aineisto osoitti Sotkamon vahvuuksien löytyvän luonnosta, Kajaanin läheisyydestä sekä liikenneyhteyksistä. Myös matkailu koettiin yhtenä vahvuutena. Työvoiman saatavuus, viihtyisä asuinympäristö, halu yhteisöllisyyteen, aktiivinen kolmas sektori sekä suhteellisen hyvät ja liikkuvat palvelut koettiin mahdollisuutena. Työttömyys, kohtaanto-ongelma, riippuvuusongelmat ja sopivien työpaikkojen puuttuminen nähtiin heikkoutena, kun selkeästi uhkana koettiin kuntalaisten kahtiajakautuminen, syrjäytyminen, työikäisten poismuuton ja luonnosta huolehtimattomuuden.

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET 0-15 vuotiaat

0-15-vuotiaiden määrä on hieman kasvanut edellisestä vuodesta. Määrällisesti heitä oli vuoden 2017 lopussa hieman alle 1800. Väestöennuste vuodelle 2025 määrä laskee noin 50 lapsella. Suhteutettuna sotkamolaisten asukkaiden määrään sotkamolaisten lapsiperheiden määrä on pysynyt vuodesta 2015 samalla tasolla yksinhuoltajaperheiden määrän noustessa hieman. Perhemuotojen muutos noudattaa niin valtakunnallista kuin vertailualueidenkin trendiä. Sotkamolaisissa lapsiperheissä asutaan hieman vertailualueita ahtaammin.

Vuoden 2018 Move!-mittaustuloksista päätellen sotkamolaisten 5. ja 8. luokkaisten motoriset taidot sekä liikkuvuus ovat vahvimmat fyysisen toimintakyvyn osa-alueet, mutta näissäkin osa-alueissa on havaittavissa vaihtelua. Kestävyyuskunnon ja lihasvoiman osa-alueilla sotkamolaisten tulokset ovat koko maan keskiarvoa heikompia. Kokonaisuudessaan 5. luokkalaisten mittaustulokset ovat hieman heikentyneet edellisiin vuosiin verrattuna.

Vuonna 2017 toteutetun kouluterveyskyselyn osalta 4-5-luokkalaisten vanhempien vastaukset julkaistiin vuoden 2018 lopulla. Heikohkon vastausprosentin vuoksi tulokset ovat vain suuntaa-antavia. Näiden tulosten perusteella sotkamolaiset vanhemmat kokivat harvemmin perheellä olevan riittävästi yhteistä aikaa. Lapset kokivat perheen yhteistä aikaa olevan riittävästi. Koko maassa tilanne on päinvastainen, vanhemmat kokivat useimmin yhteistä aikaa olevan riittävästi, mutta puolestaan lapset kokivat niin vanhempia harvemmin. Sotkamolaiset kyseisen ikäluokan vanhemmat kokivat taloudellisen tilanteen olevan heikompia useimmin kuin muilla vertailualueilla. Perhetyötä liittyen 4-5.luokkalaiseen lapseen sotkamolaiset perheet ovat saaneet huomattavasti useammin vertailualueisiin nähden, mutta lastensuojelun palveluita on käytetty muita vähemmän.

Rikoksista syyllisiksi epäiltyjen 0-14-vuotiaiden määrä on jatkanut huolestuttavasti kasvuaan. Myös vertailualueilla on havaittavissa nousua Leppävirtaa lukuun ottamatta. Lastensuojelun avohuollon 0-17-vuotiaita asiakkaita Sotkamossa on enemmän kuin koko maassa. Vertailualueista ainoastaan Kainuussa kokonaisuudessaan on lastensuojelun avohuollon asiakkuuksia enemmän. Lastensuojeluun liittyvien resurssien riittäväyydestä on esitetty huoli useissa eri yhteyksissä.

Sotkamon kunnan nuorten vaikuttajaryhmän toiminta vuoden 2018 aikana muutettiin nuorten toiveesta nuorisovaltuustoksi. Kuntalain 26§:n mukaan nuorisovaltuustolle tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä kunnan asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen tai liikkumiseen sekä muissakin asioissa, joiden nuorisovaltuusto arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittäviä.

NUORET JA NUORET AIKUISET

Lääkkeiden erityiskorvausoikeus kuvaa pitkäaikaissairastavuutta väestössä. 16–24-vuotiaiden sotkamolaisten erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettuja on prosentuaalisesti enemmän vertailualueisiin nähden. Määrä on hieman noussut edellisestä vuodesta ja ainoastaan Leppävirran muutos on nouseva.

Koulutuksen ulkopuolelle jääneitä 17–24-vuotiaita sotkamolaisia on vuoden 2017 lopussa 38. Määrä on laskenut hieman edellisestä vuodesta. Prosentuaalisesti heitä on vähiten kaikkiin vertailualueisiin nähden. Sotkamolaisten 16–19-vuotiaiden kuntoutusrahaa saavien määrä on kääntynyt hienoiseen nousuun. Kuitenkin sotkamolaiset nuoret saavat kaikkiin vertailualueisiin nähden vähiten kuntoutusrahaa. Nuoren kuntoutusrahalla pyritään varmistamaan 16–19-vuotiaan nuoren ammatillisen kuntoutumisen käynnistyminen ja toteutuminen, parantaa hänen työllistymisedellytyksiään sekä turvata hänen toimeentulonsa. Tavoitteena on myös ehkäistä nuoren siirtymistä työkyvyttömyyseläkkeelle.

Rikoksista epäiltyjä 15–17-vuotiaita sotkamolaisia on vähemmän kuin vuosi aikaisemmin, mutta kaikkiin vertailualueisiin nähden eniten. Sen sijaan sotkamolaisten 18–20-vuotiaiden rikokset ovat hieman nousseet edellisestä vuodesta asettuen samalle tasolle Kainuun ja Kajaanin kanssa.

Etsivän nuorisotyön ja Väliaseman asiakasmäärät ovat pysyneet edellisten vuosien tasolla. Asiakkaiden haasteet liittyvät mm. sitoutumisen haasteina tavoitteellisen työskentelyyn, päihteisiin, velka- ja talousongelmiin sekä mielenterveysongelmiin. Lisäksi ylisukupolvinen huono-osaisuus heijastuu myös paikallisesti. Elämänhallinnallisiin teemoihin on pureuduttu erilaisissa ryhmätoiminnoin yksilöohjauksen rinnalla.

TYÖIKÄISET

Työikäisten (25–64-vuotaiden) määrä vuonna 2017 oli noin 5 200. Heidän määrä laskee vuoteen 2025 mennessä noin 4 700 henkilöön vuonna 2015 tehdyn väestöennusteen mukaan.

Sotkamolaisten 25–64-vuotaiden sairauspäivärahaa saaneiden määrä laskee hiljalleen. Kuitenkin mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneiden 25–64-vuotiaiden määrä jatkaa kasvuaan. Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneiden muutostrendi on kaikilla vertailualueilla samansuuntainen. Huomion arvoista on, että 25–64-vuotiaiden työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen mielenterveyden ja käyttäytymisen vuoksi on vähentynyt. Yleisesti työkyvyttömyyseläkettä saavien määrä laskee myös Sotkamossa.

Työikäisten hyvinvoinnin edistämiseksi Sotkamon kunnan osallisuuden mahdollisuuksia on kehitetty mm. kansalaisopiston kurssien jatkuvan toiveiden mukaisen uudistamisen avulla. Kolmannen sektorin toiminta alueella on vahvaa, joka puolestaan antaa mahdollisuuksia monipuoliseen osallistumiseen. Matalan kynnyksen osallisuuden mahdollistamisia tulee myös tulevaisuudessa kehittää aktiivisen kansalaistoiminnan näkökulmasta.

IKÄIHMISET

Sotkamolaisten 65 vuotta täyttäneiden määrä nousee hiljalleen. Vuoden 2017 lopussa heitä oli hieman yli 2 600 henkilöä. Vuoden 2015 väestöennusteen mukaan vuonna 2025 heitä on yli 3 100.

Täyttä kansaneläkettä saavien osuus osoittaa pienituloisuutta eläkeikäisessä väestössä. Muilla vertailualueilla täyttä kansaneläkettä saaneiden 65 vuotta täyttäneiden määrä on laskenut, kun se Sotkamossa on pysynyt edellisen vuoden tasolla vuodesta 2015.

Kotona asuvia 75 vuotta täyttäneiden määrä on niin ikään hieman nousut edellisestä vuodesta. Sotkamon kotihoidon asiakasmäärät ovat säilyneet edellisen vuoden tasolla. Kuitenkin asiakkaiden toimintakyvyn tukemiseen on tarvittu enemmän resursseja kotona asumisen turvaamiseksi. Ilahduttavasti kaatumisiin ja puutoamisiin liittyvät hoitokaksot 65 vuotta täyttäneillä on kääntynyt laskuun. Pääosin trendi on samankaltainen myös vertailualueilla.

Sotkamon kunta oli mukana vuosina 2017 – 2018 Ikäinstituutin koordinoimassa kärkihankkeessa Voimaa vanhuuteen tutuksi ja tavaksi, jossa tarkasteltiin toimintatapoja ja kohderyhmiä, joille ohjattua liikuntaa jatkossa tuotetaan. Sotkamon kohderyhmä profiloitui toimintakyvyltään heikentyneisiin yli 75-vuotiaisiin. Kärkihankkeen päätyttyä Sotkamon kunnassa otettiin käyttöön soveltuvien osin hyviä käytänteitä, kuten ikäihmisten liikuntaraati, tehoharjoittelujaksot kuntosalilla, ohjatut ulkoiluryhmät ja vertaisohjaajakoulutukset, joiden avulla kehitetään vertaisohjaajatoimintaa Sotkamossa.

Vanhusneuvoston kutsumana Liikenneturva järjesti iäkkäiden koulutustilaisuuden Sotkamossa, jonka teemana oli ikäihmisten liikenneturvallisuus. Tilaisuudessa oli mahdollista myös tehdä oman ajotaidon arviointi asiantuntijan toimesta.

1.2 Riskien hallinta ja sisäisen valvonnan periaatteet ja menettelytavat

Kuvaus sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kunnalle ja kuntakonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista. Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää sekä kunnan johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällisiä menettelytapoja, joiden avulla tunnistetaan ja kuvataan kunnan ja kuntakonsernin toimintaan liittyviä riskejä, arvioidaan riskien merkittävyyttä ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja raportoimiseksi.

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ohjeet 27.5.2008. Ohjetta on tarkistettu kunnanhallituksen päätöksellä 7.5.2013. Ohjeistus on vanhentunut ja se tullaan päivittämään kevään 2019 aikana vastaamaan kunnan uutta hallintosääntöä sekä uutta kuntalakia.

Säännösten määräysten ja päätösten noudattaminen

Merkittäviä puutteita lakien ja säädösten noudattamisessa ei ole havaittu tilikauden 2018 aikana. Hyvän hallinnon ja johtamistavan puutteita ei ole myöskään havaittu.

Kunnanhallitus ja muut toimielimet ovat valvoneet ensisijaisesti saamiensa raporttien ja viranhaltijapäätösten perusteella, että toiminnassa noudatetaan lakeja ja muita säännöksiä sekä toimitaan päätösten mukaisesti. Lainmukaisuuden ja oikeellisuuden varmistamiseksi päätökset on perusteltu. Sisäisestä valvonnasta ovat huolehtineet tulosyksiköiden esimiehet alaisensa toiminnan osalta ja tulosyksiköiden esimiesten osalta toimialojen johtajat.

Sisäinen tarkkailu on toteutettu normaalina viranhaltija- ja esimiestyönä, jolla on varmistettu tehtävien hoitaminen oikea-aikaisesti ja hyväksyttävästi. Sähköiset järjestelmät ovat kattavilla laskenta- ja raportointijärjestelmillä lisänneet sisäisen valvonnan ja tarkkailun toimivuutta.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Talousarvion mukaiset toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet pääsääntöisesti hyvin. Osa toiminnallisista tavoitteista on seuraavalle tilikaudelle jatkuvia tavoitteita.

Vuosittaisia seuranta- ja raportointikäytäntöjä on noudatettu. Tilinpäätösraportointia on edelleen kehitetty vastaamaan Kuntaliiton yleisohjeita. Sitovien tavoitteiden strategianmukaisuuteen, arvioitavuuteen ja mitattavuuteen tulee kiinnittää edelleen huomiota. Keskeisten strategioiden (kuntastrategia, hyvinvointistrategia ja elinvoimaohjelma) jalkauttamiseen organisaatiossa tulee kiinnittää huomiota. Toimialat ovat omissa toimenpideohjelmissaan huomioineet nämä asiakirjat ja niissä esitetyt toimenpiteet ja tavoitteet. Hyvinvointiohjelman vuosisuunnitelman ja talousarviovalmistelun yhteensovittamiseen tulee jatkossakin kiinnittää huomiota.

Toiminnan tuloksellisuuden arviointi on ollut osa talousarvion ja toimintasuunnitelman toteuttamista. Toimi-

muissa keskusteluissa on seurattu talousarvion tavoitteiden toteutumista ja tuloksellisuutta. Vuosikolmanneksittain annettavissa toteutumisraporteissa on arvioitu tavoitteiden toteutumista. Toiminnan tuloksellisuuden arviointia tehdään jatkuvana omiin asetettuihin tavoitteisiin nähden sekä muun muassa valtakunnallisia vertailuja seuraamalla. Tilivelvolliset ovat valvoneet, että toiminnassa noudatetaan talousarviota ja taloussuunnitelmaa sekä niihin liittyviä tavoitteita.

Kainuun sote-kuntayhtymän ja Kainuun Liitto-kuntayhtymän tuottamat seuranta-aineistot ovat olleet asianmukaisesti saatavilla. Taloushallinnon järjestelmillä on vastattu siitä, että kirjanpito ja sisäinen laskenta on hoidettu hyvän kirjanpitotavan mukaisesti ja että kirjanpito on ajan tasalla. Tositteiden tarkastaminen ja hyväksyntä on tehty sisäisen valvonnan ohjeiden mukaisesti. Ostolaskuissa sähköinen tarkastus ja hyväksyminen ovat varmistaneet toimintaketjun.

Omaisuuksien hankinta, luovutukset ja hoidon valvonta

Hankinnat on toteutettu hankintalain ja hankintoja koskevan delegoinnin mukaisesti. Tilikauden 2018 aikana uusittiin kunnan hankintaohje hankintatyöryhmän koordinoimana.

Hankinnoista on tehty asianmukaiset hankintapäätökset Dynasty-tiedonhallintajärjestelmään. Merkittävää yksittäistä omaisuuden hankintaa tai luovutusta ei ole tilikaudella toteutettu.

Sopimustoiminta

Sopimusten hallinta ja valvonta on osa toiminnasta vastaavien viranhaltijoiden oman vastualueen johtamista. Pääosa sopimuksin hankittavista palveluista edellyttää viranomaisvalvontaa (esim. palvelutarjoajan hyväksyminen palvelutuottajaksi tai säädöksiin määritellyt säännölliset valvontakäynnit). Lautakunnat hallitsevat vastualueensa sopimuksia hyväksymällä itse osan sopimuksista. Sopimuksia on viety sähköisesti Dynasty-tiedonhallintajärjestelmään.

Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kunnan sisäinen valvonta on järjestetty tilikaudella hallintosäännön ja siitä johdettujen delegointipäätösten sekä sisäisen valvonnan ohjeiden mukaisesti. Hyvä hallintotapa toteutuu pääsääntöisesti kaikessa toiminnassa sekä päätöksenteossa. Tilikauden 2018 aikana toimialat päivittivät delegoidun erityispäätäntävaltansa.

Kevään 2019 aikana tullaan päivittämään sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistus sekä kunnan konserniohje. Jatkossa talousarvioihin on tavoitteena sisällyttää myös toimialakohtainen riskikartoitus.

Organisaatiomuutokseen liittyvät tehtävien muutokset yhdessä henkilöstön vähentämistavoitteiden kanssa lisäävät riskiä erityisesti avainhenkilöiden uupumiseen. Organisaation tiedonhallintaa (tiedon saatavuus, ajankohtaisuus, oikeellisuus ja käytettävyyys) on edelleen kehitettävä niin viestinnän kuin tiedolla johtamisen osalta.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tässä osiossa on esitetty tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma toimintakaudelta. Lisäksi on esitetty edellisen tilikauden vertailu ja tunnusluvut.

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Ulkoinen (1 000 €)	2018	2017
Toimintatuotot	11 983	11 269
Toimintakulut	-79 647	-76 362
Toimintakate	-67 664	-65 093
Verotulot	39 143	39 956
Valtionosuudet	26 394	27 017
Rahoitustuotot- ja kulut	1 367	1 343
Korkotuotot	1 562	1 510
Muut rahoitustuotot	167	162
Korkokulut	-167	-176
Muut rahoituskulut	-195	-153
Vuosikate	-759	3 224
Poistot ja arvonalentumiset	-2 831	-2 973
Satunnaiset tuotot	0	193
Tilikauden tulos	-3 590	445
Poistoeron kirjaukset	185	370
Tilikauden ali-/ylijäämä	-3 405	815

Tuloslaskelman tunnusluvut	2018	2017
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	15,0 %	14,8 %
Vuosikate/Poistot, %	-26,8 %	108,4 %
Vuosikate, €/asukas	-73	309
Asukasluku 31.12.	10 389	10 423

Toimintakate

Toimintakate on toimintatuottojen ja – kulujen erotus

Toimintatuotot/Toimintakulut, %

= $100 \times \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Tunnusluku osoittaa, kuinka paljon käyttötalouden toimintakuluista katetaan maksu- ja myyntituotoilla. Saatu prosenttiosuus vähennettynä sadasta puolestaan osoittaa mikä osuus toimintakuluista rahoitetaan verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate/Poistot, %

= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, poistoihin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Kun tunnusluvun arvon on 100 % tai sitä suurempi, voidaan kunnan tulorahoituksen katsoa olevan riittävä tai ylijäämäinen. Kunnan talous on heikkenevä ja kunta velkaantuu, kun vuosikate on keskimääräistä poistonalaista investointitasoa alempi. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuosikate, €/asukas

Tunnusluku on yleisesti käytetty tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Tunnusluku kertoo tilikaudelle jaotettujen tulojen ja menojen erotuksen. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa.

1.3.2 Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

1 000 €	2018	2017
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	-759 834	3 224 032
Satunnaiset erät		193 505
Tulorahoituksen korjauserät	-145 932	-303 357
TOIMINNAN RAHAVIRTA	-905 766	3 114 180
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-3 532 638	-3 834 201
Rahoitusosuudet investointimenoihin	24 601	440 469
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus- tulot	718 645	364 227
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-2 789 392	-3 029 505
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-3 695 158	84 675
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset	-431 572	-424 130
Antolainasaamisten lisäys	-431 572	-424 130
Antolainasaamisten vähennys	0	0
Lainakannan muutokset	1 239 930	1 489 930
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 500 000	2 500 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 260 070	-3 010 070
Pitkäaikaisten lainojen nettomuutos +/-	-760 070	-510 070
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 000 000	2 000 000
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	4 290 759	-362 548
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	3 437	30 000
Saamisten muutos	159 699	48 373
Korottomien velkojen muutos	4 127 623	-440 921
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	5 099 117	703 252
RAHAVAROJEN MUUTOS	1 403 959	787 927
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	1 403 959	787 927
Rahavarat 31.12.	4 154 120	2 750 161
Rahavarat 1.1.	2 750 161	1 962 234

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2018	2017
Toiminnan ja investointien rahavirran ker- tymä 5 vuodelta, milj. €	-12 947	7,174
Investointien tulorahoitus	21,7 %	-95,0 %
Lainanhoitokate	0,2	1,1
Kassan riittävyys, pv	18	12
Asukasluku 31.12.	10 389	10 423

Toiminnan ja investointien rahavirta kertymä

= Rahoituslaskelman toiminnan ja investointien rahavirta – välituloksen 5 vuoden kertymä

Tunnusluku ilmaisee paljonko rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee se, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Tunnusluku ilmaisee kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrän vähentämällä.

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvon on 1 tai suurempi. Jos tunnusluvun arvon on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Kassan riittävyys, pv

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA (1 000 €)		2018	2017
A	PYSYVÄT VASTAAVAT	80 587	80 051
I	Aineettomat hyödykkeet	30	25
	Aineettomat oikeudet	30	25
II	Aineelliset hyödykkeet	48 887	48 776
	Maa- ja vesialueet	10 974	10 985
	Rakennukset	24 263	24 798
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	12 987	11 796
	Koneet ja kalusto	560	593
	Muut aineelliset hyödykkeet	96	96
	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	6	508
III	Sijoitukset	31 670	31 250
	Osakkeet ja osuudet	9 856	9 868
	Muut lainasaamiset	21 714	21 283
	Muut saamiset	99	99
B	TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0	0
C	VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 245	5 001
I	Vaihto-omaisuus	0	0
II	Saamiset	2 091	2 250
	Pitkäaikaiset saamiset	178	0
	Myyntisaamiset	178	0
	Lyhytaikaiset saamiset	1 913	2 250
	Myyntisaamiset	718	723
	Lainasaamiset	72	22
	Muut saamiset	294	385
	Siirtosaamiset	828	1 121
III	Rahoitusarvopaperit	0	0
IV	Rahat ja pankkisaamiset	4 154	2 750
VASTAAVAA YHTEENSÄ		86 833	85 052

VASTATTAVAA (1 000 €)		2018	2017
A	OMA PÄÄOMA	44 267	47 673
I	Peruspääoma	33 833	33 833
II	Arvonkorotusrahasto	0	0
III	Muut omat rahastot	0	0
IV	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	13 840	13 025
V	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3 405	815
B	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	977	1 162
	Poistoero	977	1 162
C	PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	33	30
	Lahjoitusrahastojen pääomat	33	30
E	VIERAS PÄÄOMA	41 555	36 187
I	Pitkäaikainen	20 244	20 580
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	18 605	19 357
	Saadut ennakot	23	23
	Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	1 616	1 200
II	Lyhytaikainen	21 311	15 607
	Joukkovelkakirjalainat	10 000	8 000
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 127	3 135
	Saadut ennakot	37	142
	Ostovelat	1 400	1 339
	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	349	342
	Siirtovelat	6 397	2 648
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		86 833	85 052

Taseen tunnusluvut	2018	2017
Omavaraisuusaste, %	52,1 %	57,5 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	53,6 %	46,1 %
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	53,6 %	48,3 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	10 435	13 840
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 004	1 328
Lainakanta 31.12., 1 000 €	31 732	30 492
Lainamäärä 31.12., €/asukas	3 054	2 925
Lainasaamiset, 1 000 €	21 714	21 283
Asukasluku	10 389	10 423

Omavaraisuusaste, %

$$= 100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja Vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Tunnusluku mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvinä tavoitetasoina voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 65–70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuus merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttöomaisuuden ikä, käyttöomaisuuden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä} + \text{Tilikauden yli-/ alijäämä}$$

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä, €/asukas

$$= (\text{Edellisten tilikausien ylijäämä} + \text{Tilikauden yli-/alijäämä}) / \text{asukasluku}$$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän.

Lainakanta 31.12.

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista pitkä- ja lyhytaikaista vierasta pääomaa.

Lainamäärä, €/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta asukasluvulla.

Lainasaamiset 31.12.

$$= \text{Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset}$$

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.5 Kokonaistulot ja –menot

Kokonaistulojen ja –menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

Kunnan kokonaistulot tilikaudella 2018 olivat 84 347 milj. € ja kokonaismenot 87 232 milj. €. Kokonaistulot vähenivät 0,752 milj. € (-0,9 %) vuodesta 2017. Kokonaismenot kasvoivat 3 282 milj. € (+3,9 %) vuodesta 2017.

Kokonaistulojen vähenemistä selittää se, että verotuloja ja valtionosuuksia saatiin vuotta 2017 vähemmän, vaikkakin toimintatuottoja kertyi vuotta 2017 enemmän. Myös investointeihin saatiin vähemmän rahoitusosuuksia kuin vuonna 2017. Kokonaismenojen kasvua selittää erityisesti toimintakulujen kasvu. Investointimenot jäivät vuotta 2017 pienemmiksi ja pitkäaikaista lainaa lyhennettiin enemmän kuin vuonna 2017.

TULOT (1 000 €)	2018	2017	MENOT (1 000 €)	2018	2017
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	11 982	11 269	Toimintakulut	79 647	76 362
Verotulot	39 143	39 956	- Valmistus omaan käyttöön		
Valtionosuudet	26 394	27 017	Korkokulut	166	176
Korkotuotot	1 563	1 510	Muut rahoituskulut	195	153
Muut rahoitustuotot	167	161	Satunnaiset kulut		
Satunnaiset tuotot		194	Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät	-146	-312	Pakollisten varausten muutos		
- Pys.vastaavien hyödykkeiden			- Pakollisten varausten lis. (+),		
luovutustulot	-146	-312	väh. (-)		
Investoinnit			- Pys.vastaavien hyödykkeiden		
Rahoitusosuudet investointeihin	25	440	luovutustappiot		-9
Pys.vastaavien hyödykkeiden			Investointimenot	3 532	3 834
luovutustulot	719	364	Rahoitustoiminta		
Rahoitustoiminta			Antolainasaamisten lisäykset	432	424
Antolainasaamisten vähennykset			Pitkäaikaisten lainojen vähennys	3 260	3 010
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 500	2 500	Lyhytaikaisten lainojen vähennys		
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	2 000	2 000	Oman pääoman vähennykset		
Oman pääoman lisäykset					
Kokonaistulot yhteensä	84 347	85 099	Kokonaismenot yhteensä	87 232	83 950

Täsmäytys:

Tilikausi 2018

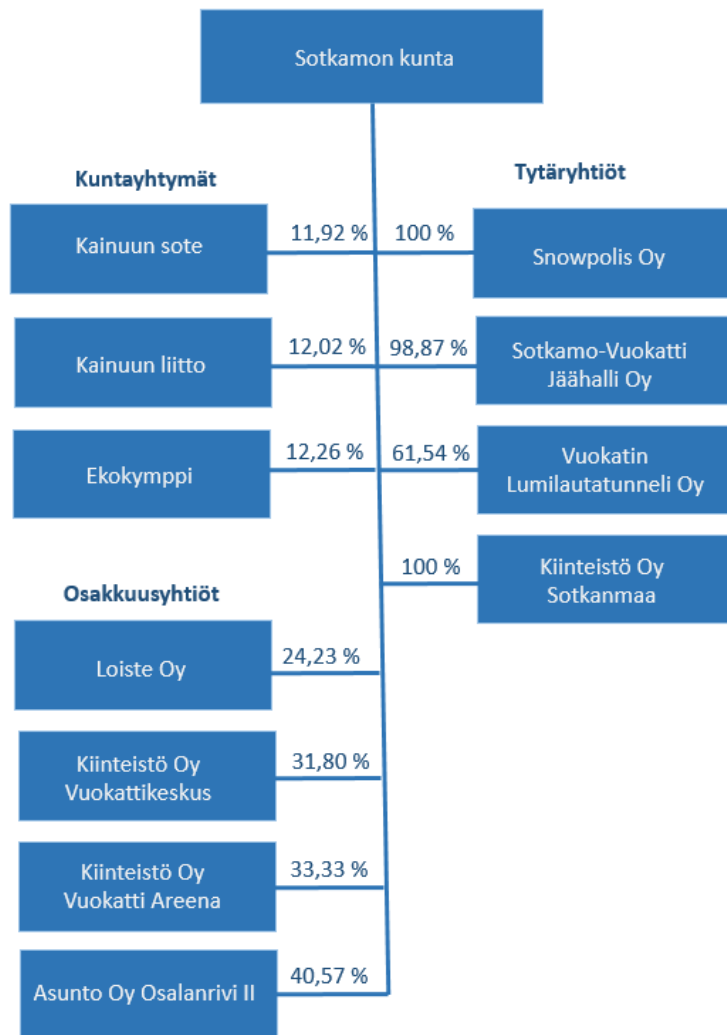
Kokonaistulot - Kokonaismenot = (84 347) - (87 232) = -2 885

Muut maksuvalmiuden muutokset - Rahavarojen muutos = (4 290) - (1 405) = 2 885

1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

Toimintakertomuksessa esitetään yhdistelmä kunnan tytär-, osakkuus- ja muista omistusyhteisyhteisöistä sekä kuntayhtymistä, joissa kunta on jäsenenä.

1.6.1 Kuntakonsernin rakenne

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty tytäryhtiöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Osakkuusyhtiöiden tilinpäätöksistä on yhdistelty Loiste Oy ja Kiinteistö Oy Vuokattikeskus. Kiinteistö Oy Vuokatti Areena ja Asunto Oy Osalanrivi II on jätetty yhdistelemättä, koska niiden merkitys on vähäinen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Yhdistelmä kuntakonserniin kuuluvista yhteisöistä	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	1	
Muut yhtiöt	3	
Kuntayhtymät	3	
Osakkuusyhteisöt	2	2
YHTEENSÄ	9	2

1.6.2 Konsernivalvonnan järjestäminen

Sotkamon kunnan hallintosäännön mukaan kunnan konsernin johtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja, talousjohtaja sekä tarvittaessa kunnanhallituksen erikseen määräämät viranhaltijat. Kunnanhallitus tai muu hallintosäännössä määrätty kunnan viranomainen on tarvittaessa antanut ohjeita kuntaa eri yhteisöjen hallintoelimissä edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin. Kunnan edustajina olleet henkilöt ovat suullisesti raportoineet konsernin toiminnasta kunnanhallitukselle tai kunnanjohtajalle. Loiste Oy toimittaa toiminnastaan kunnalle kuukausittaisen raportin.

1.6.3 Merkittävimmät tilikauden tapahtumat

Kuntakonsernin tytäryhtiöiden merkittävimmät tapahtumat tilikaudella olivat:

Snowpolis Oy

Yhtiön toiminta on ajettu alas vuonna 2013. Yhtiöllä ei ollut tilikaudella varsinaista toimintaa.

Sotkamo-Vuokatti Jäähalli Oy

Sotkamo-Vuokatti Jäähalli Oy:n pääasiallinen tehtävä säilyi samana: yhtiö vuokra 1.4.2014 tehdyllä sopimuksella jäähallirakennuksen ja siihen liittyvät tilat ja kaluston Sotkamon kunnalle, joka vastaa jäähallin varsinaisesta toiminnasta.

Sotkamon kunta omistaa yhtiöstä tilikauden lopussa 98,87 %. Omistusjärjestelyissä ei oltu aktiivisia vuonna 2018. Vuonna 2018 yhtiön liikevaihto oli 12 000 €, tilikauden tappio -640 € ja taseen loppusumma 67 511 €.

Vuokatin Lumilautatunneli Oy

Vuokatin Lumilautatunneli Oy perustettiin 20.5.1999. Perustajina olivat Sotkamon kunta ja Huippupaikat Oy. Yhtiö on vuokrannut maapohjan Kiinteistö Oy Kattikeskukselta n. 7 500 m²:n suuruisen alueen. Vuokratulle maa-alueelle on vuonna 2000 valmistunut lumilautatunneli. Lumilautatunneli on kokonaan vuokrattu Huippupaikat Oy:lle. Kaikki tilat ovat olleet vuokrattuina v. 2018 aikana.

Yhtiön maksuvalmius on hyvä, rahoitusasema ylijäämäinen. Vuonna 2018 yhtiön liikevaihto oli 30 000 €, tilikauden tappio -7 887 € ja taseen loppusumma 148 474 €.

Kiinteistö Oy Sotkanmaa

Yhtiöllä oli tilikauden 2018 lopussa yhteensä 639 asuntoa, joista 359 sijaitsee Sotkamon kirkonkylän taajamassa ja 280 Vuokatissa. Asuntojen käyttöaste oli 97,05 %. Pienten asuntojen kysyntä on edelleen hyvällä tasolla ja yritykset ovat täyttäneet isot asunnot. Merkittävimpinä PTS-suunnitelman mukaisina kohteina olivat Hakatalojen ja Kivelän saneeraus. Yhtiön pitkäaikainen toimitusjohtaja jäi eläkkeelle ja uusi toimitusjohtaja aloitti tehtävässään vuodenvaihteessa 2018–2019.

Kiinteistöyhtiön talous on vakaa ja yhtiön maksuvalmius sekä omavaraisuus pysyi hyvänä. Vuonna 2018 yhtiön liikevaihto oli 3 560 179 €, tilikauden tulos +0,25 € ja taseen loppusumma 15 678 349 €.

1.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Uusi kuntalaki lähtee kokonaisuuksien ohjauksesta, koko konsernin ohjauksesta. Kunnan konsernin toiminnanohjausta ja konsernivalvonnan järjestämistä tulee kehittää erityisesti kuntakonsernin kokonaishallinnan ja tiedolla johtamisen osalta.

Kunnan konserniohjeet ovat vuodelta 2009 ja ohjeistus tullaan uudistamaan kevään 2019 aikana vastaamaan uutta kuntalakia, kunnan hallintosäätöä sekä kuntakonsernin tilannetta. Konserniohjetta ei päivitetty vuoden 2018 aikana, koska odotettiin maakunta- ja soteuudistuksen valmistelun etenemistä ja uudistuksesta tulevia reunaehtoja, jotka olisi tullut ottaa ohjeessa huomioon.

Kuntakonsernin haasteet ovat samanlaiset kuin peruskunnankin haasteet. Kuntakonsernin talouden tilanne tulee saada rakenteellisesti kestävämmälle pohjalle ja kuntakonsernin suhteelliseen velkaantuneisuuteen tulee kiinnittää huomiota. Kuntakonsernin lainakanta on toistaiseksi kohtuullisella tasolla, mutta mikäli esim. Kainuun uuden sairaalan lainat tulevat kuntien vastuulle, muuttuu kuntakonsernin tilanne välittömästi hälyttäväksi.

1.6.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

1 000 €	2018	2017
Toimintatuotot	53 592	50 890
Toimintakulut	-118 846	-113 524
Osuus osakkuusyhteisön voitosta/tappiosta	129	350
Toimintakate	-65 125	-62 284
Verotulot	39 142	39 956
Valtionosuudet	26 394	27 017
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 571	1 521
Muut rahoitustuotot	196	193
Korkokulut	-343	-356
Muut rahoituskulut	-295	-173
Vuosikate	1 540	5 874
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 589	-4 636
Omistuksen eliminointierot		
Arvonalentumiset	-5	-82
Satunnaiset tuotot ja kulut	-3	194
Tilikauden tulos	-3 057	1 350
Tilinpäätössirrot	11	196
Tilikauden verot		
Laskennalliset verot	-93	-114
Vähemmistöosuudet	3	3
Tilikauden ali-/yli jäämä	-3 136	1 435

Konsernin tuloslaskelman tunnusluvut	2018	2017
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	45,1 %	44,8 %
Vuosikate/Poistot, %	33,6 %	126,7 %
Vuosikate, €/asukas	148	564
Asukasluku 31.12.	10 389	10 423

Toimintakate

Toimintakate on toimintatuottojen ja – kulujen erotus

Toimintatuotot/Toimintakulut, %

= $100 \times \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Tunnusluku osoittaa, kuinka paljon käyttötalouden toimintakuluista katetaan maksu- ja myyntituotoilla.

Vuosikate/Poistot, %

= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Kun tunnusluvun arvo on 100 % tai sitä suurempi, voidaan konsernin tulorahoituksen katsoa olevan riittävä tai ylijäämäinen. Konsernin on heikkenevä ja kunta velkaantuu, kun vuosikate on keskimääräistä poistonaista investointitasoa alempi. Jos vuosikate on negatiivinen, on konsernin tulorahoitus heikko.

Vuosikate, €/asukas

Tunnusluku on yleisesti käytetty tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Tunnusluku kertoo tilikaudelle jaotettujen tulojen ja menojen erotuksen. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa.

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

1 000 €	2018	2017
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	1 541	5 874
Satunnaiset erät	-3	193
Tulorahoituksen korjauserät	257	-530
Toiminnan rahavirta yhteensä	1 795	5 537
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-10 596	-8 786
Rahoitusosuudet investointimenoihin	32	456
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus-tulot	724	367
Investointien rahavirta yhteensä	-9 840	-7 963
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-8 045	-2 426
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset	-433	-424
Antolainasaamisten lisäykset	-433	-424
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset	7 083	3 346
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 926	6 592
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 287	-4 063
Pitkäaikaisten lainojen nettomuutos	3 639	2 529
Lyhytaikaisten lainojen muutos	3 444	817
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 838	-422
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	87	144
Vaihto-omaisuuden muutos	-22	-6
Saamisten muutos	-2 286	-446
Korottomien velkojen muutos	4 059	-114
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	8 488	2 500
Rahavarojen muutos	442	74
Rahavarojen muutos	442	74
Rahavarat 31.12.	6 513	6 071
Rahavarat 1.1.	6 071	5 997

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2018	2017
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	-22 388	-16 189
Investointien tulorahoitus, %	14,6 %	70,5 %
Pääomamenojen tulorahoitus, %	10,1 %	45,8 %
Lainanhoitokate	0	1,4
Kassan riittävyys	18	17
Asukasluku 31.12.	10 389	10 423

Toiminnan ja investointien rahavirta kertymä

= Rahoituslaskelman toiminnan ja investointien rahavirta – välituloksen 5 vuoden kertymä

Toiminnan ja rahavirtojen kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Tunnusluku ilmaisee kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvon on 1 tai suurempi. Jos tunnusluvun arvon on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan konsernin omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Kassan riittävyys, pv

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Kassan riittävyys kertoo monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla.

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA		2018	2017
A	PYSYVÄT VASTAAVAT	100 461	94 800
I	Aineettomat hyödykkeet	289	302
	Aineettomat oikeudet	128	103
	Muut pitkävaikutteiset menot	136	183
	Ennakkomaksut	25	16
II	Aineelliset hyödykkeet	73 936	68 826
	Maa- ja vesialueet	11 681	11 652
	Rakennukset	37 035	38 033
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	13 899	12 743
	Koneet ja kalusto	1 352	1 503
	Muut aineelliset hyödykkeet	184	193
	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	9 785	4 702
III	Sijoitukset	26 236	25 672
	Osakkuusyhteisöosuudet	3 891	3 762
	Muut osakkeet ja osuudet	438	436
	Muut lainasaamiset	21 763	21 331
	Muut saamiset	144	143
B	TOIMEKSIANTOJEN VARAT	395	657
	Valtion toimeksiannot		108
	Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	15	15
	Muut toimeksiantojen varat	380	534
C	VAIHTUVAT VASTAAVAT	13 435	10 685
I	Vaihto-omaisuus	220	197
	Aineet ja tarvikkeet	220	197
II	Saamiset	6 702	4 417
	Pitkäaikaiset saamiset	265	93
	Myyntisaamiset	178	
	Lainasaamiset	87	93
	Lyhytaikaiset saamiset	6 437	4 324
	Myyntisaamiset	2 091	1 938
	Lainasaamiset	82	36
	Laskennalliset verosaamiset		
	Muut saamiset	886	917
	Siirtosaamiset	3 378	1 433
III	Rahoitusarvopaperit	0	0
IV	Rahat ja pankkisaamiset	6 513	6 071
VASTAAVAA YHTEENSÄ		114 291	106 142

VASTATTAVAA		2018	2017
A	OMA PÄÄOMA	40 413	43 796
I	Peruspääoma	33 833	33 833
II	Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat		
III	Arvonkorotusrahasto		
IV	Muut omat rahastot	432	443
V	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	9 285	8 084
VI	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3 137	1 436
B	VÄHEMMISTÖOSUUDET	55	58
C	PAKOLLISET VARAUKSET	1 207	674
	Muut pakolliset varaukset	1 207	674
D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	645	820
	Valtion toimeksiannot	436	622
	Lahjoitusrahastojen pääomat	77	71
	Muut toimeksiantojen pääomat	132	127
E	VIERAS PÄÄOMA	71 971	60 794
I	Pitkäaikainen	41 372	37 258
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	38 243	34 275
	Lainat julkisyhteisöiltä	1 490	1 760
	Saadut ennakot	23	23
	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 616	1 200
II	Lyhytaikainen	30 599	23 536
	Joukkovelkakirjalainat	11 432	8 000
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 003	4 038
	Lainat julkisyhteisöiltä	270	281
	Saadut ennakot	74	172
	Ostovelat	3 491	3 338
	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 019	981
	Siirtovelat	9 922	6 372
	Laskennalliset verovelat	388	354
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		114 291	106 142

Taseen tunnusluvut	2018	2017
Omavaraisuusaste, %	35,4 %	41,3 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	60,4 %	51,4 %
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	3,4 %	2,6 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	6 148	9 520
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	592	913
Lainakanta 31.12., 1 000 €	57 516	49 908
Lainamäärä 31.12., €/asukas	5 536	4 788
Lainasaamiset, 1 000 €	21 762	21 331
Asukasluku	10 389	10 423

Kuntakonsernin tilikauden tulos oli -3,1 miljoonaa euroa alijäämäinen (TP 2017: ylijäämä +1,4 miljoonaa euroa). Konsernin tilikauden tulos heikkeni 4,5 miljoonaa euroa. Raskaasti alijäämäinen tulos näkyy konsernin talouden tunnusluvuissa: vuosikate kattoi poistoista vain 33,6 prosenttia (TP 2017: 126,7 prosenttia) ja asukaskohtainen vuosikate oli enää 148 euroa/asukas (TP 2017: 564 euroa/asukas).

Kuntakonsernin rahoitusasema heikkeni olennaisesti vuodesta 2017. Tulorahoitus riitti kattamaan investoinneista vain 14,6 prosenttia (TP 2017: 70,5 prosenttia) ja lainanhoitokate oli 0. Sen sijaan konsernin kassan riittävyys pysyi vuoden 2017 tasolla.

Kuntakonsernin tase kasvoi tilikaudella 8,1 miljoonalla eurolla. Tasetta kasvattivat erityisesti ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat sekä saamiset. Toisaalta taas konsernin vieraan pääoman määrä lisääntyi tilikauden aikana merkittävästi

Konsernin omavaraisuusasteen kehittymisen suunta on viime vuosina on ollut heikkenevä ja omavaraisuus heikkeni merkittävästi myös vuonna 2018. Konsernin omavaraisuusaste on enää 35,4 prosenttia (TP 2017: 41,3 %), mikä tarkoittaa sitä, että konsernilla on jo merkittävän suuri velkarasite. Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus kasvoi jopa 9 -prosenttiyksikköä edellisestä tilikaudesta ja on nyt 60,4 prosenttia. Mitä suuremmaksi suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluku kasvaa, sitä huonommat edellytykset konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Raskaasti alijäämäinen tilikauden tulos ja kasvava vieraan pääoman määrä näkyvät taloudellisten tunnuslukujen heikkenemisenä myös konsernin osalta.

Kuntakonsernin lainamäärä oli tilikauden päättyessä yhteensä 57 516 052 euroa ja 5 536 euroa/asukas (TP 2017: 49 907 980 euroa ja 4 788 euroa/asukas). Konsernin lainamäärä kasvoi tilikaudella 7 608 072 eurolla ja asukaskohtainen lainamäärä 748 euroa.

Kuntakonsernin taseessa oli kertyneenä tilikauden lopussa kumulatiivista ylijäämää enää 6 148 202 euroa (TP 2017: 9 519 950 euroa). Konsernin taseessa on vähemmän kumulatiivista ylijäämää kuin kunnan taseessa.

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että kuntakonsernin käyttötalouden saaminen ylijäämäiseksi on välttämättöntä. Konsernin lainamäärän kasvu on edelleen huolestuttavaa. Lainamäärän muutoksiin on syytä kiinnittää huomiota, investointeja tulee arvioida entistä tiukemmin niiden vaikuttavuuden ja tuottavuuden näkökulmasta. Entisestään tulee korostumaan suunnitelmallisuus ja tarkka talouden pito. Sitä kautta voidaan viedä eteenpäin investointeja ja hallita velkaa ja hallita koko konsernin taloutta, vaikka kehityssuunta on nyt huolestuttava. Valppaana on oltava myös mahdollisesta korkojen noususta tulevaisuudessa, vaikka korkomenot ovat nykyisellään hallinnassa.

Omavaraisuusaste, %

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuuden hyvänä tasona voidaan pitää keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluku on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä, €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasluku}$

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieraspääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Lainasaamiset

= Sijoituksiin merkityt jvk - lainasaamiset ja muut lainasaamiset

1.7 Tilikauden tuloksen käsittely

Kuntalain 115 § mukaan kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Tilikauden tulos on -3 590 515 €. Kunnanhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelyksi seuraavaa:

1. Tehtyjä poistoeroja ja rahastojen muutoksia tuloutetaan suunnitelman mukaan 185 225 €.
2. Tilikauden alijäämä -3 405 290 € kirjataan taseeseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille kuluvaan vuoden kirjanpidossa.

2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 Hallinnon toimiala

Vastuuhenkilö kunnanjohtaja Mika Kilpeläinen

Toimialan tehtävä

Hallinnon toimiala sisältää vaalien, tarkastuslautakunnan ja tilintarkastuksen, kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen, yleishallinnon, elinkeinojen kehittämisen, henkilöstöhallinnon, lomatoimen, maataloustoimen sekä asuntotoimen vastualueet.

Yhteenvedo tilikaudesta 2018

Hallinnon toimialalla noudatettiin talouden tasapainottamisohjelmaa suunnitellusti ja omasta toiminnasta tavoitettiin ne säästöt, jotka tasapainottamisohjelmaan oli arvioitu. Talousarvio toteutui toimintatuottojen osalta lähes arvioidulla tavalla ja toteuma kasvoi vuodesta 2017. Kasvua muissa toimintatuotoissa selittää tonttien myynneistä saadut arvioitua suurempana toteutuneet myyntivoitot.

Hallinnon toimialalla toteutettiin vuoden 2018 aikana useita EU-rahoitteisia kehittämishankkeita; Vauhtia Vuokatin (Kajaani-Oulujärvi) kv-matkailuun, Vauhtia Vuokatti Areenaan, Tolokusti Sotkamossa –työllisyydenhoidon hanke sekä valmisteltiin uusi työllisyydenhoidon hanke Tolokkua tukea ja osallisuutta. Lisäksi osallistuttiin Kainuun Rastiviikkojen ja EYOF 2021 –kisojen valmisteluun, tehtiin yhteistyötä Kainuun Etu Oy:n, Jyväskylän yliopiston Vuokatin yksikön sekä CEMISin kanssa. Vuokatti Areenan valmistelua toteutettiin yhteistyössä Vuokatin Säätiö sr:n ja Osuuskauppa Maakunnan kanssa sekä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Vuokatti-Ruka Urheiluakatemia kehittämissuunnitelmaan osallistuttiin mm. e-urheilun olosuhteiden kehittämisen kautta.

Elinvoimatyöryhmä kokoontui säännöllisesti ja kunnalle valmisteltiin elinvoimaohjelma. Työllisyysasioissa kunta jatkoi aktiivista selvitys- ja kehittämistyötä ja työllistämisen kuntalisän ehtoja sekä palkkatukilainan myöntämisen ehtoja päivitettiin. Työmarkkinoiden ja talouden hyvä vire sekä kunnan aktiiviset toimenpiteet vaikuttivatkin siihen, että vuonna 2018 saatiin merkittävää säästöä kunnan osarahoittamassa työmarkkinatuessa vuoteen 2017 verrattuna.

Toimintakulut toteutuivat merkittävästi arvioitua suurempina johtuen Kainuun soten -20,8 euron alijäämästä ja siitä Sotkamon kunnalle tullee -3,0 miljoonan euron lisälaskusta, joka kasvatti palvelujen ostojen toteutumaa 2,7 miljoonalla eurolla. Lopullinen tieto alijäämästä saatiin kuntaan vuoden 2019 puolella.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	1 874 653	1 819 423	1 786 364	98,2 %	-33 059	-4,7 %
Maksutuotot	208 118	208 120	240 684	115,6 %	32 564	15,6 %
Tuet ja avustukset	735 690	1 247 419	1 115 209	89,4 %	-132 210	51,6 %
Muut toimintatuotot	420 647	312 600	425 675	136,2 %	113 075	1,2 %
Toimintatuotot	3 239 108	3 587 562	3 567 932	99,5 %	-19 630	10,2 %
Henkilöstökulut	-3 424 500	-3 644 767	-3 785 051	103,8 %	-140 284	10,5 %
Palvelujen ostot	-41 424 925	-40 900 611	-43 603 300	106,6 %	-2 702 689	5,3 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-41 014	-33 650	-33 325	99,0 %	325	-18,7 %
Avustukset	-814 900	-981 500	-826 785	84,2 %	154 715	1,5 %
Muut toimintakulut	-315 377	-247 310	-270 398	109,3 %	-23 088	-14,3 %
Toimintakulut	-46 020 716	-45 807 838	-48 518 859	105,9 %	-2 711 021	5,4 %
Toimintakate	-42 781 608	-42 220 276	-44 950 927	106,5 %	-2 730 651	5,1 %
Poistot ja arvonalentumiset	-20 573	-29 090	-25 952	89,2 %	3 138	26,1 %
Vyörytyserät, netto	456 586		469 889	X	469 889	2,9 %
Tilikauden tulos	-42 345 595	-42 249 366	-44 506 990	105,3 %	-2 257 624	5,1 %

Talous (ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	1 824 902	1 819 423	1 758 175	96,6 %	-61 248	-3,7 %
Maksutuotot	208 102	208 120	240 684	115,6 %	32 564	15,7 %
Tuet ja avustukset	735 690	1 247 419	1 115 209	89,4 %	-132 210	51,6 %
Muut toimintatuotot	409 066	312 600	419 562	134,2 %	106 962	2,6 %
Toimintatuotot	3 177 760	3 587 562	3 533 630	98,5 %	-53 932	11,2 %
Henkilöstökulut	-3 424 501	-3 644 767	-3 785 051	103,8 %	-140 284	10,5 %
Palvelujen ostot	-41 338 829	-40 861 192	-43 533 135	106,5 %	-2 671 943	5,3 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-40 736	-33 640	-33 133	98,5 %	507	-18,7 %
Avustukset	-814 900	-981 500	-826 785	84,2 %	154 715	1,5 %
Muut toimintakulut	-301 821	-247 310	-261 684	105,8 %	-14 374	-13,3 %
Toimintakulut	-45 920 787	-45 768 409	-48 439 788	105,8 %	-2 671 379	5,5 %
Toimintakate	-42 743 027	-42 180 847	-44 906 158	106,5 %	-2 725 311	5,1 %
Poistot ja arvonalentumiset	-20 573	-29 090		0,0 %	29 090	-100,0 %
Tilikauden tulos	-42 763 600	-42 209 937	-44 906 158	106,4 %	-2 696 221	5,0 %

VAALIT

Vastuuhenkilöt maaseutupäällikkö Jari Korhonen ja toimistopäällikkö Päivi Huotari

Vastuualueen tehtävä

Vaalit sisältää EU-vaalien, presidentin vaalien, eduskuntavaalien ja kuntavaalien järjestämisen.

Kunnan keskusvaalilautakunta vastaa vaalien järjestämisestä kunnassa. Sen päätehtävänä on valtiollisissa vaaleissa suorittaa vaalien toimittamiseksi tarpeelliset valmistelutoimenpiteet, järjestää ennakkoäänestys ja siihen tarvittava henkilökunta, tarkastaa ennakkoäänestysasiakirjat, suorittaa vaalilautakuntien ja vaalitoimistijoiden koulutus ja järjestää alustavan äänten laskennan tiedottaminen.

Kuntavaaleissa keskusvaalilautakunnan tehtävänä on edellä mainittujen lisäksi ehdokashakemusten käsittely, ehdokaslistojen yhdistelmän laadinta, vaalien tuloslaskennan suorittaminen ja vaalien tuloksen vahvistaminen.

Keskusvaalilautakunnan jäsenet:

Jäsen	Varajäsen
Risto Virkkunen (pj.)	Oiva Korhonen
Merja Korhonen (vara pj.)	Tero Viholainen
Markku Kemppainen	Kirsi Leppävuori
Susanne Niskanen-Ferahkaya	Jukka Liljedahl
Ilmari Viholainen	Marja-Terttu Salminen

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Tuet ja avustukset		17 700	18 688	105,6 %	988	X
Toimintatuotot	0	17 700	18 688	105,6 %	988	X
Henkilöstökulut	-17 762	-19 664	-10 404	52,9 %	9 260	-41,4 %
Palvelujen ostot	-4 630	-3 400	-2 758	81,1 %	642	-40,4 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-3 815	-2 500	-437	17,5 %	2 063	-88,5 %
Muut toimintakulut	-541		-2	X	-2	-99,6 %
Toimintakulut	-26 748	-25 564	-13 601	53,2 %	11 963	-49,2 %
Toimintakate	-26 748	-7 864	5 087	-64,7 %	12 951	-119,0 %
Vyörytyserät, netto	-391		-195	X	-195	-50,1 %
Tilikauden tulos	-27 139	-7 864	4 892	-62,2 %	12 756	-118,0 %

SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite	Mittari	Tulostavoite 2018	Toteuma
Palvelujen tuottaminen	Keskusvaalilautakunnan ja kunnanhallituksen päätökset ja toimenpiteet presidentinvaaleissa	Päätökset ja toimenpiteet virheettömästi määräaikojen mukaisesti	Keskusvaalilautakunta ja kunnanhallitus vastasivat 2018 presidentinvaaliin liittyvistä päätöksistä ja toimenpiteistä tavoitteen mukaisesti
Palvelujen tuottaminen	Keskusvaalilautakunnan ja kunnanhallituksen päätökset ja toimenpiteet maakuntavaaleissa	Päätökset ja toimenpiteet virheettömästi määräaikojen mukaisesti	Maakuntavaaleja ei toimitettu

TARKASTUSLAUTAKUNTA JA TILINTARKASTUS

Vastuuhenkilö talousjohtaja Heidi Pyykkönen

Vastuualueen tehtävä

Tarkastuslautakunnan tehtävät määritellään kuntalaissa. Lautakunta valmistelee valtuuston päätettäväksi hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista. Lisäksi lautakunta valvoo lakisääteisen tilintarkastuksen sopimuksenmukaista toteutumista ja vastaa sidonnaisuusilmoituksista.

Tilintarkastajan tehtävistä säännellään myös kuntalaissa. Tilintarkastajan on toukokuun loppuun mennessä tarkastettava julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös.

Tarkastuslautakunnan jäsenet:

Jäsen	Varajäsen
Yrjö Sorvari (pj.)	Kalervo Liuski
Ella Mustakangas (varapj.)	Helena Aaltonen
Viljo Tuhkanen	Ari Karppanen
Jouni Heikkinen	Markku Piirainen
Outi Penttinen	Irene Laitinen
Paavo Tervonen	Jouko Viholainen
Mirja-Maija Hakolampi	Anna Värtö

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018 TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Toimintatuotot	5 068	0	0	X	0	-100,0 %
Henkilöstökulut	-7 564	-6 000	-11 704	195,1 %	-5 704	54,7 %
Palvelujen ostot	-15 077	-11 500	-15 420	134,1 %	-3 920	2,3 %
Aineet, tarv. ja tavarat		-200		0,0 %	200	X
Muut toimintakulut	-278			X	0	-100,0 %
Toimintakulut	-22 919	-17 700	-27 124	153,2 %	-9 424	18,3 %
Toimintakate	-17 851	-17 700	-27 124	153,2 %	-9 424	51,9 %
Tilikauden tulos	-17 851	-17 700	-27 124	153,2 %	-9 424	51,9 %

Tarkastuslautakunnan kokouksia oli arvioitua enemmän (arviointikertomuksen uudistaminen) ja myös tilin-tarkatuksen kulut olivat arvioitua suuremmat.

KUNNANVALTUUSTO

Vastuullisena kunnanhallitus sekä vastuuhenkilönä kunnanjohtaja Mika Kilpeläinen

Vastuualueen tehtävä

Kunnanvaltuusto vastaa ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista. Kunnanvaltuusto asettaa vuosittain talousarviossa toimielimille tulostavoitteet, joilla se ohjaa määrärahojen käyttötarkoitusta, palvelutuotannon määrä ja laatua sekä toiminnan kehittämissuuntaa.

Kunnanvaltuuston jäsenet:

Jäsen	Puolue	Jäsen	Puolue
Anne Lukkari (pj.)	KESK	Petri Makkonen	KOK
Jouko Korhonen (1 varapj.)	VAS	Ella Mustakangas	KESK
Unto Väisänen (2 varapj.)	KOK	Piia Määttä	KESK
Reija Heikkinen	VAS	Markku Piirainen	KESK
Jarmo Huttunen	KESK	Osmo Polvinen	VAS
Antti Kela	KESK	Tuula Rossi-Määttä	SDP
Jani Komulainen	KESK	Sakari Seppänen	KESK
Aimo Korhonen	KESK	Yrjö Sorvari	KD
Ari Korhonen	KOK	Pinja Toivanen	VAS
Hannu Korhonen	PS	Vesa Tolonen	SIT
Marja-Leena Korhonen	KESK	Tiina Tuohimaa	VAS
Timo Korhonen	KESK	Kalevi Valtanen	KESK
Heidi Kotilainen	KD	Pentti Vihanto	KOK
Juho Lukkari	KESK		

Esimerkkejä kunnanvaltuuston vuonna 2018 tekemistä päätöksistä, jotka tukivat Sotkamon kunnan edellistä kuntastrategiaa ja sen määrittelemiä Sotkamon kunnan strategisia päämääriä:

Elinvoima

- Lausunto Terrafame Oy:n kaivos- ja rikastustoimintaa koskevasta lupahakemuksesta
- Tenetinniemen asemakaavan hyväksyminen
- Terveyskeskuksen asemakaavan hyväksyminen
- Mt 888, Ristijärventien ja Tuottajantien liittymän parantaminen
- Mt 888, Ristijärventien ylittämisen turvaaminen kirkon kohdalla
- Tuuliniemen ranta-asemakaavan hyväksyminen
- Ylikylän asemakaavanmuutoksen hyväksyminen
- Sataman ympäristön asemakaavan hyväksyminen
- Saijanlahden ranta-asemakaavamuutoksen hyväksyminen
- Kirkonkylän itäosan yleiskaavan hyväksyminen
- Elinvoimaohjelman hyväksyminen
- Vuokatti Areenan uuden rakenteen ja rahoituksen hyväksyminen

Palvelut

- Kainuun sote-kuntayhtymän perussopimuksen muuttaminen
- Yksityisen päivähoidon tukimuodon muuttaminen palveluseteliksi 1.8.2018 alkaen
- Sotkamon kunnan vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen laajentaminen
- Lisämääräraha Vuokatin vesijohdon rakentamiseen
- Tilintarkastussopimuksen jatkaminen tilikaudelle 2019–2020
- Selvitystyöryhmän koulurakennuksia koskeva raportti

Talous ja resurssit

- Palkkatukilainan myöntämisen perusteet Sotkamon kunnassa
- Palkkatukilainan myöntäminen Kainuun Nuotta ry:lle
- Sotkamon kunnan hankintaohje
- Sotkamon kunnan vuoden 2017 tilinpäätös ja toimintakertomus
- Arviointikertomus 2017
- Tilintarkastuskertomus 2017
- Henkilöstöraportti vuodelta 2017
- SVOP-sijoituksen antaminen Kiinteistö Oy Vuokatti Areenalle
- Lainan takauksen myöntäminen Kiinteistö Oy Vuokatti Areenalle
- Kiinteistöveroosenttien määrääminen vuodelle 2019
- Tuloveroosenttien määrääminen vuodelle 2019
- Kunnanvaltuuston 18.6.2018 kokouksen päätösten § 49 ja § 50 peruuttaminen
- Vuoden 2019 talousarvio ja vuosien 2020–2021 taloussuunnitelma

Arjen sujuvuus

- Kainuun kuntien yhteinen kotouttamisohjelma 2018–2019
- Nuorten vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen Sotkamon kunnassa

- Sotkamon kunnan hallintosäännön päivittäminen
- Kuntalaisaloitteet

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Toimintatuotot	0	0	0	X	0	X
Henkilöstökulut	-25 990	-25 000	-27 644	110,6 %	-2 644	6,4 %
Palvelujen ostot	-14 441	-10 800	-13 369	123,8 %	-2 569	-7,4 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-2 076	-4 000	-7	0,2 %	3 993	-99,7 %
Muut toimintakulut	-5 573	-500	-789	157,8 %	-289	-85,8 %
Toimintakulut	-48 080	-40 300	-41 809	103,7 %	-1 509	-13,0 %
Toimintakate	-48 080	-40 300	-41 809	103,7 %	-1 509	-13,0 %
Vyörytyserät, netto	-644		-587	X	-587	-8,9 %
Tilikauden tulos	-48 724	-40 300	-42 396	105,2 %	-2 096	-13,0 %

SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite	Mittari	Tulostavoite 2018	Toteuma
Toimintatapojen tarkastelu	Sähköiseen kokouskäytäntöön siirtyminen	Sähköinen kokouskäytäntö käytössä 6/2018 mennessä	Sähköinen kokouskäytäntö otettiin käyttöön 12/2018

HALLINTO

Vastuuhenkilöt kunnanjohtaja Mika Kilpeläinen, talousjohtaja Heidi Pyykkönen ja toimistopäällikkö Päivi Huotari

Vastualueen tehtävä

Hallinto sisältää hallintopalvelut, kunnanhallituksen, avustukset, työmarkkinatuen maksuosuudet, kuntayhtymien maksuosuudet (Kainuun sote-kuntayhtymä, Kainuun liitto, Kainuun soten talous- ja palkkahallinnon sekä ICT:n tukipalvelut), käyttövaraukset (mm. veteraanitoiminta, vanhusneuvosto, nuorisovaltuusto) sekä kansainvälisen toiminnan.

Hallinto palvelee kunnanhallituksen alaisuudessa kunnan johtamista kokonaisuutena, vastaa kunnan edunvalvonnasta, yhteyksistä ja yhteistyöstä viranomaisiin, kuntakuvasta ja elinkeinoelämän kehittämisen edellytyksistä.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	54 130		30 631	X	30 631	-43,4 %
Maksutuotot	700	500	289	57,8 %	-211	-58,7 %
Muut toimintatuotot	162 706	89 600	151 999	169,6 %	62 399	-6,6 %
Toimintatuotot	217 536	90 100	182 919	203,0 %	92 819	-15,9 %
Henkilöstökulut	-993 108	-860 544	-1 070 343	124,4 %	-209 799	7,8 %
Palvelujen ostot	-39 635 153	-38 787 215	-41 765 204	107,7 %	-2 977 989	5,4 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-12 463	-8 660	-8 288	95,7 %	372	-33,5 %
Avustukset	-722 409	-684 500	-619 502	90,5 %	64 998	-14,2 %
Muut toimintakulut	-93 767	-35 100	-47 207	134,5 %	-12 107	-49,7 %
Toimintakulut	-41 456 900	-40 376 019	-43 510 544	107,8 %	-3 134 525	5,0 %
Toimintakate	-41 239 364	-40 285 919	-43 327 625	107,6 %	-3 041 706	5,1 %
Poistot ja arvonalentumiset	-20 573	-29 090	-25 952	89,2 %	3 138	26,1 %
Tilikauden tulos	-41 259 937	-40 315 009	-43 353 577	107,5 %	-3 038 568	5,1 %

SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite	Mittari	Tulostavoite 2018	Toteuma
Huolehditaan työstä, toimeentulosta, terveydestä sekä mahdollistetaan osallisuus	Kunnan maksuosuuksien kehitys kuntayhtymille	Kuntayhtymien maksuosuudet eivät kasva edellisen vuoden tasosta	Maksuosuudet kasvoivat +2 167 766 € ja +5,5 % vuodesta 2017
Huolehditaan työstä, toimeentulosta, terveydestä sekä mahdollistetaan osallisuus	Kunnan työmarkkinatuen maksuosuuksien kehitys	Maksut vähenevät -5 % vuoden 2017 maksujen tasosta	Maksut vähenivät -93 335 € ja -13,5 % vuodesta 2017
Huolehditaan työstä, toimeentulosta, terveydestä sekä mahdollistetaan osallisuus	Työttömyysprosentti	Sotkamon työttömyysprosentti alle 9 %	Sotkamon työttömyysprosentti oli 8,5 % vuoden 2018 lopussa
Toimintatapojen tarkastelu	Siirrytään sähköiseen kokoukseen kunnanhallituksessa	Sähköinen kokouskäytäntö käytössä 2/2018 mennessä	Sähköinen kokouskäytäntö otettiin käyttöön 6/2018

KUNNANHALLITUS

Vastuuhenkilöt kunnanjohtaja Mika Kilpeläinen, talousjohtaja Heidi Pyykkönen ja toimistopäällikkö Päivi Huotari

Tulosityksikön tehtävä

Kunnanhallitus sisältää (matkailu)markkinoinnin, avustukset, joukkoliikenteen, kunnan oman projektit, projektien maksuosuudet, yritysten toimitilat ja muun elinkeinojen kehittämisen.

Kunnanhallitus vastaa mm. strategisesta suunnittelusta, kunnan taloudesta, henkilöstöpolitiikan johtamisesta, hallinnon, organisaation ja johtamisen kehittämisestä, seudullisesta yhteistyöstä, asunto-, elinkeino- ja maankäyttöpolitiikasta, palvelutoimintojen kehittämisestä ja yhteensovittamisesta.

Kunnanhallituksen jäsenet:

Jäsen	Puolue	Varajäsen	Puolue
Sakari Seppänen (pj.)	KESK	Juhani Klemetti	KESK
Petri Makkonen (varapj.)	KOK	Pentti Vihanto	KOK
Jani Komulainen	KESK	Matti Lukkari	KESK
Aimo Korhonen	KESK	Kalevi Valtanen	KESK
Marja-Leena Korhonen	KESK	Maija Matero	KESK
Heidi Kotilainen	KD	Anna Shevchenko	PS
Piia Määttä	KESK	Arja Roivainen	KESK
Osmo Polvinen	VAS	Veijo Tossavainen	VAS
Pinja Toivanen	VAS	Reija Heikkinen	VAS

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	1 874 653	1 819 423	1 786 364	98,2 %	-33 059	-4,7 %
Maksutuotot	208 118	208 120	240 684	115,6 %	32 564	15,6 %
Tuet ja avustukset	735 690	1 229 719	1 096 520	89,2 %	-133 199	49,0 %
Muut toimintatuotot	415 579	312 600	425 675	136,2 %	113 075	2,4 %
Toimintatuotot	3 234 040	3 569 862	3 549 243	99,4 %	-20 619	9,7 %
Henkilöstökulut	-3 373 184	-3 594 104	-3 735 299	103,9 %	-141 195	10,7 %
Palvelujen ostot	-41 390 776	-40 874 911	-43 571 754	106,6 %	-2 696 843	5,3 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-35 123	-26 940	-32 880	122,0 %	-5 940	-6,4 %
Avustukset	-814 900	-981 500	-826 785	84,2 %	154 715	1,5 %
Muut toimintakulut	-308 985	-246 810	-269 608	109,2 %	-22 798	-12,7 %
Toimintakulut	-45 922 968	-45 724 265	-48 436 326	105,9 %	-2 712 061	5,5 %
Toimintakate	-42 688 928	-42 154 403	-44 887 083	106,5 %	-2 732 680	5,1 %
Poistot ja arvonalentumiset	-20 573	-29 090	-25 952	89,2 %	3 138	26,1 %
Vyörytyserät, netto	457 621		470 671	X	470 671	2,9 %
Tilikauden tulos	-42 251 880	-42 183 493	-44 442 364	105,4 %	-2 258 871	5,2 %

SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite	Mittari	Tulostavoite 2018	Toteuma
Toimintatapojen tarkastelu	Kunnan viestinnän uusi ilme	Kirjepohjiin, powerpoint-pohjiin yms. yhtenäinen ilme	Kunnan visuaalinen ilme uudistettiin
Toimintatapojen tarkastelu	Seuraajat eri some-kanavissa	Kunta näkyy aktiivisesti somessa (mm. Facebook, Twitter, Instagram)	Seuraajien määrä kasvoi eri some-kanavissa. Viestintä- ja someohjeen valmistelu käynnistettiin.
Toimintatapojen tarkastelu	Kunnan viestinnän uusi ilme	Rakennetaan kunnan oma intranet valmiiksi ja otetaan käyttöön	Kunnan intranet otettiin käyttöön ja intranetin kehittämistä on jatkettu edelleen
Toimintatapojen tarkastelu	Kunnan viestinnän uusi ilme	Saatetaan valmiiksi kunnan ulkoiset kotisivut ja toteutetaan kv-kieliversiot	Kunnan ulkoisia nettisivuja kehitettiin. Kv-kieliversioita ei toteutettu.
Talouden hoitaminen	Kunnan talouden tasapaino	Vuosikate positiivinen, tilikauden tulos ylijäämäinen, asukaskohtainen lainamäärä enintään valtakunnan keskiarvossa	Vuosikate negatiivinen, tilikauden tulosalijäämäinen, asukaskohtainen lainamäärä valtakunnan keskiarvossa

ELINKEINOT

Vastuuhenkilöt kunnanjohtaja Mika Kilpeläinen, talousjohtaja Heidi Pyykkönen ja toimistopäällikkö Päivi Huotari

Vastuualueen tehtävät

Elinkeinot sisältää (matkailu)markkinoinnin, avustukset, joukkoliikenteen, kunnan oman projektit, projektien maksuosuudet, yritysten toimitilat ja muun elinkeinojen kehittämisen.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Tuet ja avustukset	533 795	902 699	782 571	86,7 %	-120 128	46,6 %
Muut toimintatuotot	73 013	50 000	90 714	181,4 %	40 714	24,2 %
Toimintatuotot	606 808	952 699	873 285	91,7 %	-79 414	43,9 %
Henkilöstökulut	-216 479	-262 294	-267 601	102,0 %	-5 307	23,6 %
Palvelujen ostot	-1 225 961	-1 561 580	-1 272 354	81,5 %	289 226	3,8 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-9 326	-5 000	-5 147	102,9 %	-147	-44,8 %
Avustukset	-29 167	-158 820	-97 700	61,5 %	61 120	235,0 %
Muut toimintakulut	-189 998	-185 000	-188 991	102,2 %	-3 991	-0,5 %
Toimintakulut	-1 670 931	-2 172 694	-1 831 793	84,3 %	340 901	9,6 %
Toimintakate	-1 064 123	-1 219 995	-958 508	78,6 %	261 487	-9,9 %
Vyörytyserät, netto	-24 315		-27 139	X	-27 139	11,6 %
Tilikauden tulos	-1 088 438	-1 219 995	-985 647	80,8 %	234 348	-9,4 %

SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite	Mittari	Tulostavoite 2018	Toteuma
Vetovoimaisuuden ylläpitäminen	Kunnan asukasluvun kehitys	Kunnan asukasluvun vuotuinen muutos on 0 tai positiivinen	Kunnan asukasluku 10 389. Asukasluku väheni -34 hlöä.
Suomen yritysmyönteisin kunta - monipuolisimmat mahdollisuudet yrittää	Houkutteleva työpaikka-alue ja sijoittumismahdollisuuksien monipuolinen tarjonta	Myytyjen tonttien vuotuinen määrä on kasvava	Tontteja luovutettiin yht. 9 (v. 2017 yht. 4)
Suomen yritysmyönteisin kunta - monipuolisimmat mahdollisuudet yrittää	Yhteisöverojen kehittyminen	Yhteisöverokertymä kasvaa edellisen vuoden tilinpäätöksestä	Yhteisöverotulokertymä kasvoi +13 557 €
Suomen yritysmyönteisin kunta - monipuolisimmat mahdollisuudet yrittää	Yritysmäärän kasvu	Yritysten nettomäärä Sotkamossa kasvaa edellisestä vuodesta	Sotkamossa perustettiin 68 yritystä ja 55 yritystä lakkasi. Netto-muutos +13. Vuonna 2017 nettomuutos oli +26.
Vetovoimaisuuden ylläpitäminen	Matkailijamäärien kehitys	Vuotuinen yöpymisten määrä matkailuyrityksissä kasvaa edellisestä vuodesta (ml. kv-yöpymiset)	Yöpymisiä kirjattiin yht. 717 000 (kasvua +8,5 %). Sotkamon markkinaosuus koko maan yöpymisistä oli 3,9 % (kasvua +1,0 %).

Kunta jatkoi Vauhtia Vuokatin (Kajaani-Oulujärvi) kv-matkailuun –hankkeen toteuttamista laajassa yhteistyössä matkailu- ja majoitusalan toimijoiden, Kajaanin kaupungin sekä Paltamon kunnan kanssa. Hankkeen toteutusaika on 1.1.2017–31.12.2019 ja hanketta rahoittavat Kainuun liitto, Sotkamon kunta, Kajaanin kaupunki, Vuokatin matkailukeskus sekä Oulujärven Jättiläiset ry.

Lisäksi kunta jatkoi Tolokusti Sotkamossa –työllisyydenhoidon hankkeen toteuttamista. Kunta valmisteli, haki ja sai rahoituksen myös toiselle ESR-rahoitteiselle hankkeelle nimeltä Tolokkua tukea ja osallisuutta. Hankkeen toteutusaika on 1.1.2019 – 31.12.2021. Hankkeen tuloksena syntyy Ratatielle Sotkamoon matalan kynnyksen toimintakeskus Ratatielle Sotkamoon, jossa toteutetaan erilaisia yksilö- ja ryhmätoimintoja, jotka tukevat eri elämäntilanteessa olevien ihmisten tarpeita ja voimaantumista ikään katsomatta. Palvelu on kokonaan uutta Sotkamossa. Kunta irtisanoi sopimuksen Kumppaniksi ry:n kanssa työpajatoiminnan toteuttamisesta Sotkamossa päättymään 31.12.2018.

Elinvoimatyöryhmä kokoontui säännöllisesti ja valmisteli päätöksentekoon elinvoimaohjelman. Kunnalle laadittiin elinvoimaesite ja muutoinkin visuaalisiin ja markkinoinnillisiin seikkoihin kiinnitettiin huomiota.

Vuokatti Areenan valmistelua jatkettiin edelleen ja hankkeelle päätettiin kunnanvaltuustossa uusi rakenne sekä rahoitusmalli. Areenan rakennustyöt on tarkoitus käynnistää kesällä 2019.

Kainuun Etu Oy:tä koskeva omistajakuntien osakassopimus on päivitetty vuosille 2017-2019. Omistajakunnat rahoittavat yhtiön perustoimintaa vuosittain toiminta-avustuksella, joka kohdistuu yhtiön toiminnan kustannuksiin. Toiminta-avustus sopimuskauden aikana on enintään 400 000 euroa/vuosi. Toiminta-avustuksen vuosittainen jakautuminen omistajakuntien kesken perustuu kuntien edellisen vuoden asukaslukumäärään, Sotkamossa n. 54 000 euroa/vuosi. Toteutunut rahoitus sisältää myös yhtiölle myönnettävän väliaikaisrahoituksen, jonka yhtiö on sitoutunut maksamaan sovitun maksuaikataulun mukaan takaisin. Vuoden 2018 väliaikaisrahoituksen yhtiö maksoi takaisin vuoden 2019 alussa.

Vuokatile kirjattiin vuonna 2018 yht. 717 000 yöpymistä. Määrä kasvoi +8,5 % vuodesta 2017 ja Vuokatin markkinaosuus koko maan yöpymisistä oli 3,9 % (kasvua +1,0 %). Suomalaisille yöpyjille rekisteröitiin yht. 652 000 yöpymistä (kasvua +5,8 %) ja ulkomaalaisille yöpyjille yht. 65 000 yöpymistä (kasvua +45,8 %). Ulkomaalaisten yöpyjien määrä kasvoi erityisesti kiinalaisissa, saksalaisissa, ukrainalaisissa ja venäläisissä matkailijoissa.

Elinkeino- ja kehittämisrahoitus sekä muu kunnanhallituksen alainen rahoitus:

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Matkailun markkinointi (VMK Oy ja Vuokatti News)	110 000	110 000	110 000	120 000	120 000	120 000
Yhteistyösopimukset (SuperJymy, Ski Team, Finnish Flash yms.)	0	32 000	32 000	45 000	45 000	45 000
Joukkoliikenne	170 228	308 820	207 147	210 000	210 000	210 000
Muu kehittäminen (mm. palveluseteli, hanke, hlöresurssi tmv.)	22 830	15 000	12 305	100 000	100 000	100 000
EYOF2021	5 389	30 000	20 281	50 000	50 000	100 000
Vauhtia Vuokatin (Kajaani-Oulujärvi) kv-matkailuun	143 928	72 817	44 124	77 561		
Tolokusti Sotkamossa -työllisyydenhoidon hanke	6 605	87 181	28 930	90 257		
Tolokkua tukea ja osallisuutta Sotkamossa -hanke				79 634	76 759	75 258
Vauhtia Vuokatti Areenaan -hanke	17 401	19 214	12 614			
Elävä Kainuu Leader -maksuosuus	45 890	45 890	47 890	45 890	45 890	
Kumppaniksi ry	86 000	86 000	57 333			
Kainuun Etu Oy	117 146	54 000	XXXX	54 000	54 000	54 000
JYU:n Vuokatin yksikkö	130 000	110 000	110 000	110 000	110 000	110 000
CEMIS	45 000	65 000	65 000	65 000	65 000	65 000
Rastiviikko		20 000	20 000	35 000		
Ennakoimattomat projektit	4 377	10 000	1 700	10 000	10 000	10 000
Osuuskauppa Maakunta	137 261	140 000	132 156	136 000	137 000	128 000

HENKILÖSTÖ

Vastuuhenkilöt sivistysjohtaja Merja Ojalampi ja palvelualueesihteeri Kaarina Leinonen

Työllisyysasioissa talousjohtaja Heidi Pyykkönen ja työllisyyskoordinaattori Marjo Leinonen

Vastualueen tehtävä

Henkilöstö sisältää henkilöstöhallinnon sekä työllistämisen talouden ja toiminnalliset tavoitteet. Kunnan henkilöstöstrategiassa hyväksytyt kunnan tavoitteet ja toimintalinjat ovat: johtaminen, osaaminen, työhyvinvointi, rekrytointi ja palkkaus.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	224		684		684	205,3 %
Tuet ja avustukset	201 895	327 020	313 949	96,0 %	-13 071	55,5 %
Muut toimintatuotot	13 427	10 000	13 741	137,4 %	3 741	2,3 %
Toimintatuotot	215 562	337 020	328 375	97,4 %	-8 645	52,3 %
Henkilöstökulut	-296 649	-585 301	-536 918	91,7 %	48 383	81,0 %
Palvelujen ostot	-299 189	-277 470	-328 394	118,4 %	-50 924	9,8 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-3 565	-1 030	-7 518	729,9 %	-6 488	110,9 %
Avustukset	-17 833	-98 180	-73 659	75,0 %	24 521	313,0 %
Muut toimintakulut	-9 421	-14 590	-8 489	58,2 %	6 101	-9,9 %
Toimintakulut	-626 657	-976 571	-954 978	97,8 %	21 593	52,4 %
Toimintakate	-411 095	-639 551	-626 603	98,0 %	12 948	52,4 %
Vyörytyserät, netto	-9 040		-13 720		-13 720	51,8 %
Tilikauden tulos	-420 135	-639 551	-640 323	100,1 %	-772	52,4 %

SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite	Mittari	Tulostavoite 2018	Toteuma
Resurssien käyttäminen	Htv:t pysyvät samana tai vähenevät	Henkilöstöresurssit ovat mahdollisimman tehokkaassa käytössä. Henkilöstömitoituksen toteuttamista laajennetaan. Tiimityötä lisätään. Vakiinnutetaan työparityöskentely toimintamalliksi kaikilla palvelualueilla.	Vuonna 2018, 575 henkilötyövuotta (2017/564). Henkilöstömäärä lisääntynyt 4 henkilöllä vuoteen 2017 nähden (lukiolle 3 valmentajaa ja hallintoon 1 hanketyöntekijä määräaikaisena).
Resurssien käyttäminen	Väh. 60 %:n kanssa on pidetty kehityskeskustelut ja tehtäväkuva on määritetty	Kehityskeskustelut on pidetty ja henkilöstölle on laadittu tehtäväkuvat	Kvtes:n, teknisen sopimuksen ja ovtes:n piiriin kuuluville henkilöille kehityskeskustelut on pidetty ja tehtäväkuvaukset laadittu.
Resurssien käyttäminen	Sama kuin edellä. Mitarit tarkentuvat myöhemmin.	Kartoitetaan osaamisen kehittämistarpeita kehityskeskusteluissa. Mahdollistetaan henkilöstön osallistuminen riittävästi niihin koulutuksiin, jotka tukevat työtehtävien menestyksellistä hoitamista. Esimiehet kokoavat kehityskeskusteluissa esiin tulleet koulutustarpeet.	Koulutustarpeet on kartoitettu kehityskeskusteluissa, jonka pohjalta on laadittu henkilöstö- ja koulutussuunnitelma. Koulutuspäiviä oli 2,5 koulutuspv/htv (1 422 tppv)

Resurssien käyttäminen	Työilmapiirikyselyn tulokset ovat paremmat kuin edellisessä. Sairauspoissaolot eivät nouse edellisestä vuodesta.	Toteutetaan työilmapiirikysely vuosittain. Seurataan sairauspoissaolojen kehitystä ja toteutetaan ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä siltä osin kuin työnantajana on mahdollista.	Sairauspoissaoloja 8,9 tpv/htv (2017, 10,2 tpv/htv). Työhyvinvointikysely tehdään vuonna 2019.
Resurssien käyttäminen	Selvitetään hankerahoitumahdollisuus työyhteisön kehittämiseksi (esim. TEKES).	Myönteinen rahoituspäätös vuoden 2018 aikana.	Ei toteutunut.
Resurssien käyttäminen	Väh. 50 %:n kanssa eläkkeelle jäävistä henkilöistä pidetään lähtökeskustelu. Tieto siirtyvistä työtehtävistä on kirjattuna 100 %:sti.	Eläköityvän henkilön työtehtävien järjestely tehdään mahdollisimman varhaisessa vaiheessa: otetaan käyttöön ns. lähtökeskustelu	Suulliset keskustelut on käyty ja työjärjestelyt on tehty yhteistyössä esimiesten ja henkilöstön kanssa.

LOMATOIMI

Vastuuhenkilö lomituspäällikkö Eeva Halonen

Vastuualueen tehtävä

Lomatoimi vastaa maatalousyrittäjien lomituspalveluiden (vuosiloma, sijaisapu ja maksullinen lomitus) järjestämisestä Sotkamo-Kajaani-Kuhmo yhteistoiminta-alueella.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	1 820 212	1 819 423	1 755 049	96,5 %	-64 374	-3,6 %
Maksutuotot	207 402	207 620	240 395	115,8 %	32 775	15,9 %
Toimintatuotot	2 027 614	2 027 043	1 995 444	98,4 %	-31 599	-1,6 %
Henkilöstökulut	-1 716 758	-1 739 478	-1 710 198	98,3 %	29 280	-0,4 %
Palvelujen ostot	-223 396	-242 746	-199 226	82,1 %	43 520	-10,8 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-8 963	-10 450	-10 833	103,7 %	-383	20,9 %
Avustukset	-41 148	-20 000	-22 905	114,5 %	-2 905	-44,3 %
Muut toimintakulut	-11 677	-8 890	-18 480	207,9 %	-9 590	58,3 %
Toimintakulut	-2 001 942	-2 021 564	-1 961 642	97,0 %	59 922	-2,0 %
Toimintakate	25 672	5 479	33 802	616,9 %	28 323	31,7 %
Vyörytyserät, netto	-30 314		-29 568	X	-29 568	-2,5 %
Tilikauden tulos	-4 642	5 479	4 234	77,3 %	-1 245	-191,2 %

SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite	Mittari	Tulostavoite 2018	Toteuma
Huolehditaan työstä, toimeentulosta, terveydestä sekä mahdollistetaan osallisuus	Maatalousyrittäjät pitävät vuosilomia 26,5pv/v/lomansaaja. Pyydetyistä sijaisapupäivistä toteutuu 95 %.	Maatalousyrittäjät saavat lomansa toiveidensa ja tarpeidensa mukaisena aikana.	Maatalousyrittäjät pitivät lomaa 25,67/pv/yrittäjä. Pyydetyistä sijaisapupäivistä toteutui 92 %.
Palvelujen tuottaminen	Lomituspäivän nettohinta on alle valtakunnan keskiarvon.	Lomituspäivän kesto määritelty lainmukaisesti. Lomittajien työllistyminen sopimuksen mukaiseen työaikaan.	Päivähinta n. 174 € jää alle valtakunnan keskiarvon.
Resurssien käyttö	Sairauspoissaolot ja tapaturmat vähenevät vuodesta 2017. Tilakohtaista perehdytystä ja koulutusta järjestetään tarvittaessa.	Ammattitaitoinen ja työhönsä sitoutunut lomitushenkilöstö.	Lomittajien sairastavuus väheni. Järjestettiin seosrehukoulutusta 2,5 pv 10 lomittajalle ja yhden päivän koulutus kaikille koskien eläinten terveydenhuoltoa sekä oman työn laatua.

MAATALOUSTOIMI

Vastuuhenkilö maaseutupäällikkö Jari Korhonen

Vastuualueen tehtävä

Maataloustoimi vastaa maaseutuelinkeinoviranomaiselle kuuluvista lakisääteisistä tehtävistä ja maaseudun kehittämisestä. Sotkamon maataloushallinto vastaa EU-maksajavirastotehtävistä Kajaanin, Kuhmon ja Sotkamon muodostamalla yhteistoiminta-alueella.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Muut toimintatuotot	5 213	3 000	6 433	214,4 %	3 433	23,4 %
Toimintatuotot	5 213	3 000	6 433	214,4 %	3 433	23,4 %
Henkilöstökulut	-103 082	-101 218	-101 353	100,1 %	-135	-1,7 %
Palvelujen ostot	-6 117	-3 100	-5 839	188,4 %	-2 739	-4,5 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-758	-1 500	-700	46,6 %	800	-7,7 %
Avustukset	-4 343	-20 000	-13 020	65,1 %	6 980	199,8 %
Muut toimintakulut	-1 544	-680	-1 681	247,2 %	-1 001	8,9 %
Toimintakulut	-115 844	-126 498	-122 592	96,9 %	3 906	5,8 %
Toimintakate	-110 631	-123 498	-116 159	94,1 %	7 339	5,0 %
Vyörytyserät, netto	-1 625		-1 864	X	-1 864	14,7 %
Tilikauden tulos	-112 256	-123 498	-118 023	95,6 %	5 475	5,1 %

SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite	Mittari	Tulostavoite 2018	Toteuma
Ylläpidetään yhteisöllisyyttä	Viljelijät osallistuvat aktiivisesti koulutuksiin. Toteutetaan 2 toimenpidettä, jossa viljelijöiden keskinäinen tapaaminen mahdollistuu.	Viljelijöiden oma työn arvostus kohenee.	Järjestettiin tukikoulutus, johon osallistui vajaa 30 viljelijää.
Toimintatapojen tarkastelu	Kontaktien määrät kasvavat (Facebookin seuraajien määrä lisääntyy).	Sähköpostin ja Facebookin käyttö aktivoituu.	Facebookin käyttäjämäärä on noussut 20 %.
Huolehditaan työstä, toimeentulosta, terveydestä sekä mahdollistetaan osallisuus	Saadaan vähemmän kuin kolme viivästynyttä tai pahoin puutteellista hakemusta.	Viljelijöiden maksut saadaan jatkossakin liikkeelle ajallaan.	Saatiin kaksi puutteellista hakemusta.

ASUNTOTOIMI

Vastuhenkilö Päivi Huotari

Vastualueen tehtävä

Asuntotoimi vastaa omakotitalo- ja lomarakennuspaikkojen varauksesta ja myynnistä kunnanhallituksen vahvistamien periaatteiden mukaan. Asuntotoimi hoitaa kunnalle kuuluvat arava-, korkotuki- ja korjausavustuslain mukaiset tehtävät sekä valmistelee ja laatii toimi- ja muiden tilojen ja tonttien luovuttamiseen liittyviä sopimuksia. Asuntotoimi vastaa Snowpoliksen tilojen vuokrauksesta.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	86			X	0	X
Muut toimintatuotot	161 221	160 000	162 788	101,7 %	2 788	1,0 %
Toimintatuotot	161 307	160 000	162 788	101,7 %	2 788	0,9 %
Henkilöstökulut	-47 107	-45 268	-48 887	108,0 %	-3 619	3,8 %
Palvelujen ostot	-962	-2 800	-736	26,3 %	2 064	-23,5 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-48	-300	-394	131,3 %	-94	720,8 %
Muut toimintakulut	-2 579	-2 550	-4 760	186,7 %	-2 210	84,6 %
Toimintakulut	-50 696	-50 918	-54 777	107,6 %	-3 859	8,0 %
Toimintakate	110 611	109 082	108 011	99,0 %	-1 071	-2,4 %
Vyörytyserät, netto	-755		-821	X	-821	8,7 %
Tilikauden tulos	109 856	109 082	107 190	98,3 %	-1 892	-2,4 %

SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite	Mittari	Tulostavoite 2018	Toteuma
Vetovoimaisuuden ylläpitäminen	Riittävä ja monipuolinen tonttitarjonta	Tonttikauppojen lukumäärän huomattava kasvu	Tontteja luovutettiin yhteensä yhdeksän. Omakotitalotontteja myytiin neljä ja vuokrattiin kolme. Koulurinteen lomarakennuspaikkoja myytiin kaksi. Luovutettujen tonttien lukumäärä ei ole kasvanut odotetusti. Vuonna 2017 tontteja luovutettiin neljä.
Ylläpidetään yhteisöllisyyttä	Korjausavustusten hakemis- ja myöntämismenettelystä tiedottaminen	Tiedottaminen tavoittaa kohderyhmän	Hakijoille on annettu henkilökohtaista opastusta ja neuvontaa ARA avustusten hakemiseen.

2.2 Ympäristö- ja tekninen toimiala

Vastuuhenkilö tekninen johtaja Harri Helenius

Toimialan tehtävä

Toimiala vastaa kunnallisteknisistä palveluista, kiinteistöjen kunnossapidosta, vesihuollosta, kaavoitus- ja ympäristötoimesta sekä kolmatta vuotta myös ateria- ja puhtaanapitopalveluista. Palvelut tuotetaan omina, yhteistoiminnassa lähikuntien kanssa tai ostopalveluina.

Yhteenveto tilikaudesta 2018

Ympäristö ja teknisen toimialan vuosi toteutui talousarviolukujen sekä asetettujen tavoitteiden valossa hyvin. Keskeisimpänä teemana oli korjausvelan hallinta, johon liittyen tehtiin mm. kaikkien koulujen kuntoarviot sekä saneerattiin kunnallistekniikkaa mm. Ylikylän alueella. Vuoden 2018 perusteella myös energiansäästämiseen liittyvät toimet ovat tuottaneet tulosta, joka näkyy koko teknisen palvelualueen sähkönkulutuksen laskuna. Henkilöstön kanssa käytiin kehityskeskustelut ja toteutettiin työnvaativuuden arviointi. Vuoden aikana aluehallintovirasto tarkasti kaikki koulu- ja päiväkotikiinteistöt ja tarkastukset jatkuvat eri toimipisteissä vuoden 2019 aikana.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	7 864 844	7 963 569	8 256 575	103,7 %	293 006	5,0 %
Maksutuotot	190 449	277 100	386 764	139,6 %	109 664	103,1 %
Tuet ja avustukset	68 063	75 000	71 806	95,7 %	-3 194	5,5 %
Muut toimintatuotot	2 163 693	1 920 773	2 247 901	117,0 %	327 128	3,9 %
Toimintatuotot	10 287 049	10 236 442	10 963 046	107,1 %	726 604	6,6 %
Henkilöstökulut	-3 905 448	-4 146 117	-3 873 005	93,4 %	273 112	-0,8 %
Palvelujen ostot	-4 457 508	-3 795 232	-4 474 608	117,9 %	-679 376	0,4 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-3 553 139	-3 621 094	-3 647 814	100,7 %	-26 720	2,7 %
Avustukset	-81 862	-585 132	-119 066	20,3 %	466 067	45,4 %
Muut toimintakulut	-459 341	-209 890	-467 813	222,9 %	-257 923	1,8 %
Toimintakulut	-12 457 298	-12 357 465	-12 582 305	101,8 %	-224 840	1,0 %
Toimintakate	-2 170 249	-2 121 023	-1 619 259	76,3 %	501 764	-25,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-2 870 170	-2 728 443	-2 742 921	100,5 %	-14 478	-4,4 %
Satunnaiset tuotot	193 505					
Varausten ja rahastojen	185 175					
Vyörytyserät, netto	-168 838		-172 075			1,9 %
Tilikauden tulos	-4 830 577	-4 849 466	-4 534 255	93,5 %	315 211	-6,1 %

Talous (ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	3 637 906	3 911 555	3 854 952	98,6 %	-56 603	6,0 %
Maksutuotot	183 169	277 100	386 304	139,4 %	109 204	110,9 %
Tuet ja avustukset	68 063	75 000	71 806	95,7 %	-3 194	5,5 %
Muut toimintatuotot	1 900 890	1 900 973	2 004 355	105,4 %	103 382	5,4 %
Toimintatuotot	5 790 028	6 164 628	6 317 417	102,5 %	152 789	9,1 %
Henkilöstökulut	-3 905 448	-4 146 117	-3 873 005	93,4 %	273 112	-0,8 %
Palvelujen ostot	-3 567 227	-3 284 760	-3 612 581	110,0 %	-327 821	1,3 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-3 430 408	-3 485 794	-3 524 267	101,1 %	-38 473	2,7 %
Avustukset	-81 862	-585 132	-119 066	20,3 %	466 067	45,4 %
Muut toimintakulut	-221 774	-209 890	-249 604	118,9 %	-39 714	12,5 %
Toimintakulut	-11 206 719	-11 711 693	-11 378 522	97,2 %	333 171	1,5 %
Toimintakate	-5 416 691	-5 547 065	-5 061 106	91,2 %	485 959	-6,6 %
Poistot ja arvonalentumiset	-2 870 170	-2 728 443	-2 742 921	100,5 %	-14 478	-4,4 %
Satunnaiset tuotot	193 505					
Varausten ja rahastojen	185 175				0	
Tilikauden tulos	-7 908 181	-8 275 508	-7 804 026	94,3 %	471 482	-1,3 %

Ympäristö- ja teknisen lautakunnan jäsenet:

Jäsen	Varajäsen
Juho Lukkari (pj.)	Markku Piirainen
Pinja Toivainen (varapj.)	Arja Tampio
Pentti Vihanto	Matti Piirainen
Anna Shevchenko	Yana Kulyaeva
Maija Matero	Sarianne Kokkonen
Arja Roivainen	Annikki Hakkarainen
Kalevi Valtanen	Ari Hakkarainen
Tuula Rossi-Määttä	Anna Grip
Antero Pasanen	Esko Rönkkö

Tiejaoston jäsenet:

Jäsen	Varajäsen
Juho Lukkari (pj.)	Markku Piirainen
Arja Roivainen (varapj.)	Annikki Hakkarainen
Taavetti Ryhänen	Pinja Toivainen

KUNNALLISTEKNISET PALVELUT

Vastuuhenkilöt suunnitteluinsinööri Erkki Tervo, insinööri Aarno Konka ja vs. liikuntatoimenjohtaja Ossi Pulkkinen

Vastuualueen tehtävä

Kunnallistekniset palvelut sisältää hallinnon, kaavatiet, yksityistiet, puistot, varikon, liikuntapalvelut, Sotkamo-Vuokatti Jäähalli Oy:n, lämpölaitoksen, satamalaitoksen, maa- ja metsätilat sekä pelastustoimen. Kunnallistekninen palvelualue vastaa katujen, viheralueiden, leikkikenttien ja urheilualueiden suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta sekä yksityisteistä. Vesihuollon osalta kunnallistekniikka vastaa suunnittelusta, saneeraamisesta ja rakentamisesta. Tulosalueen tehtäviin kuuluu venepaikat, maa- ja metsätilat, jätehuollon ja kaukolämpölaitoksen asiat.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	534 924	364 140	498 904	137,0 %	134 764	-6,7 %
Maksutuotot	36 009	125 300	180 803	144,3 %	55 503	402,1 %
Tuet ja avustukset	32 935	75 000	71 806	95,7 %	-3 194	118,0 %
Muut toimintatuotot	149 441	190 680	252 986	132,7 %	62 306	69,3 %
Toimintatuotot	753 309	755 120	1 004 500	133,0 %	249 380	33,3 %
Henkilöstökulut	-924 516	-854 199	-911 941	106,8 %	-57 742	-1,4 %
Palvelujen ostot	-2 543 401	-2 291 706	-2 565 481	111,9 %	-273 775	0,9 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-322 256	-287 144	-395 748	137,8 %	-108 604	22,8 %
Avustukset	-81 862	-585 132	-119 066	20,3 %	466 067	45,4 %
Muut toimintakulut	-39 048	-78 300	-53 302	68,1 %	24 998	36,5 %
Toimintakulut	-3 911 083	-4 096 481	-4 045 539	98,8 %	50 942	3,4 %
Toimintakate	-3 157 774	-3 341 361	-3 041 039	91,0 %	300 322	-3,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	-817 016	-853 960	-841 696	98,6 %	12 264	3,0 %
Vyörytyserät, netto			-57 058		-57 058	
Tilikauden tulos	-3 974 790	-4 195 321	-3 939 793	93,9 %	255 528	-0,9 %

TEKNISET PALVELUT HALLINTO

Vastuuhenkilö tekninen johtaja Harri Helenius

Tulosyksikön tehtävä

Tekniseen hallintoon kuuluu operatiivisen toiminnan johtaminen sekä teknisen palvelualueen keskitetyt henkilöstö-, talous- ja hallintopalvelut. Tehtävänä on huolehtia lautakuntavalmistelusta, päätösten täytäntöönpanosta, toiminnan kehittämisestä ja talouden suunnittelusta ja seurannasta sekä laskutuksesta, perinnästä, palvelualueen arkistoinnista, yksityisteiden avustuksiin, rakennuslupiin, ympäristötoimen lupiin ja asiakaspalveluun liittyvistä tehtävistä sisäisille ja ulkoisille asiakkaille.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot			220		220	
Muut toimintatuotot	88				0	-100,0 %
Toimintatuotot	88	0	220	X	220	150,5 %
Henkilöstökulut	-144 194	-161 899	-172 219	106,4 %	-10 320	19,4 %
Palvelujen ostot	-31 691	-24 924	-29 939	120,1 %	-5 015	-5,5 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-5 787	-4 230	-2 006	47,4 %	2 224	-65,3 %
Muut toimintakulut	-2 443	-3 800	-4 192	110,3 %	-392	71,6 %
Toimintakulut	-184 115	-194 853	-208 356	106,9 %	-13 503	13,2 %
Toimintakate	-184 027	-194 853	-208 135	106,8 %	-13 282	13,1 %
Vyörytyserät, netto	-2 727		-2 969		-2 969	8,9 %
Tilikauden tulos	-186 754	-194 853	-211 104	108,3 %	-16 251	13,0 %

KAAVATIET

Vastuuhenkilö suunnitteluinsinööri Erkki Tervo

Tulosityksikön tehtävä

Kunnossapitolain mukaan kunnan tulee pitää kadut ja yleiset alueet liikennettä tyydyttävässä kunnossa. Sotkamon liikenteestä huomattava osa on matkailun ja erilaisten tapahtumien aiheuttamaa liikennettä ja tämä muodostaa kunnossapitotoimelle erityistarpeet sekä ajallisesti että paikallisesti. Laadukkaat ja oikean aikaiset kunnossapitotoimet lisäävät liikenneverkon toimivuutta, turvallisuutta ja viihtyvyyttä sekä matkailijoille että kuntalaisille.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	2 007	1 680	1 612	95,9 %	-68	-19,7 %
Muut toimintatuotot	3 216	1 680	1 685	100,3 %	5	-47,6 %
Toimintatuotot	5 223	3 360	3 297	98,1 %	-63	-36,9 %
Henkilöstökulut	-114 790	-100 337	-129 467	129,0 %	-29 130	12,8 %
Palvelujen ostot	-348 378	-411 665	-397 068	96,5 %	14 597	14,0 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-86 282	-96 950	-87 441	90,2 %	9 509	1,3 %
Muut toimintakulut	-5 576	-4 600	-3 051	66,3 %	1 549	-45,3 %
Toimintakulut	-555 026	-613 552	-617 028	100,6 %	-3 476	11,2 %
Toimintakate	-549 803	-610 192	-613 731	100,6 %	-3 539	11,6 %
Poistot ja arvonalentumiset	-566 283	-592 280	-581 302	98,1 %	10 978	2,7 %
Vyörytyserät, netto			-8 652			
Tilikauden tulos	-1 116 086	-1 202 472	-1 203 685	100,1 %	-1 213	7,8 %

SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite	Mittari	Tulostavoite 2018	Toteuma
Huolehditaan työstä, toimeentulosta, terveydestä sekä mahdollistetaan osallisuus	Liukkaudentorjuntavahingot	Liukkauden torjuntavahinkojen määrä alle 5 kpl/vuosi	Korvattavia vahinkoja 0 kpl.
Palvelujen tuottaminen	Kaavatiet ja kevyenliikenteen väylien kunnossapito-kustannukset	Kaavatiet ja kevyenliikenteen väylät pidetään kunnossa alle 6 300 €/km.	Toteuma 6 848 €/km.

YKSITYISTIET

Vastuhenkilö suunnitteluinsinööri Erkki Tervo

Tulosityksikön tehtävät

Sotkamon kunta myöntää haja-alueen asutuksen säilyttämiseksi ja elinkeinojen kehittämiseksi avustusta yksityisteiden kunnossapitoon fyysisille henkilöille, kuolinpesille ja fyysisistä henkilöistä muodostuville yhtiöille. Kunnan avustusta ei myönnetä osakeyhtiöille eikä julkisoikeudellisille yhteisöille.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	454		70		70	-84,6 %
Maksutuotot	16 376	110 500	158 281	143,2 %	47 781	866,5 %
Tuet ja avustukset		75 000	71 806	95,7 %	-3 194	
Muut toimintatuotot	150		1 607		1 607	971,6 %
Toimintatuotot	16 980	185 500	231 765	124,9 %	46 265	1264,9 %
Henkilöstökulut	-58 807	-30 485	-31 408	103,0 %	-923	-46,6 %
Palvelujen ostot	-438 333	-24 256	-417 991	1723,2 %	-393 735	-4,6 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-1 180	-850	-69 042	8122,5 %	-68 192	5751,0 %
Avustukset	-39 721	-546 632	-80 797	14,8 %	465 835	103,4 %
Muut toimintakulut	-1 046	-430	-1 925	447,6 %	-1 495	84,0 %
Toimintakulut	-539 087	-602 653	-601 162	99,8 %	1 491	11,5 %
Toimintakate	-522 107	-417 153	-369 397	88,6 %	47 756	-29,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-3 939	-3 939	-3 939	100,0 %	0	0,0 %
Vyörytyserät, netto			-8 884		-8 884	
Tilikauden tulos	-526 046	-421 092	-382 219	90,8 %	38 873	-27,3 %

SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite	Mittari	Tulostavoite 2018	Toteuma
Palvelujen tuottaminen	Kunnossapidon kustannukset	Kunta hoitaa kunnan kanssa sopimuksen tehneiden yksityisteiden kunnossapidon hintaan alle 900 €/km	942 €/km

PUISTOTOIMI

Vastuuhenkilöt vs. liikuntatoimenjohtaja Ossi Pulkkinen ja työnjohtaja Hannu Järvinen

Tulosityksikön tehtävä

Puistotoimi huolehtii yleisten alueiden kunnossapidosta siten, että alueet ovat viihtyisiä, siistejä ja turvallisia

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	3 387	5 310	3 535	66,6 %	-1 775	4,4 %
Muut toimintatuotot	5 587	3 000	5 577	185,9 %	2 577	-0,2 %
Toimintatuotot	23 413	8 310	9 113	109,7 %	803	-61,1 %
Henkilöstökulut	-134 603	-95 565	-91 223	95,5 %	4 342	-32,2 %
Palvelujen ostot	-72 729	-60 889	-47 058	77,3 %	13 831	-35,3 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-31 075	-24 640	-27 712	112,5 %	-3 072	-10,8 %
Muut toimintakulut	-738	-710	-2 958	416,5 %	-2 248	300,7 %
Toimintakulut	-244 145	-181 804	-168 951	92,9 %	12 853	-30,8 %
Toimintakate	-220 732	-173 494	-159 838	92,1 %	13 656	-27,6 %
Poistot ja arvonalentumiset	-42 148	-37 147	-37 899	102,0 %	-752	-10,1 %
Vyörytyserät, netto			-2 420		-2 420	
Tilikauden tulos	-262 880	-210 641	-200 157	95,0 %	10 484	-23,9 %

SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite	Mittari	Tulostavoite 2018	Toteuma
Sotkamo/Vuokatti on pohjoismaiden johtava ympärivuotinen liikunta- ja matkailukeskus	Puiden ja vesakoiden raivaus tienvarsilla ja rantanäkymien edestä, yhteistyössä tiehallinnon ja maanomistajien kanssa.	15 km vesottu	Toteutunut. Kaikki vuodelle suunnitellut ja vuoden aikana tulleet raivaus työt on saatu tehdyksi.
Aktiivinen ja osallistuva sotkamolainen, joka ottaa vastuun itsestään ja toisesta	Senioripuiston rakentaminen	Senioripuisto valmistuu	Ei toteutunut. Senioripuisto on suunniteltuna rakentaa kesällä 2019.

Vetovoimaisuuden ylläpitäminen	Leikkialueiden ja lähiliikuntapaikkojen infotaulut päivitetään.	Kaikissa leikkipuistoissa ja lähiliikuntapaikoilla TUKES:n ohjeiden mukaiset tunnistetaulut.	Tunnistetaulujen tekeminen on siirtynyt vuodelle 2019, jolloin laaditaan Sotkamon kunnan leikkikenttien ja lähiliikuntapaikkojen kuluttajaturvallisuuksilain 920/2011 7§ mukainen turvallisuuksiakirja.
--------------------------------	---	--	---

VARIKKO

Vastuuhenkilö kiinteistöimestari Hannu Tervonen

Tulosityksikön tehtävä

Varikolla tehdään kunnan omaan toimintaan liittyvää koneiden, laitteiden ja työvälineiden kunnossapitoa ja huoltoa. Varikolla pidetään pientä kateisvarastoa varaosatarvikkeista ja työvaatteista. Varikolla toimii myös henkilöstö- ja sosiaalitilat.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	137 538	114 550	127 815	111,6 %	13 265	-7,1 %
Muut toimintatuotot			1 350		1 350	
Toimintatuotot	137 538	114 550	129 165	112,8 %	14 615	-6,1 %
Henkilöstökulut	-54 600	-56 242	-56 047	99,7 %	195	2,7 %
Palvelujen ostot	-32 347	-20 291	-21 805	107,5 %	-1 514	-32,6 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-48 876	-37 404	-49 159	131,4 %	-11 755	0,6 %
Avustukset			-505		-505	
Muut toimintakulut	-1 715	-500		0,0 %	500	-100,0 %
Toimintakulut	-137 538	-114 437	-127 517	111,4 %	-13 080	-7,3 %
Toimintakate	0	113	1 648	1458,1 %	1 535	X
Poistot ja arvonalentumiset	-1 790	-18 467	-4 667	25,3 %	13 800	160,7 %
Vyörytyserät, netto			-1 803		-1 803	
Tilikauden tulos	-1 790	-18 354	-4 822	26,3 %	13 532	169,4 %

LIIKUNTAPALVELUT

Vastuuhenkilö vs. liikuntatoimenjohtaja Ossi Pulkkinen

Tulosityksikön tehtävä

Liikuntapalvelujen tehtävänä on huolehtia liikuntalain velvoitteista luomalla edellytyksiä kuntalaisten liikunnalle tarjoamalla liikuntapaikkoja, kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä, tukemalla kansalaistointia sekä järjestämällä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen. Liikuntatoimi myös arvioi kuntalaisten liikunta-aktiivisuutta.

Liikuntapalvelut toimii Sotkamon kunnan strategisten tavoitteiden suunnassa varmistamalla matkailuelinkeinon edellytyksiä liikuntaolosuhteita ylläpitämällä ja parantamalla, vapaa-ajanviettomahdollisuuksia luomalla sekä lisäämällä kuntalaisten arjen sujuvuutta terveyttä ja hyvinvointia edistävillä, eri-ikäisille suunnatuilla palveluilla.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	101 628	90 000	114 065	126,7 %	24 065	12,2 %
Maksutuotot	14 003	10 000	17 414	174,1 %	7 414	24,4 %
Tuet ja avustukset	18 496				0	-100,0 %
Muut toimintatuotot	14 381	66 000	117 199	177,6 %	51 199	715,0 %
Toimintatuotot	148 508	166 000	248 677	149,8 %	82 677	67,5 %
Henkilöstökulut	-385 760	-375 545	-401 389	106,9 %	-25 844	4,1 %
Palvelujen ostot	-483 971	-705 271	-576 445	81,7 %	128 826	19,1 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-147 467	-116 280	-159 368	137,1 %	-43 088	8,1 %
Avustukset	-37 141	-38 500	-38 269	99,4 %	231	3,0 %
Muut toimintakulut	-27 075	-66 740	-40 647	60,9 %	26 093	50,1 %
Toimintakulut	-1 081 414	-1 302 336	-1 216 117	93,4 %	86 219	12,5 %
Toimintakate	-932 906	-1 136 336	-967 440	85,1 %	168 896	3,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	-122 702	-128 096	-130 705	102,0 %	-2 609	6,5 %
Vyörytyserät, netto			-14 671		-14 671	
Tilikauden tulos	-1 055 608	-1 264 432	-1 112 816	88,0 %	151 616	5,4 %

SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite	Mittari	Tulostavoite 2018	Toteuma
Sotkamo/Vuokatti on pohjoismaiden johtaja ympäri-vuotinen liikunta- ja matkailukeskus	Jäähallin ja uimahallin tason nosto.	Päätetään Vuokatti Areenan rakentamisesta, ja laaditaan uimahallin pesu- ja pukutilojen saneeraussuunnitelma.	Toteutunut
Toimintatapojen tarkastelu	Vaikuttavaan elintapa-ohjaukseen osallistuneiden määrä	Ohjaukseen on osallistunut 20 henkilöä	Elintapaohjaukseen kutsuttu 27 henkilöä, joista 8 osallistui ohjaukseen
Aktiivinen ja osallistuva sotkamolainen, joka ottaa vastuun itsestään ja toisesta	Voimaa vanhuuteen -kuntakohtaisten hanketoimenpiteiden toteutuminen	Liikuntaraati ja tehoharjoitteluryhmät toteutettu, senioripuisto perustettu.	Toteutunut. Senioripuisto suunnitelmassa rakentaa kesällä 2019

LÄMPÖLAITOS

Vastuhenkilö tekninen johtaja Harri Helenius

Tulosyksikön tehtävä

Vapo Oy vuokrannut Sotkamon kunnalta verkoston ja laitteet (vuokra-aika 20 v). Vuokra-aika on alkanut v. 2002 ja päättyy v.2022.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot			120 000		120 000	
Muut toimintatuotot	120 000	120 000		0,0 %	-120 000	-100,0 %
Toimintatuotot	120 000	120 000	120 000	100,0 %	0	0,0 %
Henkilöstökulut	-4 329	-4 300	-4 275	99,4 %	26	-1,3 %
Palvelujen ostot	-3 287	-2 500	-9 198	367,9 %	-6 698	179,8 %
Aineet, tarv. ja tavarat		-4 000		X	4 000	
Toimintakulut	-7 616	-10 800	-13 472	124,7 %	-2 672	76,9 %
Toimintakate	112 384	109 200	106 528	97,6 %	-2 672	-5,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-79 649	-73 525	-82 679	112,5 %	-9 154	3,8 %
Vyörytyserät, netto			-64		-64	
Tilikauden tulos	32 735	35 675	23 784	66,7 %	-11 891	-27,3 %

SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite	Mittari	Tulostavoite 2018	Toteuma
Palvelujen tuottaminen	Vapon kanssa yhteistyön tekeminen siten, että lämmön toimitukset varmistetaan, pidetään verkostot ja voimalaitokset hyvässä kunnossa ja lämmön hinta kilpailukykyisenä.	Tilikauden tulos säilyy selvästi positiivisena.	Toteutui

SATAMALAITOS

Vastuhenkilö suunnitteluinsinööri Erkki Tervo

Tulosityksikön tehtävä

Sotkamon kunta pitää yllä venesatamaa, jossa on vuokrattavia venepaikkoja yhteensä 58 kpl. Lisäksi on veneenlaskuluiska ja vierasvenelaituri, jossa on pumppu septisäiliöiden tyhjennykseen. Satamassa on pidetty kalastus- ja veneilytapahtumia. Satama-aluetta käytetään pysäköinti- ja levähdysalueena. Satamassa on toiminut kahtena kesänä kesäkahvila.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot			5 048		5 048	
Maksutuotot	5 379	4 800		0,0 %	-4 800	-100,0 %
Tuet ja avustukset	805				X	-100,0 %
Muut toimintatuotot			996		996	
Toimintatuotot	6 184	4 800	6 044	125,9 %	1 244	-2,3 %
Henkilöstökulut	-591	-2 660	-444	16,7 %	2 216	-24,8 %
Palvelujen ostot			-388		-388	
Aineet, tarv. ja tavarat	-514	-1 270	-624	49,1 %	646	21,4 %
Toimintakulut	-1 105	-3 930	-1 456	37,0 %	2 474	31,8 %
Toimintakate	5 079	870	4 588	527,3 %	3 718	-9,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	-506	-506	-506	100,0 %	0	0,0 %
Vyörytyserät, netto			-21			
Tilikauden tulos	4 573	364	4 061	1115,7 %	3 697	-11,2 %

JÄTEHUOLTO

Vastuuhenkilö suunnitteluinsinööri Erkki Tervo

Tulosityksikön tehtävä

Sotkamon kaatopaikan sulkemistyö on tehty vuonna 2011 suunnitelman mukaisesti. Kaatopaikan jätteen vastaanottaminen on päättynyt 31.12.2003. Ympäristöluvan (annettu 18.6.2002) mukaisesti toiminnanharjoittaja vastaa edelleen, vähintään 30 vuoden ajan, ettei alue aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jätehuollossa ei ole kunnan palkkaamaa henkilöstöä.

Nivun ja Kuolanniemen maan ja lumen läjitysalueille on annettu lupamääräykset, joiden mukaisesti toimitaan. Alueille voi tuoda maksua vastaan ylijäämämaata ja lunta.

Valvontatehtävät ovat siirtyneet ELY:ltä Sotkamon ympäristösuojeluviranomaiselle eli ympäristö- ja tekniselle lautakunnalle.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	10 068	12 000	20 882	174,0 %	8 882	107,4 %
Muut toimintatuotot	1 105		1 111		1 111	0,5 %
Toimintatuotot	11 173	12 000	21 993	183,3 %	9 993	96,8 %
Palvelujen ostot	-14 110	-6 990	-18 113	259,1 %	-11 123	28,4 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-949	-1 190	-397	33,4 %	793	-58,2 %
Toimintakulut	-15 059	-8 180	-18 510	226,3 %	-10 330	22,9 %
Toimintakate	-3 886	3 820	3 483	91,2 %	-337	-189,6 %
Vyörytyserät, netto			-270			
Tilikauden tulos	-3 886	3 820	3 213	84,1 %	-607	-182,7 %

SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite	Mittari	Tulostavoite 2018	Toteuma
Palvelujen tuottaminen	Jätteet kulkeutuvat niille tarkoitettuihin paikkoihin aiheuttamatta ympäristöongelmia.	Varsinainen jätehuolto ei aiheuta kunnalle muita kuluja kuin kaatopaikan vesien velvoitetarkkailu ja vanhan kaatopaikka-alueen vuotuinen niitto aiheuttavat. Lisäksi maksetaan alueen sähköliittymiskustannukset vuosittain.	100 %
Palvelujen tuottaminen	Lumen- ja maankaatopaikat riittävät vastaanottamaan niille kuljetettavat massamäärät.	Vastaanotetuista lumi- ja maamasoista saadaan enemmän laskutustuloja verrattuna hoitokuluihin.	100 %

MAA- JA METSÄTILAT

Vastuhenkilö tekninen johtaja Harri Helenius

Tulosityksikön tehtävä

Maa- ja metsätiloille on laadittu metsätaloussuunnitelma v.2015 ja se on voimassa seuraavat 10 vuotta. Kunnan metsiä hoidetaan ja hakataan suunnitelman mukaisesti.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	282 188	140 600	230 705	164,1 %	90 105	-18,2 %
Maksutuotot	251		60		60	-76,1 %
Muut toimintatuotot	4 109		3 461		3 461	-15,8 %
Toimintatuotot	286 548	140 600	234 226	166,6 %	93 626	-18,3 %
Henkilöstökulut	-4 165	-4 826	-117	2,4 %	4 709	-97,2 %
Palvelujen ostot	-163 740	-33 121	-126 912	383,2 %	-93 791	-22,5 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-126	-330		X	330	-100,0 %
Muut toimintakulut	-455	-1 520	-24	1,6 %	1 496	-94,7 %
Toimintakulut	-168 486	-39 797	-127 053	319,3 %	-87 256	-24,6 %
Toimintakate	118 062	100 803	107 173	106,3 %	6 370	-9,2 %
Vyörytyserät, netto			-1 862		-1 862	
Tilikauden tulos	118 062	100 803	105 311	104,5 %	4 508	-10,8 %

PELASTUSTOIMI

Vastuhenkilö tekninen johtaja Harri Helenius

Tulosityksikön tehtävä

Pelastustoiminnan Sotkamon alueella hoitaa Kainuun alueellinen Pelastuslaitos

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	2 346				0	
Toimintatuotot	2 346	0	0		X	-100,0 %
Henkilöstökulut	-23 267	-25 000	-25 352	101,4 %	-352	9,0 %
Palvelujen ostot	-936 355	-999 140	-920 565	92,1 %	78 575	-1,7 %
Toimintakulut	-959 622	-1 024 140	-945 917	92,4 %	78 223	-1,4 %
Toimintakate	-957 276	-1 024 140	-945 917	92,4 %	78 223	-1,2 %
Poistot ja arvonalentumiset					0	
Vyörytyserät, netto			-15 442		-15 442	
Tilikauden tulos	-957 276	-1 024 140	-961 359	93,9 %	62 781	0,4 %

KIINTEISTÖJEN KUNNOSSAPITO

Vastuuhenkilö kiinteistömestari Hannu Tervonen

Vastuualueen tehtävä

Kiinteistöjen kunnossapito sisältää kunnan omistamien kiinteistöjen sekä kiinteistöjen, joissa kunta on vuokralalla, kunnossapidon talouden sekä toiminnalliset tavoitteet.

Kiinteistötoimi huolehtii kunnan omistamien kiinteistöjen rakennuttamisesta, kunnossapidosta ja ylläpidosta. Kiinteistötoimi huolehtii lisäksi kunnalle hankituista osakkeista ja vuokrahuoneistoista. Vastuuyksiköt ovat kunnossapito, kiinteistönhoito ja peruskorjaus.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	2 070 513	1 718 659	2 263 343	131,7 %	544 684	9,3 %
Muut toimintatuotot	1 992 815	1 719 193	1 993 694	116,0 %	274 501	0,0 %
Toimintatuotot	4 063 328	3 437 852	4 257 037	123,8 %	819 185	4,8 %
Henkilöstökulut	-634 359	-658 762	-583 076	88,5 %	75 686	-8,1 %
Palvelujen ostot	-1 118 292	-523 542	-1 126 772	215,2 %	-603 230	0,8 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-1 680 727	-1 879 390	-1 746 255	92,9 %	133 135	3,9 %
Avustukset					0	
Muut toimintakulut	-341 618	-65 210	-341 281	523,4 %	-276 071	-0,1 %
Toimintakulut	-3 774 996	-3 126 904	-3 797 384	121,4 %	-670 480	0,6 %
Toimintakate	288 332	310 948	459 652	147,8 %	148 704	59,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-1 690 538	-1 518 834	-1 513 347	99,6 %	5 487	-10,5 %
Satunnaiset tuotot	193 505					
Varausten ja rahastojen	185 175				0	-100,0 %
Vyörytyserät, netto	-45 034		-46 187			
Tilikauden tulos	-1 068 560	-1 207 886	-1 099 882	91,1 %	108 004	2,9 %

SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite	Mittari	Tulostavoite 2018	Toteuma
Palvelujen tuottaminen	Kuntotutkimusten määrä	Vähintään 4 kpl	7 kpl
Palvelujen tuottaminen	Huoltokirjan lisäosa	Palvelupyyntö käyttöön	Käyttöön vuonna 2019
Resurssien käyttäminen	Kiinteistökannan käytön tuottavuus %	Käytön tuottavuus 90-100 %	Toteutunut n. 95 %
Resurssien käyttäminen	Rakennus-m ³ Lämmitys, €/m ³ Sähkö, €/m ³ Vesi, €/m ³ Jäte, €/m ³ Alueet, €/m ³ Osakkaiden tuotto-% Liikehuoneet	308 949 3,13 1,94 0,42 0,18 0,31 3,5 0	Lämmön, sähkön ja veden osalle alitettiin tavoite, mutta jätehuolto alueiden kunnossapito ylittyi arviosta.

	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2018	TP 2018
Rakennus-m ³	306 833	308 274	312 549	308 949	306 867
Lämmitys €/m ³	2,85	2,66	2,46	3,13	2,90
Sähkö €/m ³	1,78	1,76	1,75	1,94	1,69
Vesi €/m ³	0,36	0,37	0,31	0,42	0,32
Jäte €/m ³	0,22	0,25	0,23	0,18	0,23
Alueet €/m ³	0,24	0,19	0,41	0,31	0,41
Osakkeiden tuotto-%	3,76	3,9	3,4	3,5	1,1
Liikehuoneet	-1,41	-0,47	-0,47	0	-1,73
Kiinteistön hoitajia	6+2	7+2	7+2	7+2	7+2
Korjausrakentajia	2	2	2	2	2

ATERIA- JA PUHTAANAPITOPALVELUT

Vastuuhenkilöt ateria- ja siivouspalvelupäällikkö Airi Hyvönen, keittiöpäällikkö Jaana Heikura-Huotari ja siivouspalveluesimies Anne Härkönen

Vastuualueen tehtävä

Ateria- ja siivouspalvelut tuottavat palveluja kestävän kehityksen mukaisesti yhteistyössä kumppaneiden kanssa. Asiakkaiden ateria- ja siivouspalvelujen tuottamisesta vastataan myös poikkeusoloissa.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	3 561 910	3 967 504	3 519 699	88,7 %	-447 805	-1,2 %
Maksutuotot	2 254		1 630		1 630	-27,7 %
Tuet ja avustukset	35 128				X	-100,0 %
Muut toimintatuotot	14 497	10 900	847	7,8 %	-10 053	-94,2 %
Toimintatuotot	3 613 789	3 978 404	3 522 177	88,5 %	-456 227	-2,5 %
Henkilöstökulut	-1 648 176	-1 883 438	-1 644 966	87,3 %	238 472	-0,2 %
Palvelujen ostot	-385 537	-405 350	-385 787	95,2 %	19 563	0,1 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-1 108 061	-1 120 910	-1 103 594	98,5 %	17 316	-0,4 %
Muut toimintakulut	-33 783	-24 790	-33 217	134,0 %	-8 427	-1,7 %
Toimintakulut	-3 175 557	-3 434 488	-3 167 564	92,2 %	266 924	-0,3 %
Toimintakate	438 232	543 916	354 613	65,2 %	-189 303	-19,1 %
Poistot ja arvonalentumiset	-60 828	-49 480	-49 480	100,0 %	X	-18,7 %
Vyörytyserät, netto	-46 138		-46 293		-46 293	0,3 %
Tilikauden tulos	331 266	494 436	258 840	52,4 %	-235 596	-21,9 %

SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite	Mittari	Tulostavoite 2018	Toteuma
Palvelujen tuottaminen	Soten ja kuntien kanssa yhteistyötä tehdään yhteistyösopimuksella. Sote lain ja maakuntauudistuksen valmistumisen edellyttämiin toiminnallisiin muutoksiin valmistaudutaan	Aterioita sotelle tuotetaan noin 30% tuotannosta ja siivousta 25% siivottavista m ² . Laitteet mahdollistavat ateriatuotannon määrän lisäämisen useita kymmeniä %:ja nykyisestä.	Yhteistyö kuntien ja Soten kanssa jatkui yhteistyösopimuksen mukaisesti eikä siinä tapahtunut merkittäviä muutoksia.
Kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvointitarpeiden tunnistaminen	ATPU-palvelut tukevat ja auttavat sotkamolaisia heidän elämänsä eri vaiheissa. (päiväkot, koulu, perhepalvelu, palvelukodit, sairaala, kotihoitoateriat, henkilöstöruokailu).	Terveelliset, eri asiakasryhmille olevien virallisten ruokasuositusten mukaan valmistetut ateriat ja siistit asianmukaiset tilat ovat perusta ihmisten hyvinvoinnille.	Aterioita valmistetaan eri asiakasryhmien virallisten suositusten mukaisesti. 2018 varhaiskasvatukseen saatiin uudet "terveyttä ja iloa ruuasta" varhaiskasvatuksen ruokasuositukset. Sydänmerkki otettiin käyttöön elokuun alussa 2018.

Toimintatapojen tarkastelu	ATPU-tuottamat palvelut ovat osa ennaltaehkäisevää terveystyötä ja merkittävä osa kuntalaisten tarvitsemia palveluja. Ateriat täyttävät eri asiakasryhmille asetetut ravitsemussuositukset	Aterioiden ravitsemuksellista laatua varmistetaan eri asiakasryhmille olevia virallisia ravitsemussuosituksia noudattamalla. Asiakas näkee aterian ravitsemuksellisen ja laadullisen koostumuksen netissä olevista ruokalistaista.	Asiakkaat näkevät aterioiden koostumuksen netti-ruokalistoilta. Kasvisruoan määrä on pienessä kasvussa ja kouluruokailussa salaatin kulutus kehittyi myönteisesti.
Palvelujen tuottaminen	Cook and chill -menetelmä mahdollistaa aterioiden tuottamisen kustannustehokkaasti. Menetelmä mahdollistaa ateriamäärän tuotannon lisäämisen.	ATPU-palvelua tuotetaan Kai- nuun soten ja kunnan omiin tarpeisiin. Apajan tuotantomäärää on mahdollista kasvattaa nykyisestä tuotantolaitteiden puolesta (edellyttää henkilöstömäärän ja kylmätilojen lisäämistä).	Sote ja maakuntaratkaisut eivät selkeytyneet. ATPU palvelutuotanto on kasvanut hieman edelliseen vuoteen verrattuna.

KAAVOITUS- JA YMPÄRISTÖTOIMI

Vastuuhenkilöt kaavoittaja Juha Kaaresvirta, rakennustarkastaja Vesa Hakkarainen ja ympäristötarkastaja Taina Huttunen

Vastuualueen tehtävä

Kaavoitus- ja ympäristötoimi sisältää mittaustoimen, kaavoitustoimen, ympäristötoimen, rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun talouden ja toiminnalliset tavoitteet.

Valvonnan ja maankäytön tulosalue huolehtii lainsäädännössä rakennetulle ympäristölle asetettujen tavoitteiden, kuten hyvän kuntakuvan, turvallisuuden, terveellisyys ja tarkoituksenmukaisuuden vaatimusten huomioimisesta. Tähän kuuluvat kaavoituksen, mittauksen, rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun edistäminen, kehittäminen ja valvonta ja ekologisesti kestävä luonnonympäristön säilyttäminen.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	18 633	9 590	20 300	211,7 %	10 710	8,9 %
Maksutuotot	152 185	151 800	204 330	134,6 %	52 530	34,3 %
Muut toimintatuotot	622		373		373	-40,0 %
Toimintatuotot	171 440	161 390	225 003	139,4 %	63 613	31,2 %
Henkilöstökulut	-390 668	-401 512	-390 198	97,2 %	11 314	-0,1 %
Palvelujen ostot	-109 106	-145 643	-98 372	67,5 %	47 271	-9,8 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-8 318	-7 630	-2 717	35,6 %	4 913	-67,3 %
Muut toimintakulut	-33 277	-25 540	-19 095	74,8 %	6 445	-42,6 %
Toimintakulut	-541 369	-580 325	-510 382	87,9 %	69 943	-5,7 %
Toimintakate	-369 929	-418 935	-285 378	68,1 %	133 557	-22,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	-8 257	-8 039	-11 610	144,4 %	-3 571	40,6 %
Vyörytyserät, netto	-7 736		-7 418		-7 418	
Tilikauden tulos	-385 922	-426 974	-304 406	71,3 %	122 568	-21,1 %

MITTAUSTOIMI

Vastuuhenkilö kaavoittaja Juha Kaaresvirta

Tulosityksikön tehtävä

Mittaustoimen tavoitteena on kaavoituksen pohjakarttojen tuottaminen, ylläpitäminen, tarkastaminen ja hyväksyminen sekä kunnallisteknisen ja rakennussuunnittelun karttojen ja maastotietojen tuottaminen ja erilaisten teemakarttojen tuottaminen.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	2 273	1 590	2 937	184,7 %	1 347	29,2 %
Muut toimintatuotot			307		307	
Toimintatuotot	2 273	1 590	3 244	204,1 %	1 654	42,7 %
Henkilöstökulut	-106 054	-106 833	-93 885	87,9 %	12 948	-11,5 %
Palvelujen ostot	-22 105	-26 345	-22 580	85,7 %	3 765	2,2 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-2 501	-3 090	-1 411	45,7 %	1 679	-43,6 %
Muut toimintakulut	-31 057	-22 870	-14 487	63,3 %	8 383	-53,4 %
Toimintakulut	-161 717	-159 138	-132 363	83,2 %	26 775	-18,2 %
Toimintakate	-159 444	-157 548	-129 119	82,0 %	28 429	-19,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-4 354	-4 136	-7 184	173,7 %	-3 048	65,0 %
Vyörytyserät, netto			-1 943		-1 943	
Tilikauden tulos	-163 798	-161 684	-138 246	85,5 %	23 438	-15,6 %

SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite	Mittari	Tulostavoite 2018	Toteuma
Palvelujen tuottaminen	Numeerinen kartta	Ajantasallapito	100 %
Palvelujen tuottaminen	Maastotiedot	Kaavoituksen ja suunnittelun tarvitsemien maastotietojen mittaaminen	100 %

KAAVOITUSTOIMI

Vastuhenkilö kaavoittaja Juha Kaaresvirta

Tulosityksikön tehtävä

Kaavoitustoimen keskeisenä toiminta-ajatuksena on tuottaa kunnan kehittämisen kannalta tarvittava kaavallinen valmius rakentamisen ja muun maankäyttöön liittyvän toiminnan mahdollistamiseksi. Lisäksi kaavoitustoimen tehtävänä on valmistella maankäyttöön liittyvät sopimukset, maanhankintaan liittyvät asiakirjat ja muut maankäyttöön liittyvät asiat sekä poikkeusluvut päätöksentekoa varten.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	16 611	7 930	17 163	216,4 %	9 233	3,3 %
Maksutuotot	6 405		3 641		3 641	-43,1 %
Muut toimintatuotot	120		66		66	-45,0 %
Toimintatuotot	23 136	7 930	20 870	263,2 %	12 940	-9,8 %
Henkilöstökulut	-84 653	-90 711	-88 556	97,6 %	2 155	4,6 %
Palvelujen ostot	-52 588	-68 712	-42 308	61,6 %	26 404	-19,5 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-1 708	-1 160	-862	74,3 %	298	-49,5 %
Muut toimintakulut	-484	-600	-973	162,2 %	-373	101,1 %
Toimintakulut	-139 433	-161 183	-132 699	82,3 %	28 484	-4,8 %
Toimintakate	-116 297	-153 253	-111 829	73,0 %	41 424	-3,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-3 903	-3 903	-3 903	100,0 %	0	0,0 %
Vyörytyserät, netto			-1 927		-1 927	
Tilikauden tulos	-120 200	-157 156	-117 658	74,9 %	39 498	-2,1 %

SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite	Mittari	Tulostavoite 2018	Toteuma
Suomen yritysmyönteisin kunta - monipuolisimmat mahdollisuudet yrittää	Vuokatin yleiskaava	Kaavaehdotus nähtäville	26.11.2018
Vetovoimaisuuden ylläpitäminen	Kirkonkylän itäosan yleiskaava	Kaavaehdotus nähtäville	12.3.2018

Vetovoimaisuuden ylläpitäminen	Sataman ympäristön asemakaava	Asemakaavan hyväksyminen	18.6.2018
Vetovoimaisuuden ylläpitäminen	Terveysaseman ympäristön asemakaava	Asemakaavan hyväksyminen	26.3.2018

YMPÄRISTÖNSUOJELU

Vastuuhenkilö ympäristötarkastaja Taina Huttunen

Tulosityksikön tehtävä

Ympäristövalvonta vastaa eri laissa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle määrättyjen kunnan peruspalveluihin kuuluvien tehtävien hoitamisesta. Tulosityksikön toiminnan painopisteenä on lakisääteisten lupa- ja valvontatehtävien hoitaminen. Laillisuusvalvonnan lisäksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on ympäristönsuojelun edistäminen. Tavoitteena on omalta osaltaan vaikuttaa siihen, että Sotkamon ympäristön tila pysyy hyvänä.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	31 850	35 000		X	-35 000	-100,0 %
Maksutuotot			47 264		47 264	
Toimintatuotot	31 850	35 000	47 264	135,0 %	12 264	48,4 %
Henkilöstökulut	-86 749	-56 683	-52 460	92,5 %	4 223	-39,5 %
Palvelujen ostot	-23 635	-19 658	-8 991	45,7 %	10 667	-62,0 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-55	-1 540	-61	3,9 %	1 479	10,0 %
Muut toimintakulut	-176	-800	-2 037	254,6 %	-1 237	1057,4 %
Toimintakulut	-110 615	-78 681	-63 548	80,8 %	15 133	-42,5 %
Toimintakate	-78 765	-43 681	-16 285	37,3 %	27 396	-79,3 %
Vyörytyserät, netto			-976		-976	
Tilikauden tulos	-78 765	-43 681	-17 261	39,5 %	26 420	-78,1 %

SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite	Mittari	Tulostavoite 2018	Toteuma
Palvelujen tuottaminen	Valvontaohjelman mukaiset vuodelle 2018 suunnitellut ympäristölupapalveluisten kohteiden tarkastukset tehty 20 kpl	Valvonnasta saadut valvontamaksut 5 000 €	Valvontamaksutoteutuma >100 % Tarkastukset toteutuneet lupakäsittelyjen ja valitus-ten osalta

Palvelujen tuottaminen	Joustava ja asiakasystävällinen palvelu	Luparuuhka purettu ja lupien käsittelyaika vakiinnutettu max. 4 kk	Luparuuhka on saatu pääosin purettua. Käsittelyaika pääsääntöisesti max. 4 kk, käsiteltävänä oli vuonna 2018 muutama vaativa lupahakemus, joiden käsittelyaika ylitti tuon 4 kk.
------------------------	---	--	--

RAKENNUSVALVONTA

Vastuuhenkilö rakennustarkastaja Vesa Hakkarainen

Tulosityksikön tehtävä

Rakennusvalvonnan keskeinen tehtävä on edistää, opastaa ja valvoa laadukkaan rakennuskannan ja viihtyisän ympäristön syntymistä ja säilymistä. Keskeisimpinä työkaluina tässä tehtävässä on maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset luvat sekä valvontamekanismit.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	251	70	200	285,9 %	130	-20,3 %
Maksutuotot	113 930	116 800	153 425	131,4 %	36 625	34,7 %
Toimintatuotot	114 181	116 870	153 625	131,4 %	36 755	34,5 %
Henkilöstökulut	-113 212	-147 285	-155 297	105,4 %	-8 012	37,2 %
Palvelujen ostot	-18 514	-30 928	-24 493	79,2 %	6 435	32,3 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-4 054	-1 840	-383	20,8 %	1 457	-90,5 %
Muut toimintakulut	-1 560	-1 270	-1 598	125,8 %	-328	2,4 %
Toimintakulut	-137 340	-181 323	-181 771	100,2 %	-448	32,4 %
Toimintakate	-23 159	-64 453	-28 146	43,7 %	36 307	21,5 %
Poistot ja arvonalentumiset			-523	X	-523	X
Vyörytyserät, netto			-2 572	X	-2 572	X
Tilikauden tulos	-23 159	-64 453	-31 241	48,5 %	33 212	34,9 %

SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite	Mittari	Tulostavoite 2018	Toteuma
Palvelujen tuottaminen	Sähköisen asiointipalvelun käyttöönotto	Valmis	100 %
Palvelujen tuottaminen	Sähköiseen arkistoon skannatut luvat	25 % kaikista luvista	10 %
Palvelujen tuottaminen	Rakennusvalvonnan keskeisten lupien käsittelyaika	95 % luvista käsitellään alle 3-viikossa.	100 %

VESIHUOLTOLAITOS

Vastuuhenkilö insinööri Aarno Konka

Vastuualueen tehtävä

Vesihuoltolaitos huolehtii kuntalaisten vedensaannista sekä jäte- ja sadevesien poisjohtamisesta toiminta-alueellaan. Vesihuoltolaitos vastaa riittävän ja hyvälaatuisen talousveden tuottamisesta ja jakelusta vesilaitoksen ja siihen liittyneiden vesiosuuskuntien toiminta-alueilla olevien asiakkaiden tarpeisiin. Lisäksi laitos vastaanottaa ja puhdistaa viemärlaitoksen ja vesiosuuskuntien toiminta-alueilla olevien asiakkaiden laitoksen viemäriverkostoon toimittaman jäteveden vähintään ympäristölupapäätöksen mukaiseen puhdistustasoon. Vesihuoltolaitos toimii kirjanpidollisena taseyksikkönä.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	1 678 865	1 903 675	1 954 329	102,7 %	50 654	16,4 %
Muut toimintatuotot	6 318		0		X	-100,0 %
Toimintatuotot	1 685 183	1 903 675	1 954 329	102,7 %	50 654	16,0 %
Henkilöstökulut	-307 730	-348 206	-342 823	98,5 %	5 383	11,4 %
Palvelujen ostot	-371 103	-428 992	-298 196	69,5 %	130 796	-19,6 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-433 777	-326 020	-399 499	122,5 %	-73 479	-7,9 %
Muut toimintakulut	-11 615	-16 050	-20 918	130,3 %	-4 868	80,1 %
Toimintakulut	-1 124 225	-1 119 268	-1 061 436	94,8 %	57 832	-5,6 %
Toimintakate	560 958	784 407	892 893	113,8 %	108 486	59,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-293 531	-298 130	-326 788	109,6 %	-28 658	11,3 %
Vyörytyserät, netto			-15 118		-15 118	
Tilikauden tulos	267 427	486 277	550 986	113,3 %	64 709	106,0 %

SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite	Mittari	Tulostavoite 2018	Toteuma
Palvelujen tuottaminen	Vesihuollon toiminta varmuus	Saneerausinvestoinnit vähintään 0,5 milj. €	Saneerausinvestoinnit olivat 1,0 milj. €
Palvelujen tuottaminen	Talousvesi täyttää laatukriteerit ja jäteveden puhdistustulokset ovat ympäristöluvan mukaiset	Tarkkailuohjelmien tulokset	Laatukriteerit täyttyneet ja puhdistustulokset ympäristöluvan mukaiset
Resurssien käyttäminen	Jätevedenpuhdistamon energiatehokkuus	Energiakulutuksen määrän vähentäminen	Ei toteutunut. Tulokset näkyvät vuonna 2019.

2.3 Sivistyksen toimiala

Vastuuhenkilö sivistysjohtaja Merja Ojalampi

Vastuualueen tehtävä

Sivistyksen toimiala sisältää yleishallinnon, varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, lukion, kirjaston, kulttuuri- ja museotoiminnan, musiikkiopiston, kansalaisopiston ja nuorisotoimen toiminnan.

Yhteenveto tilikaudesta 2018

Sivistyksen toimialan tuotot ovat kehittyneet suotuisasti talousarvioon nähden, mutta ovat pienemmät kuin edellisessä tilinpäätöksessä. Kulut ovat kasvaneet eniten henkilöstökulujen ja palvelujen oston osalta sekä jonkin verran aineiden ja tarvikkeiden hankinnan osalta. Palkkojen yleiskorotus toukokuussa ja tammikuun kertaerän kirjautuminen v. 2018 nostaa toimialan kuluja. Verrattaessa pelkästään ulkoisia lukuja sekä sisäiset että ulkoiset luvut sisältäviin lukuihin, on huomattavissa kulujen nousua sekä talousarvioon että edelliseen tilinpäätökseen nähden. Tulosaluiden toiminnallisesti merkittävimmät asiat on tehty tavoitteiden mukaisesti. Toimialalle tehtiin kunnan strategian pohjalta oma ohjelma. Tulosalueilla on siitä johdettuja useita omia pienempiä tavoitteita, jotka on kirjattu omiin ohjelmiin tai toimintasuunnitelmiin. Toimialan tulosityksiköissä on edelleen tehty kehittämistoimintaa erilaisilla, useilla hankkeilla ja yhteistyötä sekä kansainvälistä toimintaa järjestöjen, yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa on lisätty.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	569 411	485 500	663 247	136,6 %	177 747	16,5 %
Maksutuotot	798 245	675 000	764 482	113,3 %	89 482	-4,2 %
Tuet ja avustukset	816 421	557 000	583 984	104,8 %	26 984	-28,5 %
Muut toimintatuotot	123 703	119 500	125 366	104,9 %	5 866	1,3 %
Toimintatuotot	2 307 780	1 837 000	2 137 079	116,3 %	300 079	-7,4 %
Henkilöstökulut	-15 384 502	-15 382 440	-15 686 537	102,0 %	-304 097	2,0 %
Palvelujen ostot	-5 893 074	-5 752 852	-6 083 098	105,7 %	-330 246	3,2 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-469 208	-508 310	-508 289	100,0 %	21	8,3 %
Avustukset	-584 844	-605 250	-491 601	81,2 %	113 649	-15,9 %
Muut toimintakulut	-404 564	-459 490	-461 843	100,5 %	-2 353	14,2 %
Toimintakulut	-22 736 192	-22 708 342	-23 231 366	102,3 %	-523 024	2,2 %
Toimintakate	-20 428 412	-20 871 342	-21 094 287	101,1 %	-222 945	3,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	-82 253	-49 813	-61 809	124,1 %	-11 996	-24,9 %
Vyörytyserät, netto			-297 814	X	-297 814	X
Tilikauden tulos	-20 510 665	-20 921 155	-21 453 910	102,5 %	-532 755	4,6 %

Talous (ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	568 388	485 500	663 077	136,6 %	177 577	16,7 %
Maksutuotot	793 193	675 000	759 910	112,6 %	84 910	-4,2 %
Tuet ja avustukset	816 421	557 000	583 984	104,8 %	26 984	-28,5 %
Muut toimintatuotot	123 703	119 500	124 556	104,2 %	5 056	0,7 %
Toimintatuotot	2 301 705	1 837 000	2 131 527	116,0 %	294 527	-7,4 %
Henkilöstökulut	-15 384 502	-15 382 440	-15 686 537	102,0 %	-304 097	2,0 %
Palvelujen ostot	-2 438 595	-2 386 030	-2 734 108	114,6 %	-348 078	12,1 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-442 946	-508 310	-474 695	93,4 %	33 615	7,2 %
Avustukset	-584 844	-605 250	-491 601	81,2 %	113 649	-15,9 %
Muut toimintakulut	-383 624	-439 690	-441 795	100,5 %	-2 105	15,2 %
Toimintakulut	-19 234 511	-19 321 720	-19 828 736	102,6 %	-507 016	3,1 %
Toimintakate	-16 932 806	-17 484 720	-17 697 209	101,2 %	-212 489	4,5 %
Poistot ja arvonalentumiset	-82 253	-49 813	-61 809	124,1 %	-11 996	-24,9 %
Vyörytyserät, netto				X		X
Tilikauden tulos	-17 015 059	-17 534 533	-17 759 018	101,3 %	-224 485	4,4 %

Sivistystoimen lautakunnan jäsenet:

Jäsen	Varajäsen
Hannu Korhonen (pj.)	Jouni Niskanen
Jaana Lappalainen (varapj.)	Anna Värtö
Teemu Korhonen	Riitta Pääkkönen
Tarja Lukkari	Natalia Khakhulina
Johanna Härkönen	Sirpa Lukkari
Janne Hyvönen	Juhani Klemetti
Ari Hakkarainen	Pekka Oikarinen
Veijo Tossavainen	Pertti Sirviö
Tiina Tuohimaa	Päivi Korhonen

SIVISTYSPALVELUT YHTEINEN

Vastuuhenkilö sivistysjohtaja Merja Ojalampi

Vastuualueen tehtävä

Sisältää sivistyksen toimialan yhteisen toiminnan (ml. laite- ja ohjelmakulut, koulutukset yms.)

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot			543	X	543	X
Toimintatuotot	339	0	686	X	686	102,4 %
Henkilöstökulut	-2 569	-48 362	-43 961	90,9 %	4 401	1611,2 %
Palvelujen ostot	-51 201	-32 305	-38 844	120,2 %	-6 539	-24,1 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-2 078	-3 800	-4 302	113,2 %	-502	107,0 %
Muut toimintakulut	-6 828	-5 420	-5 526	102,0 %	-106	-19,1 %
Toimintakulut	-62 676	-89 887	-92 634	103,1 %	-2 747	47,8 %
Toimintakate	-62 337	-89 887	-91 947	102,3 %	-2 060	47,5 %
Vyörytyserät, netto			-1 198	X	-1 198	X
Tilikauden tulos	-62 337	-89 887	-93 145	103,6 %	-3 258	49,4 %

KOULUTOIMI

Vastuuhenkilö kasvatusjohtaja Ville Manninen

Vastuualueen tehtävä

Koulutoimi sisältää perusopetuksen sekä Sotkamon lukion (yleislinja sekä urheiluakatemia) toiminnan.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	367 213	361 500	474 254	131,2 %	112 754	29,1 %
Tuet ja avustukset	559 798	461 000	522 362	113,3 %	61 362	-6,7 %
Muut toimintatuotot	96 669	69 000	110 995	160,9 %	41 995	14,8 %
Toimintatuotot	1 023 680	891 500	1 107 610	124,2 %	216 110	8,2 %
Henkilöstökulut	-8 514 285	-8 388 044	-8 542 886	101,8 %	-154 842	0,3 %
Palvelujen ostot	-4 040 963	-3 898 357	-4 277 498	109,7 %	-379 141	5,9 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-281 331	-317 900	-279 743	88,0 %	38 157	-0,6 %
Avustukset	-8 375	-12 250	-18 100	147,8 %	-5 850	116,1 %
Muut toimintakulut	-188 009	-201 200	-194 499	96,7 %	6 701	3,5 %
Toimintakulut	-13 032 963	-12 817 751	-13 312 726	103,9 %	-494 975	2,1 %
Toimintakate	-12 009 283	-11 926 251	-12 205 116	102,3 %	-278 865	1,6 %
Poistot ja arvonalentumiset	-58 948	-31 705	-31 705	100,0 %	0	-46,2 %
Vyörytyserät, netto			-180 514		-180 514	
Tilikauden tulos	-12 068 231	-11 957 956	-12 417 335	103,8 %	-459 379	2,9 %

KOULUTOIMEN HALLINTO

Vastuuhenkilö kasvatusjohtaja Ville Manninen

Tulosyksikön tehtävä

Koulutoimen hallinto sisältää koulutoimiston palvelut.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	660			X	0	-100,0 %
Toimintatuotot	660	0	0	X	0	-100,0 %
Henkilöstökulut	-208 345	-137 537	-168 981	122,9 %	-31 444	-18,9 %
Palvelujen ostot	-19 730	-15 555	-14 539	93,5 %	1 017	-26,3 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-945	-1 250	-778	62,2 %	472	-17,7 %
Muut toimintakulut	-1 168	-4 200	-2 634	62,7 %	1 566	125,5 %
Toimintakulut	-230 188	-158 542	-186 932	117,9 %	-28 390	-18,8 %
Toimintakate	-229 528	-158 542	-186 932	117,9 %	-28 390	-18,6 %
Vyörytyserät, netto			-2 820	X	-2 820	X
Tilikauden tulos	-229 528	-158 542	-189 752	119,7 %	-31 210	-17,3 %

PERUSOPETUS

Vastuuhenkilö kasvatusjohtaja Ville Manninen

Tulosityksikön tehtävä

Perusopetus sisältää 1-9 luokkien opetus- ja hanketoiminnan ja talouden. Perusopetusta järjestettiin luku-
vuonna 2017–2018 seuraavissa kouluissa; vastuuhenkilöt on mainittu koulun jälkeen: Salmelan koulu, rehtori Janne Huotari; Vuokatin koulu, koulunjohtaja Jani Komulainen; Leivolan koulu, koulunjohtaja Elisa Komulainen; Naapurivaaran koulu, koulunjohtaja Päivi Korhonen; Kontinjoen koulu, koulunjohtaja Anu Rautainen; Pohjavaaran koulu, koulunjohtaja Juha Lukkari; Tenetin koulu, rehtori Riitta Lankinen.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	137 016	107 500	202 580	188,4 %	95 080	47,9 %
Maksutuotot	102 175	180 000		0,0 %	-180 000	-100,0 %
Tuet ja avustukset			132 054	X	132 054	X
Muut toimintatuotot	13 148	12 500	14 671	117,4 %	2 171	11,6 %
Toimintatuotot	252 339	300 000	349 305	116,4 %	49 305	38,4 %
Henkilöstökulut	-5 834 335	-5 789 037	-5 945 108	102,7 %	-156 071	1,9 %
Palvelujen ostot	-3 236 801	-3 098 443	-3 355 478	108,3 %	-257 035	3,7 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-252 804	-275 650	-238 078	86,4 %	37 572	-5,8 %
Avustukset	-284			X	X	X
Muut toimintakulut	-126 638	-128 000	-137 850	107,7 %	-9 850	8,9 %
Toimintakulut	-9 450 862	-9 291 130	-9 676 513	104,1 %	-385 383	2,4 %
Toimintakate	-9 198 523	-8 991 130	-9 327 208	103,7 %	-336 078	1,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-58 948	-31 705	-31 705	100,0 %	0	-46,2 %
Vyörytyserät, netto			-134 162	X	-134 162	X
Tilikauden tulos	-9 257 471	-9 022 835	-9 493 075	105,2 %	-470 240	2,5 %

SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite	Mittari	Tulostavoite 2018	Toteuma
Koulutusketjun kehittäminen	Tehostetun- ja erityisen tuen oppilaiden määrä suhteessa erityisopetustunteihin	Erityisopetuksen tarpeen kartoittaminen ja resurssin kohdentaminen tarpeen mukaisesti	Erityisopetuksen jakautumista on kartoitettu ja kehitetty erityisopetuksen kohdentamista.
Aktiivinen ja osallistuva sotkamolainen, joka ottaa vastuun itsestään ja toisesta	Oppilaskuntien tekemien aloitteiden määrä sekä aloitteista seuranneiden toimenpiteiden määrä	Jokaisessa koulussa on aktiivinen oppilaskunta	Jokaisessa koulussa toimii aktiivinen oppilaskunta. Nuorisovaltuusto lisää nuorten vaikutusmahdollisuuksia.

Ylläpidetään yhteisöllisyyttä	Seurataan yhteisten tapaa- misten määrää (arviointikes- kustelut, kehityskeskustelut, vanhempainryhmän kokouk- set)	Yhteistyötä huoltajien kanssa kehitetään edelleen tukemaan koulun toimintaa ja tavoitteita	Arviointikeskustelut käydään huoltajien kanssa kerran vuodessa. Vanhempainryh- mien toimintaa on tuettu niillä kouluilla, joissa toiminta ei ole aktiivista.
Toimintatapojen tarkastelu	Koulujen yhteisten projektien määrä. Yhteisen kehittämis- kohteen valitseminen luku- vuodelle 2018-2019 sekä toi- mintasuunnitelman luominen sen toteuttamiselle.	Kehitetään koulujen yhteis- työtä opetussuunnitelman toteutuksessa	Perusopetukselle on valittu yhteinen teema lukuvuodelle 2018-2019. Teeman ympärille on rakennettu opintokokonai- suuksia ja koulujen välillä on tehty yhteistyötä suunnitte- lussa ja toteutuksessa.
Talouden hoitaminen	Hankinnat suunnitellaan tuke- maan opetussuunnitelman toteutumista.	Henkilöstön kustannustie- toisuus ja talousarvion toteutumisen säännöllinen seuranta	Kouluille on jaettu määräraha, jonka pohjalta hankinnat on suunniteltu ja toteutettu.
Talouden hoitaminen	Vuoden 2019 talousarvioval- mistelua varten laaditaan koulukohtaiset budjetit.	Koulukohtaiset budjetti- rakenteet ja -raamit valmiina 10/2018.	Koulukohtaisia budjetteja ei ole laadittu. Toteutumisaika on siirretty vuodelle 2021. Taloutta on seurattu koulu- kohtaisesti neljännesvuosit- tain jaetun määrärahan osalta.

LUKIO

Vastuuhenkilöt rehtori Mauri Reinikka ja akatemiajohtaja Janne Vuorinen

Tulosityksikön tehtävä

Sotkamon lukio toteuttaa lukion opetussuunnitelman mukaista yleislinjan lukiokoulutusta. Lukiolla on myös opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä urheilun erityistehtävälupa. Sotkamon lukio toimii Vuokatti-Ruka Urheiluakatemia ytimenä.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	229 537	254 000	271 674	107,0 %	17 674	18,4 %
Tuet ja avustukset	457 624	281 000	390 308	138,9 %	109 308	-14,7 %
Muut toimintatuotot	83 521	56 500	96 323	170,5 %	39 823	15,3 %
Toimintatuotot	770 682	591 500	758 305	128,2 %	166 805	-1,6 %
Henkilöstökulut	-2 471 605	-2 461 470	-2 428 797	98,7 %	32 673	-1,7 %
Palvelujen ostot	-784 432	-784 360	-907 482	115,7 %	-123 122	15,7 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-27 582	-41 000	-40 887	99,7 %	113	48,2 %
Avustukset	-8 090	-12 250	-18 100	147,8 %	-5 850	123,7 %
Muut toimintakulut	-60 204	-69 000	-54 014	78,3 %	14 986	-10,3 %
Toimintakulut	-3 351 913	-3 368 080	-3 449 280	102,4 %	-81 200	2,9 %
Toimintakate	-2 581 231	-2 776 580	-2 690 975	96,9 %	85 605	4,3 %
Vyörytyserät, netto			-45 532	X	-45 532	X
Tilikauden tulos	-2 581 231	-2 776 580	-2 736 507	98,6 %	40 073	6,0 %

SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite	Mittari	Tulostavoite 2018	Toteuma
Vetovoimaisuuden ylläpitäminen	Ensisijaisia hakuja keväällä 2017 oli 101, tulevassa haussa tavoitteena on 10 % kasvu (111 hakua)	Lukioon hakevien opiskelijoiden määrän kasvaminen verrattuna kevään 2017 määrään	Keväällä 2018 ensisijaisia hakuja oli 114.
Vetovoimaisuuden ylläpitäminen	Ylioppilaskirjoitusten tulokset	Neljän pakollisen kirjoitettavan aineen keskiarvon tulee koko koulussa olla vähintään 16, kaikkien kirjoitettavien aineiden keskiarvon koko koulussa vähintään 22.	Neljän pakollisen aineen ka. oli 16,0 ja kaikkien kirjoitettavien aineiden 22,20.
Koulutusketjun kehittäminen	Pidetään opintojen keskeytysprosentti välillä 0-2 %.	Mahdollisimman alhainen opintojen keskeytysprosentti	Keskeyttämisprosentti oli 2,18.
Koulutusketjun kehittäminen	Toiminnan keskittäminen ja taloudellinen panos, ulkopuolisen rahoituksen suhteellinen nostaminen	Sitouttaa entistä tiiviimmin kumppanuutta kokonaistoimintaan (ml. huippu-urheilun yksiköt ja lajiliitot)	Lumilajien olympia-valmennuskeskus tuli Vuokattiin. Tämä sitouttaa entistä enemmän näiden lajien liitot sekä myös huippu-urheiluyksikön toimintaan Vuokatissa.

Talous ja resurssit	Osallistutaan säännöllisesti järjestettäviin urheiluoppilaitos- ja valtakunnallisen lukioiden kehittämisverkoston tapaamisiin, benchmarking	Urheiluoppilaitoskumppaneiden ja valtakunnallisen lukioiden kehittämisverkoston kautta haetaan lisää laadukkaita ja kustannustehokkaita toimintamalleja.	Tapaamisissa oltu säännöllisesti mukana. Verkostoitumisen ja ajatusten vaihdon myötä uusia toimintamalleja on työn alla.
----------------------------	---	--	--

VAPAA-AIKAPALVELUT

Vastuuhenkilö sivistysjohtaja Merja Ojalampi

Vastuualueen tehtävä

Vapaa-aikapalvelut sisältää kirjaston, kulttuurin ja museotoiminnan, musiikkiopiston, kansalaisopiston sekä nuorisotoimen talouden ja toiminnan.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	141 524	89 000	135 985	152,8 %	46 985	-3,9 %
Maksutuotot	238 496	225 000	239 287	106,3 %	14 287	0,3 %
Tuet ja avustukset	254 043	96 000	61 623	64,2 %	-34 377	-75,7 %
Muut toimintatuotot	25 395	49 900	13 628	27,3 %	-36 272	-46,3 %
Toimintatuotot	659 458	459 900	450 522	98,0 %	-9 378	-31,7 %
Henkilöstökulut	-1 752 545	-1 775 664	-1 714 875	96,6 %	60 789	-2,1 %
Palvelujen ostot	-532 302	-477 491	-479 642	100,5 %	-2 151	-9,9 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-122 328	-127 010	-139 230	109,6 %	-12 220	13,8 %
Avustukset	-10 180	-8 000	-8 110	101,4 %	-110	-20,3 %
Muut toimintakulut	-73 383	-65 870	-63 719	96,7 %	2 151	-13,2 %
Toimintakulut	-2 490 738	-2 454 035	-2 405 576	98,0 %	48 459	-3,4 %
Toimintakate	-1 831 280	-1 994 135	-1 955 054	98,0 %	39 081	6,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-10 198	-10 198	-10 198	100,0 %	0	0,0 %
Vyörytyserät, netto			-32 356	X	-32 356	X
Tilikauden tulos	-1 841 478	-2 004 333	-1 997 608	99,7 %	6 725	8,5 %

KIRJASTO

Vastuuhenkilö kirjastotoimenjohtaja Timo Kovanen

Tulosityksikön tehtävä

Kirjasto on uusiutuva ja aineistoltaan ajantasainen kaikille avoin vetovoimainen paikka, jossa sananvapauden turvaava tieto ja kulttuuri tarjotaan vapaasti kansalaisten käyttöön. Kirjastoon kuuluu Sotkamon pääkirjaston palvelut ml. tiedonhaun ja kirjastoauton palvelut.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	3 348	2 000	3 140	157,0 %	1 140	-6,2 %
Maksutuotot	-72		0	x	0	-100,0 %
Tuet ja avustukset	12 896		0	x	0	-100,0 %
Muut toimintatuotot	2 011		1 422	x	1 422	-29,3 %
Toimintatuotot	18 183	2 000	4 562	228,1 %	2 562	-74,9 %
Henkilöstökulut	-370 412	-388 308	-384 386	99,0 %	3 922	3,8 %
Palvelujen ostot	-119 555	-105 738	-101 169	95,7 %	4 569	-15,4 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-69 331	-89 650	-77 794	86,8 %	11 856	12,2 %
Muut toimintakulut	-7 514	-7 520	-7 444	99,0 %	76	-0,9 %
Toimintakulut	-566 812	-591 216	-570 793	96,5 %	20 423	0,7 %
Toimintakate	-548 629	-589 216	-566 231	96,1 %	22 985	3,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-10 198	-10 198	-10 198	100,0 %	0	0,0 %
Vyörytyserät, netto			-7 721	x	-7 721	x
Tilikauden tulos	-558 827	-599 414	-584 150	97,5 %	15 264	4,5 %

SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite	Mittari	Tulostavoite 2018	Toteuma
Vetovoimaisuuden ylläpitäminen	Kirjasto on uusiutuva ja aineistoltaan ajantasainen vetovoimainen paikka, jossa sananvapauden turvaava tieto ja kulttuuri tarjotaan vapaasti kansalaisten käyttöön.	Aineisto uusiutuu vuosittain ja e-aineiston osuus kasvaa 10 % vuodessa.	Aineisto on uusiutunut normaalisti. Alueelliseen eKirjastoon liittyminen oli tiedossa, joten omia e-aineistohankintoja ei ollut järkevä tehdä. Lasten kaunokirjallisuutta voitiin hankkia edellisvuotta enemmän ja sen lainaus kasvoi 2 000 lainalla.
Vetovoimaisuuden ylläpitäminen	Palvellaan asiakkaita pääkirjastossa ja kirjastoautossa niin että kävijämäärä pysyy vähintäänkin samana.	Kävijämäärä ja lainaajien määrä pysyy vähintäänkin samana.	Kävijämäärä nousi edellisestä vuodesta n. 2 000 (yht. 81 000), mihin vaikutti mm. uudet lauantai-aukiolot. Lainaaajien määrässä oli pieni pudotus.

Palvelujen tuottaminen	Muutetaan kirjaston aukioloaikoja talouden vaatimalla tavalla. Kartoitetaan kirjastoauton aikataulut ja reitit vuosittain.	Kirjastoauton pysäkkikohtaiset lainat. Pääkirjaston aukiolotunnit 33 h/vko.	Kirjastoauton pysäkkikohmainen lainamäärä (296) nousi hieman. Aikatauluja ja pysäkkitarpeita seurataan jatkuvasti. Pääkirjasto on ollut syyskuun alusta auki 38 h/vko + lehtisali 6 h/vko. Alkuvuosi suunnitelman mukaan.
Toimintatapojen tarkastelu	Ohjataan kirjaston asiakkaita käyttämään verkkokirjaston palveluita ja e-aineistoa. Rytmitetään kirjaston työtehtäviä aktiivisen asiakaspalvelun suuntaan.	Verkkokirjaston käynnit, e-aineiston käyttö ja lainaus	Finna tuli asiakkaille tutuksi. Verkkokäyntejä 31 451, jossa nousua n. 3500. E-aineiston vähäisestä hankinnasta huolimatta kirjojen lainoissa pieni nousu. E-lehdillä 7 560 lainaa (2017: 4858 lainaa).
Ylläpidetään yhteisöllisyyttä	Neuvolaan suunnatut kirjastokäynnit jatkuvat. 7-luokkalaisten kirjastonkäytönopetus jatkuu. Järjestetään vuosittain ainakin yksi tapahtuma, esim. Yökirjasto.	Neuvolakäynnit 10 krt/vuosi. Kaikki 7-luokkalaiset saavat kirjastonkäytönopetusta. Vähintään 1 isompi tapahtuma/vuosi.	Kirjasto on järjestänyt tapahtumia yksin ja yhdessä sivistys- ja muiden toimijoiden kanssa. Neuvolakäyntejä 6 ja kaikki 7-luokkalaiset saivat kirjastonkäytön opetusta. Lainanpäivä oli päättätapahtuma (248 kävijää) ja lisäksi oli mm. lorutuokioita, lukukoiran käyntejä ja kirjasto-suunnistuksia. Kaikkiaan tapahtumissa kävijöitä oli 499.
Talous ja resurssit	Uusi aineisto saadaan asiakkaiden käyttöön mahdollisimman nopeasti.	Aineistoa hankittaessa huomioidaan e-kirjat.	Uusi aineisto saatu asiakkaiden käyttöön nopeasti. Kuten edellä mainittu on e-aineiston hankinta ollut niukkaa, koska liittyminen Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun eKirjastoon oli tiedossa.

KULTTUURI

Vastuuhenkilöt sivistysjohtaja Merja Ojalampi ja palvelualue sihteeri Merja Hakkarainen

Tulosityksikön tehtävä

Kulttuuri sisältää talouden ja toiminnan sekä yhteistyön muiden toimijoiden kanssa. Kulttuuritoimi järjestää eri taiteen aloilta kulttuuritilaisuuksia ja -tapahtumia sekä tukee museotoimintaa. Lisäksi kehitetään yhteistoimintaa muiden kuntien, eri kulttuuritoimijoiden ja taiteilijoiden kanssa.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	5 206	2 000	5 325	266,2 %	3 325	2,3 %
Maksutuotot	722		4 246	X	4 246	488,1 %
Tuet ja avustukset	352	4 000	4 148	103,7 %	148	1078,3 %
Muut toimintatuotot	316		-301	X	-301	-195,4 %
Toimintatuotot	6 596	6 000	13 417	223,6 %	7 417	103,4 %
Henkilöstökulut	-21 891	-23 391	-20 579	88,0 %	2 812	-6,0 %
Palvelujen ostot	-32 655	-28 920	-43 189	149,3 %	-14 269	32,3 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-124	-1 600	-1 693	105,8 %	-93	1265,7 %
Avustukset	-5 730	-5 000	-4 850	97,0 %	150	-15,4 %
Muut toimintakulut	-1 722	-6 150	-4 550	74,0 %	1 600	164,2 %
Toimintakulut	-62 122	-65 061	-74 862	115,1 %	-9 801	20,5 %
Toimintakate	-55 526	-59 061	-61 445	104,0 %	-2 384	10,7 %
Vyörytyserät, netto			-779	X	-779	X
Tilikauden tulos	-55 526	-59 061	-62 223	105,4 %	-3 162	12,1 %

SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite	Mittari	Tulostavoite 2018	Toteuma
Vetovoimaisuuden ylläpitäminen	Kulttuuritilaisuuksia järjestetään (sekä maksuttomia että pienellä maksulla) Sotkamossa eri taiteen aloilta. Lukumäärät, eri taiteenalojen määrät, Sotkamo-päivä, Aatos-päivä.	Taidenäyttelyt väh. 4, teatteriesitykset väh. 2, produktiot väh. 1, konsertit ja musiikkitapahtumat väh. 10	Taidenäyttelyt (yhteistyössä osa) Aatoksessa 4, tilataidenäyttely Hirvenniemellä 1, teatteriesitykset 3, konsertit ja musiikkitapahtumat (yhteistyössä osa) 18, juhlat ja muut tapahtumat 8, ja lisäksi museotoimintaa.
Vetovoimaisuuden ylläpitäminen	Kulttuuripalkinnon lanseeraaminen. Säännöt kulttuuripalkinnon myöntämiselle ja äänestys saajasta sekä Aatoksen päivän juhla.	Lautakunnan päätös on tehty. Kulttuuripalkinto jaetaan ensimmäisen kerran.	Säännöt hyväksyttiin lautakunnan kokouksessa 19.6.2018 (§55) ja päätös saajasta 25.10.2018 (§70). Äänestys saajasta järjestettiin (15 esitystä). Aatoksen päivän juhla järjestettiin 8.11.2018.

Toimintatapojen tarkastelu	Yhteistyö Kuhmon ja Kaajanin kulttuuritalojen kanssa; lukumäärät kuljetuksista ja esityksistä.	Sopimukset molempiin kuntiin; yksi esitys ja siihen kuljetus molempiin kulttuuritaloihin	Kuljetukset eivät toteutuneet.
Ylläpidetään yhteisöllisyyttä	Lasten ja nuorten kulttuurikeskuksen jäsenyys ja sopimus	Sopimus on tehty; jäsenmaksun vastine: kuukauden työpanos keskukselta	Sopimus on tehty. Työpanos siirtyi vuodelle 2019, keskuksen myöhäisen aloituksen vuoksi.
Vetovoimaisuuden ylläpitäminen	Museotoiminnan kehittämisen hankesuunnitelma/hanke	Hankesuunnitelma valmis/hanketoiminta aloitetaan.	Museoviraston hankesuunnitelma tehty Tervajärven korjauksesta.
Vetovoimaisuuden ylläpitäminen	Kulttuuriohjelman kartointus/ohjelman rakentamisen aloittaminen	Työstetty	Siirtyy vuodelle 2019.

MUSIIKKIOPISTO

Vastuuhenkilö sivistysjohtaja Merja Ojalampi

Tulosityksikön tehtävä

Sotkamon alueella toimii Kuhmon musiikkiopisto. Se järjestää taiteen perusopetuksen ja laajemman oppimäärän mukaista opetusta musiikissa. Sotkamolaiset lapset ja nuoret saavat yksilöopetusta eri soittimissa, yhteismusisointia ja bänditoimintaa, muskaritoimintaa sekä musiikin perusteita (teoriaopetusta).

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	24 147		32 032	X	32 032	32,7 %
Toimintatuotot	24 147	0	32 032	X	32 032	32,7 %
Palvelujen ostot	-131 116	-95 108	-120 501	126,7 %	-25 393	-8,1 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-1 600	-1 500	-2 198	146,5 %	-698	37,4 %
Muut toimintakulut		-300	-204	68,0 %	96	X
Toimintakulut	-132 716	-96 908	-122 903	126,8 %	-25 995	-7,4 %
Toimintakate	-108 569	-96 908	-90 871	93,8 %	6 037	-16,3 %
Vyörytys erät, netto			-1 126	X	-1 126	X
Tilikauden tulos	-108 569	-96 908	-91 997	94,9 %	4 911	-15,3 %

SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite	Mittari	Tulostavoite 2018	Toteuma
Palvelujen tuottaminen	Muskaritoiminnan ryhmien määrät.	Ryhmiä on enemmän 1-2 kuin v. 2017	Muskariryhmät vähenivät kahdella, koska ilmoittautujia oli vähemmän.
Palvelujen tuottaminen	Bänditoiminnan tuntimääriä on hieman enemmän kuin v. 2017.	Ryhmiä on enemmän 1-2 kuin v. 2017	Bänditoiminta muutettiin pienemmiksi kokoonpanoiksi, joita oli useita.
Toimintatapojen tarkastelu	Huolehditaan opettajien käytössä olevasta ajantasaisesta välineistöstä (tabletit).	Opettajilla aktiivisessa käytössä opetuksessa.	Tabletteja, ohjelmia, nuottiviivastotauluja ym. välineistöä on hankittu.
Toimintatapojen tarkastelu	Digitalisaation hyödyntäminen ja yhteistyön lisääminen muiden musiikkioppilaitosten kanssa yhteistyöhankkeen avulla.	Etäopetuksen laajentaminen.	Kuhmon musiikkiopisto oli mukana TVT opetussuunnitelman tukena hankkeessa (myös etäopetusosuus).

KANSALAI SOPISTO

Vastuuhenkilö sivistysjohtaja - kansalaisopiston rehtori Merja Ojalampi

Tulosityksikön tehtävä

Kansalaisopisto tuottaa vapaan sivistystyön kurssitoimintaa Sotkamossa ja Kuhmossa. Lisäksi se tuottaa taiteen perusopetusta, henkilöstökoulutusta, myyntipalvelukursseja sekä kehittää toimintaansa erilaisilla hankkeilla ja yhteistyöllä muiden kuntien, oppilaitosten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	99 407	72 000	89 590	124,4 %	17 590	-9,9 %
Maksutuotot	144 861	135 000	151 581	112,3 %	16 581	4,6 %
Tuet ja avustukset	47 734	23 000	17 316	75,3 %	-5 684	-63,7 %
Muut toimintatuotot	117	27 400	84	0,3 %	-27 316	-28,3 %
Toimintatuotot	292 119	257 400	258 571	100,5 %	1 171	-11,5 %
Henkilöstökulut	-708 434	-675 015	-701 094	103,9 %	-26 079	-1,0 %
Palvelujen ostot	-117 834	-100 589	-95 646	95,1 %	4 943	-18,8 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-6 531	-8 510	-7 495	88,1 %	1 015	14,8 %
Muut toimintakulut	-49 713	-35 800	-39 899	111,5 %	-4 099	-19,7 %
Toimintakulut	-882 512	-819 914	-844 134	103,0 %	-24 220	-4,3 %
Toimintakate	-590 393	-562 514	-585 563	104,1 %	-23 049	-0,8 %
Vyörytyserät, netto			-12 640	X	-12 640	X
Tilikauden tulos	-590 393	-562 514	-598 203	106,3 %	-35 689	1,3 %

SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite	Mittari	Tulostavoite 2018	Toteuma
Palvelujen tuottaminen	Laaja asiakaspalautekysely tehdään	Yleisarvosana väh. 3,5	Yhteistulos (molemmat toimipisteet) 4,10
Toimintatapojen tarkastelu	Hankehaku digitalisointiin ja etäopetukseen liittyen	Hanke aloitettu	Ollaan mukana Meri-Pohjan opistopiirin yhteishankkeessa.
Toimintatapojen tarkastelu	Yhteistyö kansainvälistymiseen ja matkailuun liittyen aloitettu	Väh. 1-3 myyntipalvelukursia kansainvälistymiseen ja matkailuun liittyen	Myyntipalvelukursseja oli yht. 9, joista 6 liittyy matkailuun tai muuhun kansainvälistymiseen.
Palvelujen tuottaminen	Taiteen perusopetuksen uusi opetussuunnitelma hyväksytty	Käytössä 1.8.2018	Uusi opetussuunnitelma on hyväksytty sivistystoimen lautakunnassa 19.6.2018 ja se on ollut käytössä 1.8.2018 alkaen.

NUORISOTOIMI

Vastuuhenkilö nuorisotoimenjohtaja Marja-Maija Pyykkönen

Tulosityksikön tehtävä

Nuorisotoimi koostuu nuorisotalo Asema 13:n ja Vuokatin nuorisotilan toiminnasta, leiritoiminnasta, aamu- ja iltapäivätoiminnasta, projekteista, etsivästä nuorisotyöstä sekä Väliasema - raide tulevaisuuteen -toiminnasta. Lisäksi jaetaan pienimuotoisesti avustuksia. Sotkamon nuorisotoimi vastaa lapsille ja nuorille suunnatuista ennaltaehkäisevistä palveluista sekä on aktiivisesti mukana nuorisovaltuuston kehittämistoiminnassa. Lapsi -ja nuorisopoliittinen kehittämisohjelma vuosille 2016-2019 luo suuntaviivat nuorisotyölle.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	9 416	13 000	5 898	45,4 %	-7 102	-37,4 %
Maksutuotot	92 985	90 000	83 460	92,7 %	-6 540	-10,2 %
Tuet ja avustukset	193 060	69 000	40 159	58,2 %	-28 841	-79,2 %
Muut toimintatuotot	22 951	22 500	12 423	55,2 %	-10 077	-45,9 %
Toimintatuotot	318 412	194 500	141 941	73,0 %	-52 559	-55,4 %
Henkilöstökulut	-651 808	-688 950	-608 816	88,4 %	80 134	-6,6 %
Palvelujen ostot	-129 919	-147 136	-119 137	81,0 %	27 999	-8,3 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-44 733	-25 750	-50 049	194,4 %	-24 299	11,9 %
Avustukset	-4 450	-3 000	-3 260	108,7 %	-260	-26,7 %
Muut toimintakulut	-14 434	-16 100	-11 622	72,2 %	4 478	-19,5 %
Toimintakulut	-845 344	-880 936	-792 885	90,0 %	88 051	-6,2 %
Toimintakate	-526 932	-686 436	-650 944	94,8 %	35 492	23,5 %
Vyörytyserät, netto			-10 090	X	-10 090	X
Tilikauden tulos	-526 932	-686 436	-661 034	96,3 %	25 402	25,4 %

SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite	Mittari	Tulostavoite 2018	Toteuma
Ylläpidetään yhteisöllisyyttä	Tavoitetut ja luodut kontaktit.	Oppilaskunnat vaikuttajaryhmänä Perheiden osallisuus aamu- ja iltapäivätoiminnassa.	Nuorisovaltuusto aloitti toimintansa ja vaikuttajaryhmät lakkautettiin. Perheille on tehty asiakastyytyväisyyskysely; tulos 4,2 (viisiportainen asteikko).
Toimintatapojen tarkastelu	Väliasema jalkautetaan osaksi nuorisotoimea Asiakaspalautekysely Kyky-viisarin tulokset	Väliaseman nuorille löydetään tarpeenmukainen jatkopolku.	Asiakkaita on ollut 14. Ryhmätoimintaa on järjestetty hyvällä menestyksellä. Kyky-viisarilla mitataan toimintakyvyn parane- mista: tulos 4,16 (viisiportaisella asteikolla).
Palvelujen tuottaminen	Lisätään loma-aikojen toimintaa	Huomioidaan loma-aikojen leirien olemassaolo, kohderyhmän kannalta tarkoituksenmukaiset talojen aukioloajat.	Leiritoiminta aloitettiin uudelleen, leiri järjestettiin EHYT ry:n kanssa. Asema13 oli auki kesällä monen vuoden tauon jälkeen (kesäkuun). Kesäliikkaritoiminta aloitettiin yhdessä liikuntatöiden kanssa.
Palvelujen tuottaminen	Uudet menetelmät ja toimintamallit nuorisotyön jalkautumisessa. Asiakastyytyväisyyskysely	Nuorisotyön eri toimintamuodot jalkautuvat omien toimintaryhmien mukaisesti. Viikonlopputoiminnan järjestäminen yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa (esim. seurakunta).	Kokeiltiin lauantiaukioloa Asema13 -tiloissa. Kouluyhteistyötä lisättiin järjestämällä välituntitoimintaa Salmelan, Leivolan, Vuokatin ja Tenetin kouluilla. Perustettiin Mahis-ryhmä ja Avartti-ryhmä Vuokattiin. Asiakastyytyväisyyskyselyn tulos 3,6 (viisiportaisella asteikolla).
Toimintatapojen tarkastelu	Yhteistyössä toteutetut menetelmät, nuorten hyvinvointia edistävät toimenpiteet	Säännölliset tapaamiset, yhteiset lapset ja nuoret -työryhmä sekä lasten ja nuorten palvelutyöryhmä.	Yhteiset lapset ja nuoret -ryhmä kokoontui kerran kuukaudessa (ei kesällä) sekä palvelutyöryhmä kokoontui kolme kertaa.

VARHAISKASVATUS

Vastuuhenkilö kasvatusjohtaja Ville Manninen

Vastuualueen tehtävä

Varhaiskasvatus sisältää varhaiskasvatuksen hallinnon, päiväkotihoidon, esiopetuksen, perhepäivähoidon ja lastenhoidon tuen talouden sekä toiminnalliset tavoitteet. Päiväkodit toimintakaudella 2017-2018 olivat: Kontinjoen päiväkotitoiminta, päiväkodin johtaja Eeva-Liisa Sirviö; Leivolan päiväkotitoiminta, päiväkodin johtaja Jorma Parviainen; Päiväkotitoiminta Satuvakka, päiväkodin johtaja Heikki Niskanen; Tiilikankaan päiväkotitoiminta, päiväkodin johtaja Annikki Hakkarainen; Leivolan vuoropäiväkotitoiminta, päiväkodin johtaja Heikki Niskanen.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TP 2018/ TA 2018, %	TP 2018/ TA 2018, €	TP 2017 - TP 2018, %
Myyntituotot	60 674	35 000	52 466	149,9 %	17 466	-13,5 %
Maksutuotot	559 749	450 000	525 194	116,7 %	75 194	-6,2 %
Tuet ja avustukset	2 580			x	0	-100,0 %
Muut toimintatuotot	1 300	600	600	100,0 %	0	-53,8 %
Toimintatuotot	624 303	485 600	578 260	119,1 %	92 660	-7,4 %
Henkilöstökulut	-5 115 103	-5 170 370	-5 384 814	104,1 %	-214 444	5,3 %
Palvelujen ostot	-1 268 608	-1 344 699	-1 287 113	95,7 %	57 586	1,5 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-63 471	-59 600	-85 014	142,6 %	-25 414	33,9 %
Avustukset	-566 289	-585 000	-465 391	79,6 %	119 609	-17,8 %
Muut toimintakulut	-136 344	-187 000	-198 098	105,9 %	-11 098	45,3 %
Toimintakulut	-7 149 815	-7 346 669	-7 420 431	101,0 %	-73 762	3,8 %
Toimintakate	-6 525 512	-6 861 069	-6 842 170	99,7 %	18 899	4,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	-13 107	-7 910	-19 906	251,7 %	-11 996	51,9 %
Vyörytyserät, netto			-83 746	X	-83 746	X
Tilikauden tulos	-6 538 619	-6 868 979	-6 945 823	101,1 %	-76 844	6,2 %

SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite	Mittari	Tulostavoite 2018	Toteuma
Koulutusketjun kehittäminen	Koko henkilöstön vasaillat 4 krt./ vuosi. Esi- ja alkuopetuksen alueryhmien ja alueryhmien vetäjien kokoontumiset vähintään 2 krt. lukuvuodessa	Varhaiskasvatus nähdään koulutusketjun 1. vaiheena sekä muodostetaan selkeä jatkumo varhaiskasvatuksesta esiopetuksen kautta alkuopetukseen	Henkilöstö on kokoontunut kolmeen VAKA-iltaan ja yksi on pidetty päiväkotikohtaisesti. Alue-ryhmät ovat kokoontuneet vähintään kaksi kertaa.
Tarkoituksenmukainen palveluverkko	Lapsen subjektiivinen oikeus varhaiskasvatukseen toteutuu lakisääteisesti (2 vkoa/4 kk)	Palvelut tuotetaan lähi-palveluna. Kehitetään ja tehostetaan sopimuksellista yhteistyötä muiden kuntien sekä yksityisten toimijoiden ja kolmannen sektorin kanssa.	Kaikille lapsille on järjestynyt varhaiskasvatuspaikka lakisääteisessä ajassa.
Toimintatapojen tarkastelu	Lasten varhaiskasvatussuunnitelmat (vasut), esiopetus-suunnitelmat, ryhmävasut ja ryhmäesiopsit sekä tiimisopimukset laaditaan ja arvioidaan sovitusti	Pedagoginen vuosikello otetaan käyttöön jokaisessa yksikössä vuoden 2018 alussa.	Pedagoginen vuosikello on laadittu ja sitä on toteutettu toimintakaudella 2018-2019.
Osallisuus ja yhteisöllisyys	Asiakastyytyväisyyskyselyn keskiarvo 4,0 arviointias-teikolla 1-5	Huoltajat ovat tyytyväisiä lastensa varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen. Asiakaskysely toteutetaan huhtikuussa. Huoltajat otetaan mukaan asiakastyytyväisyyskyselyn laadintaan.	Vastausten keskiarvo oli 4,5, kun kysyttiin tyytyväisyyttä varhaiskasvatukseen toukokuussa 2018.
Palvelujen tuottaminen	Hankinnat suunnitellaan tuke-maan Kuntavasu2017:n ja ESI-OPS2016:n toteutumista.	Varhaiskasvatuksen hen-kilöstön kustannustietoi-suus ja talousarvion to-teutumisen säännöllinen seuranta.	Hankinnat on toteutettu kustannustietoisesti.
Palvelujen tuottaminen	Tuntiperusteisen laskutuksen käyttöönotto 1.8.2018 alkaen. Perhepäivähoidon järjestämi-sen toimintamalli. Palvelusetelien käyttöönotto.	Siirrytään tuntiperustei-seen laskutukseen. Uusi toimintamalli ote-taan käyttöön v.2018 ai-kana. Palvelusetelit otetaan käyttöön v.2018 aikana.	Tuntiperustainen laskutus on käytössä ja varhaiskasvatuksen palveluseteli on otettu käyttöön 1.8.2018.

2.4 TULOSLASKELMA

Ulkoiset tuotot ja kulut

	TA 2018	TP 2018	Toteuma, %	Poikkeama, €
Myyntituotot	6 216 478	6 276 204	101,0 %	-59 726
Maksutuotot	1 160 220	1 386 897	119,5 %	-226 677
Tuet ja avustukset	1 879 419	1 771 000	94,2 %	108 419
Muut toimintatuotot	2 333 073	2 548 472	109,2 %	-215 399
Toimintatuotot	11 589 190	11 982 573	103,4 %	-393 383
Henkilöstökulut	-23 173 325	-23 344 592	100,7 %	171 267
Palvelujen ostot	-46 505 131	-49 879 825	107,3 %	3 374 694
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 027 744	-4 032 096	100,1 %	4 352
Avustukset	-2 171 882	-1 437 451	66,2 %	-734 431
Muut toimintakulut	-896 890	-953 083	106,3 %	56 193
Toimintakulut	-76 774 972	-79 647 047	103,7 %	2 872 075
Toimintakate	-65 185 782	-67 664 474	103,8 %	2 478 692
Kunnan tulovero	31 911 000	32 523 485	101,9 %	-612 485
Kiinteistövero	4 175 000	4 098 853	98,2 %	76 147
Osuus yhteisöveron t	2 463 000	2 520 460	102,3 %	-57 460
Verotulot	38 549 000	39 142 798	101,5 %	-593 798
Kunnan peruspalv. vo	20 821 079	20 839 051	100,1 %	-17 972
Verot.per. vo tasaus	5 036 228	5 036 232	100,0 %	-4
Opetus- ja kultt. vo	588 822	518 617	88,1 %	70 205
Valtionosuudet	26 446 129	26 393 900	99,8 %	52 229
Korkotuotot	1 450 000	1 562 633	107,8 %	-112 633
Muut rahoitustuotot	157 900	167 410	106,0 %	-9 510
Korkokulut	-165 000	-166 583	101,0 %	1 583
Muut rahoituskulut	-149 300	-195 518	131,0 %	46 218
Rahoitustuotot ja kulut	1 293 600	1 367 942	105,7 %	-74 342
Vuosikate	1 102 947	-759 834	68,9 %	1 862 781
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 807 345	-2 830 681	100,8 %	23 336
Arvon alentumiset	0	0	X	X
Poistot ja arvonalenemiset	-2 807 345	-2 830 681	X	X
Satunnaiset tuotot	0	0	X	X
Tilikauden tulos	-1 704 398	-3 590 515	210,7 %	1 886 117
Varausten ja rahastojen	0	185 225	X	-185 225
Tilikauden ali-/yli jäämä	-1 704 398	-3 405 290	199,8 %	1 700 892

Verotulot

	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	31 911 000	32 523 485	612 485
Kiinteistövero	4 175 000	4 098 853	-76 147
Yhteisövero	2 463 000	2 520 460	57 460
Yhteensä	38 549 000	39 142 798	593 798

	Tulovero- prosentti	Kunnallisveroa vastaavat vero- tettavat tulot, €	Muutos, %	Yleinen kiinteistö- veropros.	Vaki- naisen as.rak.	Muut as.rak.	Voima- laitos	Rakenta- maton rakennusp.
Vuosi 2010	19,00 %	25 823 053	0,0 %	0,95	0,45	1,00	2,85	-
Vuosi 2011	19,00 %	25 171 336	-2,5 %	0,95	0,45	1,00	2,85	-
Vuosi 2012	19,75 %	25 669 183	2,0 %	0,95	0,45	1,00	2,85	-
Vuosi 2013	20,75 %	27 943 542	8,9 %	0,95	0,45	1,00	2,85	-
Vuosi 2014	21,25 %	29 508 566	5,6 %	0,95	0,45	1,20	2,85	-
Vuosi 2015	21,25 %	29 435 353	-0,2 %	1,10	0,60	1,20	2,85	-
Vuosi 2016	21,25 %	29 578 794	0,5 %	1,10	0,60	1,20	2,85	-
Vuosi 2017	21,25 %	30 208 585	2,1 %	1,10	0,60	1,20	3,10	3,00
Vuosi 2018	21,25 %	30 672 832	1,5 %	1,10	0,60	1,20	3,10	3,00

Valtionosuudet

	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Kunnan peruspalv. vo	20 821 079	20 839 051	17 972
Valtionosuustasaus	5 036 228	5 036 232	4
Opetus- ja kultt. vo	588 822	518 617	-70 205
Yhteensä	26 446 129	26 393 900	-52 229

2.5 INVESTOINNIT

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jlk	Toteuma, €	Toteuma, %	Poikkeama, €
KIINTEÄ OMAISUUS	-49 600		-49 600	159 877	-322	-209 477
Maa-alueiden osto	-60 000		-60 000	-23 270	39	-36 730
Maa-alueiden myynti	10 400		10 400	183 147	1 761	-172 747

Maa-alueita ostettiin tilikauden aikana yhteensä 23 270 eurolla, mikä on 36 730 euroa talousarviossa arvioitua vähemmän (talousarvion määrärahavaraus 60 000 euroa). Vastaavasti maa-alueita myytiin yhteensä 183 147 eurolla, mikä on 172 747 euroa talousarviossa arvioitua enemmän (talousarvioon kirjattu tuotto yht. 10 400 euroa). Maa-alueiden myyntiä selittää merkittävimmin Sopalan kaava-alueen tonttien myynti.

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jlk	Toteuma, €	Toteuma, %	Poikkeama, €
TALONRAKENNUS	-928 000	71 200	-856 800	-955 606	112	98 806
Virastotalon ja kirjaston korjaus	-150 000	59 300	-90 700	-90 849	100	149
Terveyskeskuksen muutostyöt	-30 000	-3 500	-33 500	-40 984	122	7 484
Uimahallin korjaus	-30 000	10 500	-19 500	-8 152	42	-11 348
Satuvakan korjaus	-20 000	9 800	-10 200	-10 191	100	-9
Lukion korjaukset	-48 000	-30 800	-78 800	-125 120	159	46 320
Tenetin koulun korjaukset	-35 000	-8 500	-43 500	-68 316	157	24 816
Asema 13 korjaukset	-65 000	-16 000	-81 000	-80 516	99	-484
Eläinlääkäritilat	-35 000	6 000	-29 000	-27 888	96	-1 112
Rakennusten kuntoarviot ja muut selvitykset	-50 000	-10 500	-60 500	-99 469	164	38 969
Lukion sekä Aatoksen automaatio	-30 000	3 000	-27 000	-26 839	99	-161
Snowpoliksen hiihtomatto	-25 000	-23 100	-48 100	-48 784	101	684
Opetus- ja työkeskuksen kattoremontti	-190 000	76 800	-113 200	-113 102	100	-98
Suunnitelmavuosien investointikohteiden suunnittelu	-30 000	10 000	-20 000	-13 220	66	-6 780
Hiekoitushiekkakatos	-40 000	40 000	0	0		
Varikon vesikattotyöt		-52 800	-52 800	-52 719	100	-81
Kiinteistöjen korjaus	-150 000	1 000	-149 000	-149 458	100	458

Talonrakennuksen merkittävimmät investointikohteet olivat virastotalon perusparannuksen loppuunsaattaminen, lukion ja Tenetin koulun sisäilmakorjaukset, Asema 13:n vesikattoremontti sekä Ratatien opetus- ja työkeskuksen vesikattoremontti. Lukion ja Tenetin korjauksiin käytettiin yhteensä 193 436 euroa, kun alkuperäinen talousarviovaraus ko. kohteisiin oli 83 000 euroa ja muutettu talousarvio 122 300 euroa. Korjauksia tehtiin kohteissa huomattavasti enemmän kuin talousarviossa oli varauduttu.

Tilikauden aikana toteutettiin laajasti kuntoarvioita kunnan omistamiin kiinteistöihin (mm. koulut). Hiekoi-tushiekkakatosta ei toteutettu.

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jlk	Toteuma, €	Toteuma, %	Poikkeama, €
JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS	-356 025	-19 900	-375 925	-425 072	113	49 147
Liikenneväylät	-670 000	-167 000	-837 000	-859 874	103	22 874
Keskuskatu, Sepänkuja, Niemeläntie	-45 000	-30 500	-75 500	-82 205	109	6 705
Sopalandien rakentaminen	-25 000	5 500	-19 500	-19 100	98	-400
Oikokatu, Peltokuja	-350 000	-63 000	-413 000	-404 715	98	-8 825
Tuorintien loppuosa	-20 000	7 500	-12 500	-12 416	99	-84
Rantatien loppuosa	-100 000	-45 000	-145 000	-143 957	99	-1 043
Kaavateiden päällystäminen	-50 000	-5 500	-55 500	-56 034	101	534
Katu-, vesi- ja viemäriverkoston saneerausten esisuunnit.	-30 000	-3 000	-33 000	-51 982	158	18 982
Kaavateiden valaistus	-50 000	-33 000	-83 000	-89 466	108	6 466
Urheilu- ja ulkoilualueet	313 975	147 100	461 075	434 802	94	26 273
Reittien kunnostus	-30 000		-30 000	-58 281	194	28 281
Lähiliikunta-alueiden kalusteiden hankinta	-10 000	5 500	-4 500	-4 497	100	-3
Hiukan alueen kehittäminen	-100 000	95 000	-5 000	-4 990	100	-10
Vuokatin rinnealueen toimintaympäristön kehittämishanke	527 475		527 475	527 475	100	0
Yrityspuiston ranta (Oumohanke)	-22 500		-22 500	-23 405	104	905
Kelkkareittihanke	-51 000	46 600	-4 400	-1 500	34	-2 900

Liikenneväylien osalta merkittävimpinä kohteina oli keskustan alueella Oikokadun ja Peltokujan perusparannus, Rantatien loppuosan perusparannus sekä Keskuskadun, Sepänkujan ja Niemeläntien kunnostuksen loppuun saattaminen. Erilliskohteina uusittiin kaavateiden valaistusta, päällystettiin kaavateitä sekä toteutettiin katu-, vesi- ja viemäriverkoston saneerausten suunnittelua.

Urheilu- ja ulkoilualueisiin liittyen Huippupaikat Oy aloitti Vuokatin rinnealueen toimintaympäristön kehittämishankkeen aikana toteutettujen suorituspaikkojen (slopestyle-rinne ja superpipe-kouru) lunastamisen lunastussopimuksen mukaisesti. Muutoin kunnostettiin reittejä ja toteutettiin Yrityspuiston ranta Oumohankeena sekä uusittiin lähiliikunta-alueiden kalusteita. Kelkkareittihankkeen rahoitushakemuksen jättö siirtyi vuodelle 2019.

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jlk	Toteuma, €	Toteuma, %	Poikkeama, €
IRTAIN OMAISUUS	-145 000	0	-145 000	-141 219	97	-3 781
Kunnanviraston kalusteet	-50 000		-50 000	-47 931	96	-2 069
Mittauslaitteiston uusiminen	-25 000	6 700	-18 300	-18 290	100	-10
Huoltoauto ja kalusteet	-50 000	-8 700	-58 700	-59 315	101	615
Sähköinen rakennusvalvonta (lupapiste)	-20 000	2 000	-18 000	-15 684	87	-2 316

Kunnanviraston remontin jälkeen hankittiin virastotalolle uusia kalusteita. Ympäristö- ja teknisellä toimialalla uusittiin mittauslaitteistoa, hankittiin uusi huoltoauto ja kalustoa sekä hankittiin rakennusvalvonnan sähköinen asiointipalvelu (lupapiste).

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jlk	Toteuma, €	Toteuma, %	Poikkeama, €
KAUKOLÄMPÖLAITOS	-100 000	13 000	-87 000	-86 742	100	-258
Keskuskatu, Sepänkuja, Niemeläntie				-86 742	X	86 742
Oikokatu, Peltokatu	-100 000	13 000	-87 000			-87 000

Varatulla määrärahalla maksettiin Keskuskadun, Sepänkujan ja Niemeläntien kaukolämmön verkoston uusiminen voimassaolevan Vapo Oy:n kanssa olevan sopimuksen mukaisesti.

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jlk	Toteuma, €	Toteuma, %	Poikkeama, €
VESI- JA VIEMÄRILAITOS	-670 000	-314 300	-984 300	-1 348 653	137	364 353
Talojohtojen rakentaminen	-50 000	3 500	-46 500	-46 361	100	-139
Jätevesipuhdistamon kompressorit	-70 000	-15 000	-85 000	-76 649	90	-8 351
Vesi- ja viemärlaitoksen automatisoinnin uusiminen	-220 000	-20 000	-240 000	-247 886	103	7 886
Juuvinnmäen vesiosuuskunta				-104 700	X	104 700
Haapalanlahden vesiosuuskunta				-151 851	X	151 851
Juholankylän vesiosuuskunta				-73 000	X	73 000
Pöllyvaaran pohjavesikaivon suunnittelu				-4 890	X	4 890
Vesitornin korjaukset	-20 000	20 000	0			0
Oikokatu, Peltokatu	-240 000	-30 700	-270 700	-287 611	106	16 911
Rantatien loppuosa	-40 000		-40 000	-12 500	31	-27 500
Pöllyvaaran pohjavesialueen geologian selvitys	-30 000	14 500	-15 500	-30 410	196	14 910

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jlk	Toteuma, €	Toteuma, %	Poikkeama, €
Vuokatin vesijohto		-250 000	-250 000	-251 252	101	1 252
Jätevedenpuhdistamon van- han osan vesikaton uusiminen		-36 600	-36 600	-61 543	168	24 943

Vesihuoltolaitoksessa uusittiin laitoksen automatisointia ja toteutettiin vesi- ja viemäröintitekniikan korjauksia Oikokadulla ja Peltokadulla sekä Rantatien loppuosalla. Lisäksi Pöllyvaaran pohjavesialueella tehtiin geologinen selvitys, Vuokatin vesijohtoa uusittiin ja Vuokatin kohteelle haettiin lisämäärärahaa.

Juuvimäen, Haapalanlahden ja Juholankylän vesiosuuskunnat liittyivät tilikauden 2018 aikana kunnan vesihuoltolaitoksen toiminta-alueeseen. Vesihuoltolaitoksen toteumassa näkyy vesiosuuskuntien liittymien tasearvot yhteensä 329 551 euroa. Vastaavan suuruinen vastakirjaus on tehty kunnan taseeseen kohtaan muut velat. Tasevaikutus kirjauksilla on +/- 0.

Vesihuoltolaitoksen toteutuneet kustannukset ilman vesiosuuskuntien tasearvoja olivat yhteensä 1 019 102 euroa. Talousarvion määrärahaylitys ilman vesiosuuskuntien tasearvoja oli 34 802 euroa.

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jlk	Toteuma, €	Toteuma, %	Poikkeama, €
ARVOPAPERIT	-400 000		-400 000	8 023	-2	-408 023
Arvopapereiden myynti	0		0	8 023	X	-8 023
Vuokatti Areena osakkeet	-400 000		-400 000			-400 000

Kunta luovutti tilikauden aikana Vuokatin Säätiö sr:lle Kiinteistö Oy Vuokatin Opiskelijatalojen osakkeita 16 kpl, josta saatiin luovutuskorvausta 7 923 euroa. Lisäksi Osuuskauppa Maakunta palautti 100 euroa osuusmaksua kunnalle, josta osuusmaksun jäljellä oleva tasearvo oli 33 euroa ja myyntivoittoa 67 euroa.

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jlk	Toteuma, €	Toteuma, %	Poikkeama, €
INVESTOINTIMENOT	-2 648 625	-250 000	-2 898 625	-2 789 393	96	-109 232

Kaiken kaikkiaan kunnan nettomääräiset investointimenot (investointien rahavirta) olivat tilikaudella yhteensä 2 789 393 euroa. Investointimenot olivat 109 232 euroa pienemmät kuin muutettu talousarvio. Talousarviomuutosten yhteydessä investointimäärärahoja lisättiin nettomääräisesti 250 000 eurolla. Lisämääräraha haettiin Vuokatin alueen vesihuoltohankkeeseen, jolla pyrittiin turvaamaan vesihuoltolaitoksen toimintavarmuutta.

Kun nettomääräisistä investointimenoista vähennetään vesihuoltolaitoksen toiminta-alueeseen liittyneiden vesiosuuskuntien liittymien tasearvot 329 551 euroa, on toteuma 2 459 842 euroa. Tällöin investointimenot ovat 438 783 euroa pienemmät kuin muutettu talousarvio ja 188 783 euroa pienemmät kuin alkuperäinen talousarvio.

2.6 RAHOITUSLASKELMA

	TA 2018	TP 2018	Toteuma, %	Poikkeama, €
Toiminnan rahavirta	1 013 348	-905 766	-89,4 %	-1 919 114
Vuosikate	1 102 948	-759 834	-68,9 %	-1 862 782
Satunnaiset tulot	0	0	X	0
Tulorahoituksen korjauserät	-89 600	-145 932	162,9 %	-56 332
Investointien rahavirta	-2 834 025	-2 789 392	98,4 %	44 633
Investointimenot	-3 618 000	-3 532 638	97,6 %	85 362
Rahoitusosuudet investointeihin	728 975	24 601	3,4 %	-704 374
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	55 000	718 645	1306,6 %	663 645
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 820 677	-3 695 158	203,0 %	-1 874 481
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten muutokset	-26 000	-431 572	1659,9 %	-405 572
Antolainasaamisten lisäys	-53 000	-431 572	814,3 %	-378 572
Antolainasaamisten vähennys	27 000	0	0,0 %	-27 000
Lainakannan muutokset	-635 000	1 239 930	-195,3 %	1 874 930
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 500 000	2 500 000	100,0 %	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 135 000	-3 260 070	104,0 %	-125 070
Pitkäaikaisten lainojen muutos	-635 000	-760 070	119,7 %	-125 070
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	2 000 000		2 000 000
Oman pääoman muutokset	0	0		0
Muut maksuvalmiuden muutokset	311 000	4 290 759	1379,7 %	3 979 759
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos		3 437	X	
Saamisten muutos	311 000	159 699	51,4 %	
Korottomien velkojen muutos		4 127 623	X	
Rahoituksen rahavirta	-350 000	5 099 117	-1456,9 %	5 449 117
Rahavarojen muutos	-2 170 677	1 403 959	-64,7 %	3 574 636
Vaikutus maksuvalmiuteen	2 170 677	1 403 959	64,7 %	-766 718
Rahavarat 31.12.	-579 484	4 154 120		4 733 604
Rahavarat 1.1.	-2 750 161	2 750 161		5 500 322

Ei talousarviomuutoksia tilikaudella 2018.

2.7 YHTENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEH SITOVIEN ERIEN TOTEUTUMISESTA

2.7.1 Yhteenvedo sitovuustasosittain

		Menoarvot					Tuloarvot				
	Sito- vuus N/B	Alkuperäi- nen TA	TA- muutok- set	Muutettu TA	TP	Poik- keama	Alkuperäi- nen TA	TA- muutok- set	Muutettu TA	TP	Poik- keama
KÄYTTÖTALOUSOSA											
Hallinnon toimiala											
Vaalit	N	-25 564		-25 564	-13 797	-11 767	17 700		17 700	18 689	-989
Tarkastuslautakunta	N	-17 700		-17 700	-27 124	9 424					
Kunnanvaltuusto	N	-40 300		-40 300	-42 395	2 095					
Yleishallinto	N	-40 376 019		-40 376 019	-43 528 715	3 152 696	90 100		90 100	744 874	-654 774
Elinkeinot	N	-2 172 694		-2 172 694	-1 858 931	-313 763	952 699		952 699	873 284	79 415
Henkilöstö	N	-976 571		-976 571	-968 698	-7 873	337 020		337 020	328 375	8 645
Lomatoimi	N	-2 021 564		-2 021 564	-1 991 212	-30 352	2 027 043		2 027 043	1 995 445	31 598
Maatalous	N	-126 498		-126 498	-124 456	-2 042	3 000		3 000	6 433	-3 433
Asuntotoimi	N	-50 919		-50 919	-55 598	4 679	160 000		160 000	162 788	-2 788
Ympäristö- ja tekni- nen toimiala											
Kunnallistekniset pal- velut	N	-4 096 482		-4 096 482	-4 102 597	6 115	755 120		755 120	1 004 500	-249 380
Kiinteistöjen kunnos- sapito	N	-3 126 904		-3 126 904	-3 843 572	716 668	3 437 852		3 437 852	4 257 037	-819 185
Ateria- ja puhtaa- napito	N	-3 434 488		-3 434 488	-3 213 857	-220 631	3 978 404		3 978 404	3 522 177	456 227
Ympäristötoimi	N	-580 324		-580 324	-517 799	-62 525	161 390		161 390	225 003	-63 613
Vesihuoltolaitos	N	-1 119 268		-1 119 268	-1 076 555	-42 713	1 903 675		1 903 675	1 954 329	-50 654
Sivistyksen toimiala											
Sivistyspalvelut, yh	N	-89 887		-89 887	-93 832	3 945	0		0	686	-686
Koulutoimi	N	-12 817 751		-12 817 751	-13 493 240	675 489	891 500		891 500	1 107 610	-216 110
Vapaa-aikapalvelut	N	-2 454 035		-2 454 035	-2 437 932	-16 103	459 900		459 900	450 522	9 378
Varhaiskasvatus	N	-7 346 669		-7 346 669	-7 504 177	157 508	485 600		485 600	578 261	-92 661
Hallinnon toimiala yhteensä		-45 807 829		-45 807 829	-48 610 926	2 803 097	3 587 562		3 587 562	4 129 888	-542 326
Ympäristö- ja tekni- nen toimiala yh- teensä		-12 357 466		-12 357 466	-12 754 380	396 914	10 236 441		10 236 441	10 963 046	-726 605
Sivistyksen toimiala yhteensä		-22 708 342		-22 708 342	-23 529 181	820 839	1 837 000		1 837 000	2 137 079	-300 079
KÄYTTÖTALOUS YHT.		-80 873 637		-80 873 637	-84 894 487	4 020 850	15 661 003		15 661 003	17 230 013	-1 569 010

		Menoarviot					Tuloarviot				
	Sito- vuus N/B	Alkuperäi- nen TA	TA- muutok- set	Muutettu TA	TP	Poik- keama	Alkuperäi- nen TA	TA- muutok- set	Muutettu TA	TP	Poikkeama
TULOSLASKELMAOSA											
Verotulot	B						38 549 000		38 549 000	39 142 798	-593 798
Valtionosuudet	B						26 446 129		26 446 129	26 393 900	52 229
Korkotuotot	B						1 450 000		1 450 000	1 562 633	-112 633
Muut rahoitustuotot	B						157 900		157 900	167 410	-9 510
Korkokulut	B	-165 000		-165 000	-166 583	1 583					
Muut rahoituskulut	B	-149 300		-149 300	-195 518	46 218					
Satunnaiset erät	N				0					0	
TULOSLASKELMA YHT.		-314 300		-314 300	-362 101	47 801	66 603 029		66 603 029	67 266 741	-663 712

		Menoarviot					Tuloarviot				
	Sito- vuus N/B	Alkupe- räinen TA	TA- muutok- set	Muutettu TA	TP	Poik- keama	Alkupe- räinen TA	TA- muu- tokset	Muu- tettu TA	TP	Poik- keama
INVESTOINTIOSA											
Kiinteä omaisuus		-60 000	0	-60 000	-23 270	-36 730	10 400		10 400	183 147	-172 747
Maa-alueet	N	-60 000	0	-60 000	-23 270	-36 730	10 400		10 400	183 147	-172 747
Talonrakennus		-928 000	71 200	-856 800	-955 607	98 807					
Virastotalon ja kir- jaston korjaus	N	-150 000	59 300	-90 700	-90 849	149					
Terveyskeskuksen muutostyöt	N	-30 000	-3 500	-33 500	-40 984	7 484					
Uimahallin korjaus	N	-30 000	10 500	-19 500	-8 152	-11 348					
Satuvakan korjaus	N	-20 000	9 800	-10 200	-10 191	-9					
Lukion korjaukset	N	-48 000	-30 800	-78 800	-125 120	46 320					
Tenetin koulun korjaukset	N	-35 000	-8 500	-43 500	-68 316	24 816					
Asema 13 korjauk- set	N	-65 000	-16 000	-81 000	-80 516	-484					
Eläinlääkäritilat	N	-35 000	6 000	-29 000	-27 888	-1 112					
Rakennusten kun- toarviot	N	-50 000	-10 500	-60 500	-99 469	38 969					
Lukion sekä Aaton auto	N	-30 000	3 000	-27 000	-26 839	-161					
Snowpoliksen hiih- tomatto	N	-25 000	-23 100	-48 100	-48 784	684					
Opetus- ja työkes- kukseen	N	-190 000	76 800	-113 200	-113 102	-98					
Suunnitelmavuo- sien in	N	-30 000	10 000	-20 000	-13 220	-6 780					
Hiekoituschiekkaka- tos	N	-40 000	40 000	0	0	0					
Varikon vesikatto- työt	N	0	-52 800	-52 800	-52 719	-81					
Kiinteistöjen kor- jaus	N	-150 000	1 000	-149 000	-149 458	458					
Julkinen käyttö- omaisuus		-497 525	-19 900	-517 425	-449 674	-67 751	141 500	0	141 500	24 601	116 899
Keskuskatu, Sepän- kuja, Niemeläntie	N	-45 000	-30 500	-75 500	-82 205	6 705					
Sopalan tien raken- taminen	N	-25 000	5 500	-19 500	-19 100	-400					
Oikokatu, Peltokuja	N	-350 000	-63 000	-413 000	-404 715	-8 285					
Tuorintien loppu- osa	N	-20 000	7 500	-12 500	-12 416	-84					
Rantatien loppuosa	N	-100 000	-45 000	-145 000	-143 957	-1 043					

Kaavateiden päällystä	N	-50 000	-5 500	-55 500	-56 034	534					
Katu-, vesi- ja viemäriverkoston esi.	N	-30 000	-3 000	-33 000	-51 982	18 982					
Kaavateiden valaistus	N	-50 000	-33 000	-83 000	-89 466	6 466					
Reittien kunnostus	N	-30 000		-30 000	-58 281	28 281					
Lähiliikunta-alueiden k	N	-10 000	5 500	-4 500	-4 497	-3					
Hiukan alueen kehittä	N	-100 000	95 000	-5 000	-4 990	-10					
Vuokatin rinnealueen t	N	527 475		527 475	527 475	0					
Yrityspuiston ranta (Oumo-hanke)	N	-45 000		-45 000	-45 229	229	22 500		22 500	21 824	676
Kelkkareittihanke	N	-170 000	46 600	-123 400	-4 277	-119 123	119 000		119 000	2 777	116 223
Irtain omaisuus		-145 000	0	-145 000	-141 219	-3 781					
Kunnanviraston kalusteet	N	-50 000		-50 000	-47 931	-2 069					
Mittauslaitteiston uusi	N	-25 000	6 700	-18 300	-18 290	-10					
Huoltoauto ja kalusteet	N	-50 000	-8 700	-58 700	-59 314	614					
Sähköinen rakennusvalvonnan lupa	N	-20 000	2 000	-18 000	-15 684	-2 316					
Kaukolämpölaitos		-100 000	13 000	-87 000	-86 743	-257					
Keskuskatu, Sepänkuja, Niemeläntie	N	0		0	-86 743	86 743					
Oikokatu, Pelto-katu	N	-100 000	13 000	-87 000	0	-87 000					
Vesi- ja viemärilaitos		-730 000	-314 300	-1 044 300	-958 282	-25 200	60 000	0	60 000	0	60 000
Talojohtojen rakentaminen	N	-50 000	3 500	-46 500	-46 361	-139					
Jätevesipuhdistamon k	N	-70 000	-15 000	-85 000	-76 649	-8 351					
Vesi- ja viemärilaitoksen	N	-220 000	-20 000	-240 000	-247 886	7 886					
Pölyvaaran pohjavesik	N			0	-4 890	4 890					
Vesitornin korjaukset	N	-20 000	20 000	0	0	0					
Oikokatu, Pelto-katu	N	-240 000	-30 700	-270 700	-287 610	16 910					
Rantatien loppuosa	N	-40 000		-40 000	-12 500	-27 500					
Pölyvaaran geologinen	N	-90 000	14 500	-75 500	30 409	-45 091	60 000		60 000	0	60 000
Vuokatin vesijohto	N	0	-250 000	-250 000	-251 252	1 252					
Jätevedenpuhdistus vanha	N	0	-36 600	-36 600	-61 543	24 943					
Arvopaperit		-400 000	0	-400 000	8 023	-408 023					
Arvopapereiden myynti	N	0		0	8 023	-8 023					
Vuokatti Areena	N	-400 000		-400 000	0	-400 000					
Investoinnit yhteensä		-2 860 525	-250 000	-3 110 525	-2 606 772	-442 935	211 900	0	211 900	207 748	4 152

		Menoarviot					Tuloarviot				
	Sito- vuus N/B	Alkupe- räinen TA	TA- muu- tokset	Muutettu TA	TP	Poik- keama	Alkupe- räinen TA	TA- muu- tokset	Muu- tettu TA	TP	Poik- keama
RAHOITUSOSA											
Tulorahoituksen korjauserät	B			0		0	490 000		490 000	-145 932	635 932
Antolainasaamisten muutos	B	-53 000		-53 000	-431 572	378 572	27 000		27 000	0	27 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B						2 500 000		2 500 000	2 500 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	-3 135 000		-3 135 000	-3 260 070	125 070			0		0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	B						0		0	2 000 000	-2 000 000
Oman pääoman muutokset	B										
Muut maksuvalmiuden muutokset	B						311 000		311 000	4 290 760	-3 979 760
Vaikutus maksuvalmiuteen	B			0		0	2 170 677		2 170 677	1 403 959	766 718
Rahoitus yhteensä		-3 188 000	0	-3 188 000	-3 691 642	503 642	5 498 677	0	5 498 677	10 048 787	-4 550 110

		Menoarviot					Tuloarviot				
	Sito- vuus N/B	Alkuperäi- nen TA	TA- muutok- set	Muutettu TA	TP	Poik- keama	Alkuperäi- nen TA	TA- muu- tok- set	Muutettu TA	TP	Poik- keama
YHTEENSÄ		-87 236 462	-250 000	-87 486 462	-91 555 002	4 129 358	87 236 462	0	87 486 462	94 753 289	-6 778 680

2.7.2 Yhteenveto nettoerojen poikkeamittain

KÄYTTÖTALOUS		TA 2018			TP 2018			Poikkeama, €	Käyttö, %
netto		Menot	Tulot	Netto	Menot	Tulot	Netto		
Hallinnon toimiala		-45 807 828	3 587 562	-42 220 266	-48 610 926	4 129 887	-44 481 039	2 260 773	105,4
Ympäristö- ja tekninen toimiala		-12 357 465	10 236 442	-2 121 023	-12 754 380	10 963 046	-1 791 334	-329 689	84,5
Sivistyksen toimiala		-22 708 343	1 837 000	-20 871 343	-23 529 181	2 137 079	-21 392 102	520 759	102,5
YHTEENSÄ		-80 873 636	15 661 004	-65 212 632	-84 894 487	17 230 012	-67 664 475	2 451 843	103,8

TULOSLASKELMA				
brutto	TA 2018	TP 2018	Poikkeama, €	Käyttö, %
Verotulot	38 549 000	39 142 798	593 798	101,5
Valtionosuudet	26 446 129	26 393 900	-52 229	99,8
Korkotuotot	1 450 050	1 562 633	112 583	107,8
Muut rahoitustuotot	157 900	167 410	9 510	106,0
Korkokulut	-165 000	-166 583	-1 583	101,0
Muut rahoituskulut	-149 300	-195 518	-46 218	131,0

INVESTOINNIT	TA 2018			TP 2018			Poikkeama, €	Käyttö, %
netto	Menot	Tulot	Netto	Menot	Tulot	Netto		
Maa-alueet	-60 000	10 400	-49 600	-23 270	183 147	159 877	-209 477	-322,3
Virastotalon ja kirjaston korjaus	-90 700		-90 700	-90 849		-90 849	149	100,2
Terveyskeskuksen muutostyöt	-33 500		-33 500	-40 984		-40 984	7 484	122,3
Uimahallin korjaus (pesuhuone - ja sauna)	-19 500		-19 500	-8 152		-8 152	-11 348	41,8
Satuvakan korjaus	-10 200		-10 200	-10 191		-10 191	-9	99,9
Lukion korjaukset	-78 800		-78 800	-125 120		-125 120	46 320	X
Tenetin koulun korjaukset	-43 500		-43 500	-68 316		-68 316	24 816	X
Asema 13 korjaukset	-81 000		-81 000	-80 516		-80 516	-484	99,4
Eläinlääkäritilat	-29 000		-29 000	-27 888		-27 888	-1 112	96,2
Rakennusten kuntoarviot ja muut selvityk	-60 500		-60 500	-99 469		-99 469	38 969	164,4
Lukion sekä Aatoksen automaatio	-27 000		-27 000	-26 839		-26 839	-161	99,4
Snowpoliksen hiihtomatto	-48 100		-48 100	-48 784		-48 784	684	101,4
Opetus- ja työkeskuksen kattoremontti	-113 200		-113 200	-113 102		-113 102	-98	99,9
Suunnitelmavuosien investointik.suunn.	-20 000		-20 000	-13 220		-13 220	-6 780	66,1
Varikon vesikattotyöt (sos. ja työtila)	-52 800		-52 800	-52 719		-52 719	-81	99,8
Kiinteistöjen korjaus	-149 000		-149 000	-149 458		-149 458	458	100,3
Keskuskatu, Sepänkuja, Niemeläntie	-75 500		-75 500	-82 205		-82 205	6 705	108,9
LV Sopalantien rakentaminen	-19 500		-19 500	-19 100		-19 100	-400	97,9
LV Oikokatu, Peltokuja	-413 000		-413 000	-404 715		-404 715	-8 285	98,0
LV Tuorintien loppuosa	-12 500		-12 500	-12 416		-12 416	-84	99,3
LV Rantatien loppuosa	-145 000		-145 000	-143 957		-143 957	-1 043	99,3
LV Kaavateiden päällystäminen	-55 500		-55 500	-56 033		-56 033	533	101,0
LV Katu-, vesi- ja viemäriverkon sanee	-33 000		-33 000	-51 982		-51 982	18 982	157,5
LV Kaavateiden valaistus	-83 000		-83 000	-89 466		-89 466	6 466	107,8
Reittien kunnostus	-30 000		-30 000	-58 281		-58 281	28 281	194,3
Lähiliikunta-alueiden kalusteiden ha	-4 500		-4 500	-4 497		-4 497	-3	99,9
Hiukan alueen kehittäminen	-5 000		-5 000	-4 990		-4 990	-10	99,8
Vuokatin rinnealueen toimintaympär	0	527 475	527 475		527 475	527 475	0	100,0

RAHOITUSOSUUS				
brutto	TA 2018	TP 2018	Poikkeama, €	Käyttö, %
Tulorahoituksen korjauserä	89 600	45 932	43 668	51,3
Antolainasaamisten muutos	-26 000	-431 572	405 572	X
Pa-lainojen lisäys	2 500 000	2 500 000	0	100,0
PA-lainojen vähennys	-3 135 000	-3 260 070	125 070	104,0
La-lainojen muutos	0	2 000 000	-2 000 000	X
Muut maksuvalm. muutokset	311 000	4 290 759	-3 979 759	X
Vaikutus maksuvalmiuteen	2 170 677	1 403 959	766 718	64,7

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 Tuloslaskelma

Ulkoiset tuotot ja kulut

	2018	2017
Toimintatuotot		
Myyntituotot	6 276 204	6 031 196
Maksutuotot	1 386 897	1 184 464
Tuet ja avustukset	1 771 000	1 620 174
Muut toimintatuotot	2 548 472	2 433 659
Toimintatuotot yhteensä	11 982 573	11 269 493
Toimintakulut		
Henkilöstökulut	-23 344 592	-22 714 451
Palkat ja palkkiot	-18 175 415	-17 464 203
Henkilösivukulut	-5 169 177	-5 250 248
Eläkekulut	-4 374 879	-4 642 459
Muut henkilösivukulut	-794 298	-607 789
Palvelujen ostot	-49 879 825	-47 344 651
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 032 096	-3 914 089
Avustukset	-1 437 451	-1 481 606
Muut toimintakulut	-953 083	-907 219
Toimintakulut yhteensä	-79 647 047	-76 362 016
Toimintakate	-67 664 474	-65 092 523
Verotulot	39 142 798	39 956 040
Valtionosuudet	26 393 900	27 017 463
Rahoitustuotot ja kulut		
Korkotuotot	1 367 942	1 343 052
Muut rahoitustuotot	1 562 633	1 510 500
Korkokulut	167 410	161 934
Muut rahoituskulut	-166 583	-176 109
Muut rahoituskulut	-195 518	-153 273
Vuosikate	-759 834	3 224 032
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 830 681	-2 972 996
Arvonalentumiset	-2 830 681	-2 787 821
Arvonalentumiset	0	-185 175
Satunnaiset tuotot	0	193 505
Tilikauden tulos	-3 590 515	444 541
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	185 225	370 399
Tilikauden yli-/alijäämä	-3 405 290	814 940

3.2 Rahoituslaskelma

1 000 €	2018	2017
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	-759 834	3 224 032
Satunnaiset erät		193 505
Tulorahoituksen korjauserät	-145 932	-303 357
TOIMINNAN RAHAVIRTA	-905 766	3 114 180
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-3 532 638	-3 834 201
Rahoitusosuudet investointimenoihin	24 601	440 469
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus- tulot	718 645	364 227
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-2 789 392	-3 029 505
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-3 695 158	84 675
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset	-431 572	-424 130
Antolainasaamisten lisäys	-431 572	-424 130
Antolainasaamisten vähennys	0	0
Lainakannan muutokset	1 239 930	1 489 930
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 500 000	2 500 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 260 070	-3 010 070
Pitkäaikaisten lainojen nettomuutos +/-	-760 070	-510 070
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 000 000	2 000 000
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	4 290 759	-362 548
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	3 437	30 000
Saamisten muutos	159 699	48 373
Korottomien velkojen muutos	4 127 623	-440 921
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	5 099 117	703 252
RAHAVAROJEN MUUTOS	1 403 959	787 927
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	1 403 959	787 927
Rahavarat 31.12.	4 154 120	2 750 161
Rahavarat 1.1.	2 750 161	1 962 234

3.3 Tase

VASTAAVAA (1 000 €)		2018	2017
A	PYSYVÄT VASTAAVAT	80 587 609	80 051 394
I	Aineettomat hyödykkeet	30 161	25 276
	Aineettomat oikeudet	30 161	25 276
II	Aineelliset hyödykkeet	48 887 368	48 775 774
	Maa- ja vesialueet	10 974 472	10 984 603
	Rakennukset	24 263 053	24 798 233
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	12 987 035	11 796 279
	Koneet ja kalusto	560 388	592 702
	Muut aineelliset hyödykkeet	95 930	95 931
	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	6 490	508 026
III	Sijoitukset	31 670 080	31 250 344
	Osakkeet ja osuudet	9 856 231	9 868 067
	Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
	Muut lainasaamiset	21 714 553	21 282 981
	Muut saamiset	99 296	99 296
B	TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0	0
C	VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 244 906	5 000 647
I	Vaihto-omaisuus	0	0
II	Saamiset	2 090 787	2 250 486
	Pitkäaikaiset saamiset	178 189	0
	Myyntisaamiset	178 189	0
	Lyhytaikaiset saamiset	1 912 598	2 250 486
	Myyntisaamiset	718 110	722 877
	Lainasaamiset	71 702	21 819
	Muut saamiset	294 373	385 071
	Siirtosaamiset	828 413	1 120 719
III	Rahoitusarvopaperit	0	0
IV	Rahat ja pankkisaamiset	4 154 119	2 750 161
	VASTAAVAA YHTEENSÄ	86 832 516	85 052 041

VASTATTAVAA (1 000 €)		2018	2017
A	OMA PÄÄOMA	44 267 492	47 672 782
I	Peruspääoma	33 832 630	33 832 630
II	Arvonkorotusrahasto	0	0
III	Muut omat rahastot	0	0
IV	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	13 840 152	13 025 212
V	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3 405 290	814 940
B	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	976 638	1 161 862
	Poistoero	976 638	1 161 862
C	PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	33 437	30 000
	Lahjoitusrahastojen pääomat	33 437	30 000
E	VIERAS PÄÄOMA	41 554 948	36 187 395
I	Pitkäaikainen	20 243 688	20 580 092
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	18 604 791	19 356 966
	Saadut ennakot	22 815	22 815
	Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	1 616 082	1 200 311
II	Lyhytaikainen	21 311 260	15 607 303
	Joukkovelkakirjalainat	10 000 000	8 000 000
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 127 175	3 135 070
	Saadut ennakot	37 559	142 474
	Ostovelat	1 400 396	1 338 844
	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	349 339	342 379
	Siirtovelat	6 396 791	2 648 536
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		86 832 516	85 052 041

3.4 Konsernin tuloslaskelma

	2018	2017
Toimintatuotot	53 592 646	50 890 262
Toimintakulut	-118 846 321	-113 524 334
Osuus osakkuusyhteisön voitosta/tappiosta	129 162	350 013
Toimintakate	-65 124 513	-62 284 059
Verotulot	39 142 798	39 956 040
Valtionosuudet	26 393 900	27 017 463
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 570 911	1 520 964
Muut rahoitustuotot	196 860	192 738
Korkokulut	-343 228	-355 973
Muut rahoituskulut	-295 181	-172 977
Vuosikate	1 541 548	5 874 195
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 589 330	-4 635 733
Omistuksen eliminointierot		
Arvonalentumiset	-5 561	-81 750
Satunnaiset tuotot ja kulut	-3 649	193 505
Tilikauden tulos	-3 056 992	1 350 217
Tilinpäätössiirot	10 798	196 422
Tilikauden verot		
Laskennalliset verot	-93 352	-114 364
Vähemmistöosuudet	3 041	3 243
Tilikauden alijäämä	-3 136 506	1 435 518

3.5 Konsernin rahoituslaskelma

	2018	2017
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	1 541 548	5 874 195
Satunnaiset erät	-3 649	193 505
Tulorahoituksen korjauserät	257 095	-530 214
TOIMINNAN RAHAVIRTA	1 794 994	5 537 486
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-10 596 084	-8 785 690
Rahoitusosuudet investointimenoihin	31 772	455 632
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	723 700	367 357
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-9 840 612	-7 962 701
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-8 045 617	-2 425 215
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset	-433 209	-424 130
Antolainasaamisten lisäykset	-433 209	-424 130
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset	7 083 934	3 345 797
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 926 486	6 592 249
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 287 187	-4 063 018
Pitkäaikaisten lainojen nettomuutos	3 639 299	2 529 232
Lyhytaikaisten lainojen muutos	3 444 635	816 566
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 836 912	-422 523
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	86 621	144 524
Vaihto-omaisuuden muutos	-22 469	-6 714
Saamisten muutos	-2 286 240	-446 626
Korottomien velkojen muutos	4 059 001	-113 706
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	8 487 638	2 499 145
RAHAVAROJEN MUUTOS	442 020	73 930
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	442 020	73 930
Rahavarat 31.12.	6 513 103	6 071 083
Rahavarat 1.1.	6 071 083	5 997 153

3.6 Konsernitase

VASTAAVAA		2018	2017
A	PYSYVÄT VASTAAVAT	100 460 323	94 800 292
I	Aineettomat hyödykkeet	288 951	302 410
	Aineettomat oikeudet	127 749	103 104
	Muut pitkävaikutteiset menot	136 027	183 002
	Ennakkomaksut	25 175	16 304
II	Aineelliset hyödykkeet	73 934 904	68 826 023
	Maa- ja vesialueet	11 680 981	11 652 546
	Rakennukset	37 034 649	38 033 332
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	13 898 307	12 742 934
	Koneet ja kalusto	1 351 998	1 502 988
	Muut aineelliset hyödykkeet	183 744	192 661
	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	9 785 224	4 701 562
III	Sijoitukset	26 236 468	25 671 858
	Osakkuusyhteisöosuudet	3 891 500	3 762 355
	Muut osakkeet ja osuudet	437 994	435 737
	Muut lainasaamiset	21 762 650	21 331 078
	Muut saamiset	144 325	142 688
B	TOIMEKSIANTOJEN VARAT	394 862	656 704
	Valtion toimeksiannot		108 278
	Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	15 139	15 139
	Muut toimeksiantojen varat	379 722	533 286
C	VAIHTUVAT VASTAAVAT	13 435 821	10 685 083
I	Vaihto-omaisuus	219 965	197 496
	Aineet ja tarvikkeet	219 965	197 496
II	Saamiset	6 702 752	4 416 504
	Pitkäaikaiset saamiset	265 572	92 730
	Myyntisaamiset	178 189	
	Lainasaamiset	87 383	92 730
	Lyhytaikaiset saamiset	6 437 180	4 323 774
	Myyntisaamiset	2 091 134	1 938 368
	Lainasaamiset	81 999	35 751
	Muut saamiset	886 284	916 812
	Siirtosaamiset	3 377 763	1 432 843
III	Rahoitusarvopaperit	0	0
IV	Rahat ja pankkisaamiset	6 513 103	6 071 083
VASTAAVAA YHTEENSÄ		114 291 005	106 142 079

VASTATTAVAA		2018	2017
A	OMA PÄÄOMA	40 412 867	43 795 413
I	Peruspääoma	33 832 630	33 832 630
II	Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat		
III	Arvonkorotusrahasto		
IV	Muut omat rahastot	432 035	442 833
V	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	9 284 707	8 084 432
VI	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3 136 506	1 435 518
B	VÄHEMMISTÖOSUUDET	54 527	57 537
C	PAKOLLISET VARAUKSET	1 206 487	674 275
	Muut pakolliset varaukset	1 206 487	674 275
D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	645 313	820 535
	Valtion toimeksiannot	436 184	621 986
	Lahjoitusrahastojen pääomat	77 368	71 393
	Muut toimeksiantojen pääomat	131 761	127 156
E	VIERAS PÄÄOMA	71 971 812	60 794 319
I	Pitkäaikainen	41 372 218	37 257 814
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	38 243 028	34 274 592
	Lainat julkisyhteisöiltä	1 490 293	1 759 771
	Saadut ennakot	22 815	22 815
	Ostovelat		325
	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 616 082	1 200 311
II	Lyhytaikainen	30 599 593	23 536 505
	Joukkovelkakirjalainat	11 431 816	8 000 000
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 003 231	4 038 315
	Lainat julkisyhteisöiltä	269 478	281 234
	Saadut ennakot	73 818	172 413
	Ostovelat	3 491 106	3 338 475
	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 019 476	980 542
	Siirtovelat	9 922 362	6 371 769
	Laskennalliset verovelat	388 306	353 757
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		114 291 005	106 142 079

4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

4.1.1 Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenon määräisenä.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältää kolme lainoihin liittyvää koronvaihtosopimusta, jotka on tehty korkomenojen suojaamistarkoituksessa. Voimassa olevat sopimukset on kuvattu liitetiedossa.

4.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty tytäryhtiöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Osakkuusyhteisöjen tilinpäätöksistä on yhdistelty Loiste Oy ja Kiinteistö Oy Vuokattikeskus. Kiinteistö Oy Vuokatti Areena ja Asunto Oy Osalanrivi II on jätetty yhdistelemättä, koska niillä olisi vain vähäinen merkitys omaan pääomaan.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on tehty pariarvomenetelmällä. Kuntayhtymän tase ja sen liitetiedot on yhdistelty lukuarvoiltaan omistusosuuden mukaisesti. Tytäryhtiöiden maksamaa kiinteistövero ei ole eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistö- ja osakeyhtiöiden käyttöomaisuuden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero kirjattu tytäryhteisöjen tilikauden tulokseen sekä Edellisten tilikauden yli-/alijäämään.

Kuntayhtymien ja tytäryhteisöjen yhdisteleminen

Kuntayhtymien ja tytäryhteisöjen osalta oman pääoman kaikkien erien muutokset on vähennetty tai lisätty konsernin omaan pääomaan. Kiinteistö Oy Lumilautatunneli on oikaissut vanhojen vuosien poistot v. 2018 kunnan poisto-ohjelman mukaiseksi (oikaisu 289 707 €).

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Poikkeavat tilikaudet

Kaikilla konserniin kuuluvilla yhteisöillä on sama tilikausi.

Edellisten tilikausien tietojen vertailukelpoisuus

Konsernitaseen edellisen tilikauden tiedot ovat vertailukelpoisia.

4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

LIITE 6 Kunnan toimintatuotot tehtäväalueittain

Toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Hallinnon toimiala	45 143 702	42 798 530	3 504 923	3 177 761
Ympäristö- ja tekninen toimiala	6 317 417	5 790 027	6 317 417	5 790 027
Sivistyksen toimiala	2 131 527	2 301 705	2 131 527	2 301 705
Muut palvelut				0
Yhteensä	53 592 646	50 890 262	11 953 867	11 269 493

LIITE 7 Verotulojen erittely

Verotulojen erittely		
	2018	2017
Kunnan tulovero	32 523 485	33 264 345
Yhteisövero	2 520 460	2 506 903
Kiinteistövero	4 098 853	4 184 792
Muut verotulot	0	0
Verotulot yhteensä	39 142 798	39 956 040

LIITE 8 Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien erittely		
	2018	2017
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	25 875 283	26 431 020
<i>siitä verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)</i>	5 036 232	5 442 816
Järjestelmämuutoksen tasaus		
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	518 617	586 443
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0	0
Yhteensä	26 393 900	27 017 463

LIITE 9 Palvelujen ostojen erittely

Palvelujen ostojen erittely		
	Kunta	
	2018	2017
Asiakaspalvelujen ostot	-772 057	-522 926
Muiden palvelujen ostot	-49 107 767	-46 821 725
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	-49 879 824	-47 344 651

LIITE 10 Valtuustoryhmille annetut tuet

Valtuustoryhmille annetut tuet		
	2018	2017
Valtuustoryhmille ei ole maksettu tukia tai avustuksia kuluneella tilikaudella tai tilikaudella 2018.	0	0
Valtuustoryhmille annetut tuet yhteensä	0	0

LIITE 11 Selvitys suunnitelman mukaisen poistojen perusteista

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöön mukaan.

Arvioidut poistoajat sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat hyödykkeet	2 vuotta	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	2 vuotta	Tasapoisto
Maa- ja vesialueet	ei poistoa	
Rakennukset ja rakennelmat	10-30 vuotta	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
<i>kadut, tiet, verkostot</i>	10-30 vuotta	Tasapoisto
<i>muut kiinteät rakenteet</i>	4-10 vuotta	Tasapoisto
Koneet ja kalusto	3-5 vuotta	Tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet	ei poistoa	
Käyttöomaisuusarvopaperit ja pitkäaikaiset sijoitukset	ei poistoa	

Pienten pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kirjattu vuosikuluksi.

LIITE 12 Pakollisten varausten muutokset

Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Ennallistamisvaraus 1.1.	60 717	54 586	0	0
Lisäykset tilikaudella	4 904	6 131	0	0
Vähennykset tilikaudella			0	0
Ennallistamisvaraus 31.12.	65 621	60 717	0	0
Potilasvahinkovastuuvaraus 1.1. (ky)	585 357	448 250	0	0
Lisäykset tilikaudella	478 138	137 107	0	0
Vähennykset tilikaudella			0	0
Potilasvahinkovastuuvaraus 31.12. (ky)	1 063 495	585 357	0	0
Kierrätyspolttoaineen loppukäsittelyvaraus 1.1.	28 200	25 748	0	0
Lisäykset tilikaudella	59 518	2 452	0	0
Vähennykset tilikaudella	10 348		0	0
Kierr.polttoaineen loppukäs.varaus 31.12. (ky)	77 369	28 200	0	0
Yhteensä	1 206 486	674 274	0	0

LIITE 13 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja –tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Muut toimintatuotot				
Maa-ja vesialueiden luovutusvoitot	149 811	118 989	149 745	118 989
Rakennusten luovutusvoitot				
Osakkeiden luovutusvoitot			66	
Muut luovutusvoitot		2 983		0
Luovutusvoitot yhteensä	149 811	121 972	149 811	118 989
Muut toimintakulut				
Maa-alueiden luovutustappiot		9 137		9 137
Osakkeiden luovutustappiot	3 879		3 879	0
Muut luovutustappiot				0
Luovutustappiot yhteensä	3 879	9 137	3 879	9 137

LIITE 14 Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Satunnaiset tuotot				
Rakennusten myyntivoitot		193 505	0	193 505
Karjalan Tekstiilipalvelu Oy, sopimussakko		0	0	0
Satunnaiset tuotot yhteensä	0	193 505	0	193 505
Satunnaiset kulut	3 649	0	0	0
Satunnaiset kulut yhteensä	3 649	0	0	0
Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä	-3 649	193 505	0	193 505

LIITE 15 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2018	2017
Osinkotuotot/osuuspääoman korot	1 528	1 581
Osuuspääoman korot/peruspääoman korot kuntayhtymiltä	717	2 427
Osinkotuotot ja peruspääoman korkotuotot yhteensä	2 244	4 008

LIITE 16 Erittely poistoeron muutoksista

Erittely poistoeron muutoksista		
	2018	2017
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	185 225	185 225
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuspoistojen erotus		
Poistoeron muutokset yhteensä	185 225	185 225

4.3 Tasetta koskevat liitetiedot

4.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

LIITE 18 Arvonkorotukset

Arvonkorotukset				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Rakennukset (arvonkor.tehty ennen 1.1.1998)				
Arvo 1.1.		185 175	0	185 175
Arvonkorotusten purku		-185 175	0	-185 175
Arvo 31.12.	0	0	0	0
Arvonkorotukset yhteensä 31.12.	0	0	0	0

Arvonkorotuksen kohteena olevien rakennusten arvo on määritetty varovaisuuden periaatetta noudattaen. Arvonkorotusten määrä perustuu riippumattomien ulkopuolisten asiantuntijoiden lausuntoihin rakennusten todennäköisestä luovutushinnasta.

LIITE 19 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet				
	Aineettomat hyödykkeet			
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkä-vai- kutteisat menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	25 276			25 276
Lisäykset tilikauden aikana	15 684			15 684
Rahoitusosuudet tilikaudella				0
Vähennykset tilikauden aikana				0
Siirrot erien välillä				0
Tilikauden poisto	-10 799			-10 799
Arvonlennukset ja niiden palautukset				0
Aktivoidut korkomenot				0
Poistamaton hankintameno 31.12.	30 161	0	0	30 161
Arvonkorotukset				0
Kirjanpitoarvo 31.12.	30 161	0	0	30 161
Olennaiset lisäpoistot				0
Erittely olennaisista lisäpoistoista				0

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet							
	Aineelliset hyödykkeet						
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineell. hyödykkeet	Ennakko-maksut ja keskener. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	10 984 603	24 798 233	11 796 279	592 702	95 931	508 026	48 775 774
Lisäykset tilikauden aikana	23 270	1 017 149	2 337 236	130 032		9 267	3 516 954
Rahoitusosuudet tilikaudella			-21 824			-2 777	-24 601
Vähennykset tilikauden aikana	-33 402		-527 475				-560 877
Siirrot erien välillä		2 589	505 437			-508 026	0
Tilikauden poisto		-1 554 918	-1 102 618	-162 346			-2 819 882
Arvonlennukset ja niiden palautukset							0
Aktivoidut korkomenot							0
Poistamaton hankintameno 31.12.	10 974 472	24 263 053	12 987 035	560 388	95 931	6 490	48 887 369
Arvonkorotukset							0
Kirjanpitoarvo 31.12.	10 974 472	24 263 053	12 987 035	560 388	95 931	6 490	48 887 369
Olennaiset lisäpoistot							0
Erittely olennaisista lisäpoistoista							0

LIITE 20-22 Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Kuntayhtymät yhdistelty konsernitaseeseen suhteellisesti peruspääomaosuuden mukaan.

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Omasta po:sta	Vieraasta po:sta	Tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Kiinteistö Oy Sotkanmaa	Sotkamo	100,00 %	100,00 %	1 375 433	12 361 386	
Snowpolis Oy	Sotkamo	100,00 %	100,00 %	5 679		-38
Sotkamo-Vuokatti Jäähalli Oy	Sotkamo	98,87 %	98,87 %	64 664	1 303	-633
Vuokatin Lumilautatunneli Oy	Sotkamo	61,54 %	61,54 %	86 066	5 305	-4 854
			Yhteensä	1 531 843	12 367 995	-5 525
Yhdistelemättömät tytäryhteisöt						
As Os Sotkamon Pohjavaara, tilinp.tiedot vuodelta 2003	Sotkamo	100,00 %	100,00 %	3		
Kuntayhtymät						
Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon ky	Kajaani	11,93 %	11,93 %	1 841 459	17 104 909	27 882
Kainuun liitto	Kajaani	12,02 %	12,02 %	194 537	99 225	-10 267
Kainuun Jätehuollon kuntayhtymä	Kajaani	12,26 %	12,26 %	198 151	836 663	55 200
			Yhteensä	2 234 147	18 040 797	72 815
Osakkuusyhteisöt						
Kiinteistö Oy Vuokattikeskus	Sotkamo	31,80 %	31,80 %	332 833	16 047	9
Loiste Oy	Kajaani	24,23 %	24,23 %	9 998 224	76 821 654	129 152
			Yhteensä	10 331 057	76 837 702	129 162
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						
Kiinteistö Oy Vuokatti Areena	Sotkamo	33,33 %	33,33 %	900		
Asunto Oy Osalanrivi II, tilinp.tiedot vuodelta 2007	Sotkamo	40,57 %		71		
			Yhteensä	971	0	0

LIITE 21 Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvonmuutokset

Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset						
	Tasearvo 1.1.	Lisäykset tilikau- della	Vähen- nykset tili- kaudella	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus kun- tayhtymän peruspää- omasta	Ero
Kainuun sosiaali- ja terveyden- huollon kuntayhtymä	1 536 324	0	0	1 536 324	1 572 349	-36 024
Kainuun liitto	56 185	0	0	56 185	56 185	0
Kainuun Jätehuollon kuntayhtymä	109 928	0	0	109 928	109 928	0
Olennaiset kuntayhtymäosuuk- sien arvon muutokset yhteensä	1 702 438	0	0	1 702 438	1 738 462	-36 024

LIITE 21 Pysyvien vastaavien sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset					
	Osakkeet ja osuudet				
	Osakkeet ja osuudet tytäryh- teisöissä	Kuntayhtymä- osuudet	Osakkeet ja osuudet omistus- yh- teisöissä	Muut osak- keet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 237 002	1 702 438	5 598 499	330 128	9 868 067
Lisäykset					0
Vähennykset				-11 836	-11 836
Siirrot erien välillä					0
Hankintameno 31.12.	2 237 002	1 702 438	5 598 499	318 292	9 856 231
Arvonlennukset	0	0	0	0	0
Arvonkorotukset	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 237 002	1 702 438	5 598 499	318 292	9 856 231

Pysyvien vastaavien sijoitukset					
	Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
	Saamiset tytäryhteisöiltä	Saamiset kunta-yhtymiltä	Saamiset muilta omistusyhteisöiltä	Saamiset muilta yhteisöiltä	Yhteensä
Hankintameno 1.1.			21 282 981	99 296	21 382 277
Lisäykset			431 572		431 572
Vähennykset					0
Siirrot erien välillä					0
Hankintameno 31.12.			21 714 553	99 296	21 813 849
Arvonlennukset	0	0	0	0	0
Arvonkorotukset	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	0	21 714 553	99 296	21 813 849

LIITE 21 Maa- ja vesialueet erittely

Maa- ja vesialueet erittely				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	602 195	565 016	53 747	53 747
Muut maa- ja vesialueet	11 076 579	11 087 530	10 920 725	10 930 856
Maa- ja vesialueet yhteensä	11 678 774	11 652 546	10 974 472	10 984 603

LIITE 23 Saamisten erittely

Saamisten erittely				
	2018		2017	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset			0	0
Lainasaamiset			0	0
Muut saamiset			0	0
Siirtosaamiset			0	0
Yhteensä	0	0	0	0
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset			0	0
Lainasaamiset			0	0
Muut saamiset			0	0
Siirtosaamiset		717	0	134 193
Yhteensä	0	717	0	134 193
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset			0	0
Lainasaamiset	21 714 553		21 282 981	0
Muut saamiset			0	0
Siirtosaamiset		440 323	0	431 572
Yhteensä	21 714 553	440 323	21 282 981	431 572
Saamiset yhteensä	21 714 553	441 039	21 282 981	565 764

LIITE 24 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	0	0	0	0
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Siirtyvät korot	441 039	431 572	441 039	433 998
Valtionosuussaaamiset	46 172	30 961		24 995
Projektisaamiset	372 358	335 478	246 117	273 817
Muut siirtosaamiset	2 884 862	665 794	141 257	412 904
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	3 744 431	1 463 804	828 413	1 145 714

4.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

LIITE 25 Oman pääoman erittely

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Peruspääoma 1.1.	33 832 630	33 832 630	33 832 630	33 832 630
Lisäykset		0		0
Vähennykset		0		0
Peruspääoma 31.12.	33 832 630	33 832 630	33 832 630	33 832 630
Arvonkorotusrahasto 1.1.		185 175	0	185 175
Lisäykset		0	0	0
Vähennykset		-185 175	0	-185 175
Arvonkorotusrahasto 31.12.	0	0	0	0
Muut omat rahastot				
Rahastojen pääoma 1.1.	442 833	454 080	0	0
Oikaisu edell.tilikausi		0	0	0
Siirrot rahastoon		0	0	0
Siirrot rahastosta	-10 798	-11 247	0	0
Rahastojen pääoma 31.12	432 035	442 833	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	9 519 950	8 513 317	13 840 152	13 025 212
Loiste Oy:n Junior lainan korko v. 2013				
Siirto rahastoon				
Siirto rahastosta				
Eliminointikirjaukset	-235 243	-428 885		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	9 284 707	8 084 432	13 840 152	13 025 212
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-3 136 506	1 435 518	-3 405 290	814 940
Oma pääoma yhteensä	40 412 867	43 795 413	44 267 492	47 672 782

LIITE 27 Pitkäaikaiset velat

Erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Pitkäaikaiset velat		
	2018	2017
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 871 089	8 973 265
Pitkäaikaiset velat yhteensä	7 871 089	8 973 265

LIITE 29 Erittely olennaisista pakollisiin varauksiin merkityistä eristä

Erittely olennaisista pakollisiin varauksiin merkityistä eristä				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Ennallistamisvaraus 31.12.	65 621	60 717	0	0
Potilasvahinkovastuuvaraus 31.12. (ky)	1 063 495	585 357	0	0
Kierr.polttoaineen loppukäs.varaus 31.12. (ky)	77 369	28 201	0	0
Yhteensä	1 206 485	674 275	0	0

LIITE 30 Vieras pääoma

Vieras pääoma				
	2 018		2 017	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0	0		
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		8 252		20 498
Muut velat				
Siirtovelat		3 048 307		30 499
Yhteensä	0	3 056 558		50 998
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisyyksille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0	0		
Vieras pääoma yhteensä	0	3 056 558	0	50 998

LIITE 32 Muiden velkojen erittely

Muiden velkojen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Muut velat				
Liittymismaksut	1 616 082	1 200 311	1 616 082	1 200 311
Muut velat	1 019 476	980 542	349 339	342 379
Muut velat yhteensä	2 635 558	2 180 853	1 965 421	1 542 690

LIITE 33 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Lomapalkkajaksotus	4 879 817	4 851 407	2 150 975	2 141 482
Korkojaksotus	41 131	41 437	40 285	41 437
Valtionosuusennakot	152 930	43 938	152 930	43 938
Eläkevakuutusmaksut	771 229	738 581	371 233	356 355
Jäsenkuntayhtymille	2 719 353	30 499	3 048 307	38 970
Muut siirtovelat	1 357 902	665 906	633 062	26 354
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	9 922 362	6 371 769	6 396 792	2 648 536
Siirtovelat yhteensä	9 922 362	6 371 769	6 396 792	2 648 536

4.3.3 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

LIITE 34 Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	34 375 110	34 274 592	31 731 966	30 492 036
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	3 348 912	3 300 000		
Lainat julkisyhteisöiltä	1 670 510	1 759 771		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	6 462 293	6 462 293		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	9 811 205	9 762 293	31 731 966	30 492 036

Liite 35-37 Vakuudet

Vakuudet				
	Konserni		Kunta	
	2 018	2 017	2 018	2 017
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	9 811 205	9 762 293		
Pantatut arvopaperit				
Yhteensä	9 811 205	9 762 293	0	0
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Pantatut arvopaperit				
Yhteensä	0	0	0	0
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Pantatut arvopaperit				
Yhteensä	0	0	0	0
Vakuudet yhteensä	9 811 205	9 762 293	0	0

LIITE 38 Vuokravastuut

Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2 018	2 017	2 018	2 017
Vuokravastuut				
-seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	611 961	353 937	173 750	13 267
-siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut				
-myöhemmin maksettavat	865 327	1 192 384	175 027	579 952
Leasingvastuut yhteensä	1 477 287	1 546 321	348 777	593 219

Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa 31.12.2022 asti	1 655 637	1 349 040	1 306 860	924 360
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	316 922	184 872	143 172	184 872
- sopimukseen sisältyvät lunastusvelvoitteet				
Leasingvastuut yhteensä	1 477 287	1 736 589	348 777	783 487
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	611 961	572 842	173 750	230 636
- siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut	1 306 860	323 049	1 306 860	323 049
Vuokravastuut yhteensä	3 132 924	3 085 629	1 655 637	1 707 847

LIITE 39-40 Kunnan antamat vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

Vastuusitoumukset						
			Konserni		Kunta	
			2018	2017	2018	2017
			Alkuperäinen pääoma			
Kiinteistö Oy Sotkanmaa						
Nordea	Kv 21.6.2005 § 32	5 000 000	1 600 000	1 850 000	1 600 000	1 850 000
Nordea	Kv 27.6.2006 § 34	300 000	120 000	135 000	120 000	135 000
Nordea	Kv 28.5.2001 § 25	58 866				
Nordea	Kv 24.1.2000 § 25	56 811				
Nordea	Kv 28.2.2000 § 17	1 735 387	237 744	256 763	237 743	256 763
Nordea	Kv 30.1.2007 § 6	700 000	378 000	406 000	378 000	406 000
Nordea	Kv 18.12.2007 § 62	530 000	307 400	328 600	307 400	328 600
Valtiokonttori		386 099		149 686		149 686
Kuntarahoitus Oyj	Kv 29.9.2009 § 77	1 000 000	640 000	680 000	640 000	680 000
Kuntarahoitus Oyj	Kv 29.4.2013 § 35	1 570 000	1 153 192	1 216 592	1 153 192	1 216 592
Kuntarahoitus Oyj	Kv 27.5.2014 § 36	1 155 000	970 200	1 016 400	970 200	1 016 400
Kuntarahoitus Oyj	Kv 26.9.2016 § 57	2 000 000	1 840 000	1 920 000	1 840 000	1 920 000
OP	Kv 26.11.2018 § 83	2 000 000	2 000 000	1 920 000	2 000 000	1 920 000
	Yhteensä	16 492 163	9 246 536	9 879 041	9 246 536	9 879 041
Sotkamonsompala Oy 2013/ Kt Oy Sotkanmaa 2014						
Nordea	Kv 26.3.2001 § 41	92 503				
Nordea	Kv 26.3.2001 § 41	92 503				
Nordea	Velka nro 121620-6017499	45 000				
Kuntarahoitus Oyj	Kv 27.3.2012 § 15	1 585 000	1 224 600		1 224 600	1 287 400
	Yhteensä	1 815 006	1 224 600	0	1 224 600	1 287 400

Osakkuusyhteisöt yhteensä		18 307 169	10 471 136	9 879 041	10 471 136	11 166 441
<i>Muut vastuusitoumukset</i>						
Kainuun ympäristökeskus						
Ympäristöministeriö	Kv 15.3.2006 § 3	450 000				
Ympäristöministeriö	Kv 27.6.2006 § 30	50 271				
	Yhteensä	500 271	0	0	0	0
Sotkamon vanhaintukisäätiö						
Valtiokonttori 4140		166 408				
	Yhteensä	166 408				
Jormasjoen vesiosuuskunta						
Osuuspankki	Kv 30.5.2006 § 16	176 000				56 933
	Yhteensä	176 000	0	0	0	56 933
Sapsonrannan vesiosuus-						
kunta						
Osuuspankki	Kv 19.12.2006 § 65	550 000			5 545	5 545
	Yhteensä	550 000	0	0	5 545	5 545
Soidinvaaran vesiosuus-						
kunta						
Osuuspankki	Kv 29.8.2006 § 40	1 500 000				42 054
	Yhteensä	1 500 000	0	0	0	42 054
Riekinrannan vesiosuus-						
kunta						
Osuuspankki		120 000				20 622
	Yhteensä	120 000	0	0	0	20 622
Muut yhteisöt yhteensä		3 012 679	0	0	5 545	125 154
Kunnan antamat vastuusitoumukset samaan konserniin kuulu-						
vien yhteisöjen puolesta yhteensä		21 319 847	10 471 136	9 879 041	10 476 681	11 291 595

Vastuusitoumukset				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma		0	18 307 169	18 307 169
Jäljellä oleva pääoma		0	10 471 136	11 166 441
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma		0		0
Jäljellä oleva pääoma		0		0

Takausvastuut sivuroolit				
Sopimus		Viimeinen takaus-	Velkasaldo	
FI22 5436 0990 0158 54	Maa-aineslain mukainen takaus	pvm		
FI17 5436 0990 0171 08	Maa-aineslain mukainen takaus	30.9.2018	7 000	Sotkamon Murskeosuuskunta
FI42 5760 0390 0471 49	Maa-aineslain mukainen takaus	30.6.2020	10 000	Sotkamon Murskeosuuskunta
		30.6.2020	3 500	Sotkamon Murskeosuuskunta
FI59 5760 0390 0460 67	Urakkatakaus, takuuaikainen	12.11.2016	2 300	Peltityö E Tolonen Oy
FI60 5436 0990 0180 80	Urakkatakaus, takuuaikainen	15.1.2017	1 573	Sotkamon LVI-asennus Ky
FI85 5760 0390 0472 48	Urakkatakaus, työaikainen	28.2.2017	15 630	Sotkamon LVI-asennus Ky

LIITE 40 Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2018	2017
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	59 504 142	58 618 332
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastoista 31.12.	38 228	38 741

LIITE 41 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Koronvaihtosopimus				
<i>Koronvaihtosopimus 1</i>				
Nimellisarvo	10 950 000	10 950 000	10 950 000	10 950 000
Markkina-arvo	-830 404	-978 741	-830 404	-699 460
Sopimus on pääomaltaan 10 950 000 € (bullet) ja voimassa 26.6.2030 saakka, jossa kunta maksaa kiinteää korkoa 1,60 % (p.a.) ja pankki maksaa euribor 6 kk. Yhden korkopisteen arvo sopimukselle on +11 880 €.				
<i>Koronvaihtosopimus 2</i>				
Nimellisarvo	10 950 000	10 950 000	10 950 000	10 950 000
Markkina-arvo	839 357	702 269	839 357	702 269
Sopimus on pääomaltaan 10 950 000 € (bullet) ja voimassa 26.6.2030 saakka, jossa pankki maksaa kiinteää korkoa 1,60 % (p.a.) ja kunta maksaa euribor 6 kk. Yhden korkopisteen arvo sopimukselle on -11 400/+12 900 €. Molemmilla sopijapuolilla on oikeus, mutta ei velvollisuutta, purkaa johdannaissopimus ennenaikaisesti kokonaan ennenaikaisena purkamispäivänä 9.11.2026. Todennäköisyyttä sille, että pankki käyttäisi oikeutta, ei voida pitää todennäköisenä.				
<i>Koronvaihtosopimus 3</i>				
Nimellisarvo	10 950 000	10 950 000	10 950 000	10 950 000
Markkina-arvo	-1 230 327	-934 602	-1 230 327	-934 602
Kynnyksellinen koronvaihtosopimus jatko-oikeudella pääomaltaan 10 950 000 € (bullet) ja voimassa 26.6.2019 – 26.6.2030, jossa kunta vastaanottaa 6 kk euribor-korkoa ja maksaa kiinteää korkoa 1,39 % (p.a.), mikäli korkojaksolle määritelty viitekorko on alle 4,50 %, muutoin kunta maksaa 6 kk eb-viitekorko vähennettynä 1,50 prosenttiyksiköllä. Sopimusrakenteeseen sisältyy pankin jatko-oikeus (swaptio) pääomaltaan 10 000 000 € (bullet) ja voimassa 26.6.2030 – 26.6.2045, jossa kunta vastaanottaa 6 kk euribor-korkoa ja kunta maksaa kiinteää korkoa 1,10 % (p.a.). Yhden korkopisteen arvo sopimukselle on -20 500/+13 650 €. Molemmilla sopijapuolilla on oikeus, mutta ei velvollisuutta, purkaa johdannaissopimus ennenaikaisesti kokonaan ennenaikaisina purkamispäivinä. Todennäköisyyttä sille, että pankki käyttäisi oikeutta, ei voida pitää todennäköisenä.				

Korkotermiini 4				
Kainuun jätehuollon kuntayhtymän koronvaihtosopimus, Sotkamon kunnan osuus	-9 138	-9 138		0

Kaikki kunnan koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Tämän hetken voimassaolevan Nordean sopimuksen herkkyys on seuraava: korkojen noustessa 1,00 %-yksiköllä olisi muutos markkina-arvossa +355 627 € ja vastaavasti korkojen laskiessa 1,00 %-yksiköllä olisi muutos -820 404 €. Voimassaolevien OP:n sopimusten herkkyys on seuraava: korkojen noustessa 1,00 %-yksiköllä olisi muutos markkina-arvossa +227 667 € ja vastaavasti korkojen laskiessa 1,00 %-yksiköllä olisi muutos -765 000 €. Nordeaa neutraloivassa suojauksessa olisi korkoherkkyys seuraava: korkojen noustessa 1,00 %-yksiköllä olisi muutos markkina-arvossa -1 140 700 € ja vastaavasti korkojen laskiessa 1,00 %-yksiköllä olisi muutos +1 288 500 €.

LIITE 41 Päästöoikeudet

Päästöoikeudet 2018		
	tCO2	€
Käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrä 1.1.	0	0
Päästöoikeuksien ostot	0	0
Toteutuneiden päästöjen määrä	0	0
Päästöoikeuksien myynnit	0	0
Käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrä 31.12.	0	0
Pakollinen varaus palautusvelvollisuuden täyttämiseen	0	0

LIITE 42 Henkilöstön lukumäärä 31.12.

Henkilöstön lukumäärä 31.12.								
	Hallinto		Tekninen		Sivistys		Koko kunta	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Vakinaiset	45	45	88	87	276	269	409	401
Määräaikaiset	8	13	12	19	91	78	111	110
Sijaiset	2	1	3	3	19	24	24	28
Työllistetyt ja oppisopimuksella olevat	1	4	7	7	10	8	18	19
Yhteensä	56	63	110	116	396	379	562	558

LIITE 43 Henkilöstökulut

Henkilöstökulut		
	2018	2017
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	18 434 087	17 780 333
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauserät	-258 672	-316 130
Yhteensä	18 175 415	17 464 203
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	4 374 879	4 642 459
Muut henkilösivukulut	794 298	607 789
Yhteensä	5 169 178	5 250 248
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan yhteensä	23 344 592	22 714 451
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin		
Palkat ja palkkiot	42 678	65 215
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauserät		
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	7 149	11 372
Muut henkilösivukulut	1 869	2 879
Aktivoinnit yhteensä	51 697	79 466
Henkilöstökulut yhteensä	23 396 289	22 793 917

LIITE 44 Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2018	2017
Sotkamon Kansallisseura ry KOK	641	661
Keskustan Sotkamon kunnallisjärjestö	2 834	2 563
Sotkamon vasemmistoliitto	1 052	1 210
Suomen Kristillisdemokraatit Sotkamon paikallis	363	209
Sotkamon perussuomalaiset ry	370	478
Sotkamon Sosiaalidemokraatit	84	110
Kainuu vihreät	45	90
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	5 389	5 321

LIITE 45 Tilintarkastajien palkkiot

Tilintarkastajien palkkiot		
	2018	2017
BDO Audiator Oy, tilintarkastuspalkkiot	13 927	13 233

LIITE 46 Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvat välilliset liiketoimet

Kunnan tai konsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

5 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

5.1 Vesihuoltolaitos

Vesihuoltolaitos vastaa riittävän ja hyvälaatuisen talousveden tuottamisesta ja jakelusta vesilaitoksen ja vesilaitokseen liittyneiden vesiosuuskuntien toiminta-alueilla olevien asiakkaiden tarpeisiin. Lisäksi laitos vastaanottaa ja puhdistaa viemärlaitoksen ja vesiosuuskuntien toiminta-alueilla olevien asiakkaiden laitoksen verkostoon toimittaman jäteveden vähintään ympäristölupapäätöksen mukaiseen puhdistustasoon.

Vesihuoltolaitos toimii laskennallisesti eriytettynä taseyksikkönä kunnan ympäristö- ja teknisessä osastossa.

Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma sekä hulevesiviemäroinnin tase ja rahoituslaskelma esitetään vesihuoltolaitoksen omassa toimintakertomuksessa tilinpäätösasiakirjan liitteenä.

6 LUETTELOT JA SELVITYKSET

6.1 Luettelo tositelajeista

Laji	Nimitys	Laji	Nimitys
AA	Käyttöom.hankinnat ja myynnit	M5	Excel-liittymä
AB	Kirjanpitosite	M6	Liittymä WebMarela
AF	Poistokirjaukset	M7	Liittymä Pusatec
AN	Käyttöom.kirj: netto	ML	ML-tilitys
AZ	Investointien purku	PA	Palkkatositteet
			Nimikkeen hinnan-muu-
BA	Konekielinen tiliote	PR	tos
BC	Epävarmat saamiset	RA	Hyvitys - nettosuor.
BM	Ostomaksu, autom.	RC	Korkolaskut
BS	Tiliotetapaht. muut	RE	Lasku - brutto
DA	Ennakkosuoritukset	RN	Lasku - netto
DG	Asiakkaat - hyvitys	RV	Myyntilaskut
DK	Korkolasku	SA	Muistiotositteet
DL	Luottotappiot	SB	Muistiot, sis. Myyntil
DR	Myyntilaskut, hyvityslaskut	SC	Käteisalenn. Kirjaus
DT	Asiakkaat - tasaus	M7	Liittymä Pusatec
DV	Myyntisuor. (autom.)	ML	ML-tilitys
DZ	Myyntisuor. (man.)	PA	Palkkatositteet
			Nimikkeen hinnan-muu-
EU	Euro - pyöristysero	PR	tos
EX	Ulkoinen numero	SR	Sähköinen muistiotosite
FS	Tilinpäätöstositteet	SK	Kassatosite
KA	Toimittajatosite	SL	*Konekielinen tiliot.
KG	Toimittajat -hyvit.	ST	Pääkirjatilien tasaus
KN	Toimittajat - netto	SU	Jälkikirjaustosite
KP	Tilin ylläpito	UE	Tiedonsiirto
KR	Ostolaskut/Rondo	WA	Tavaranluovutus
KS	Sisäisten laskujen kuittaus	WE	Tavaranvastaanotto
KT	Toimittajat - tasaus	WI	Inventointitosite
KZ	Toimittajat -maksu	WL	Varast.otto/toimitus
L1	Hammashuoltolaskutukset	WN	Tav.vast.otto netto
L2	Terveysthuollon laskutukset	ZL	Lindorff tilitykset
L3	Pegasos työterveyslaskutus	ZP	Maksukirjaus
L4	Effica potilaslaskutus	ZR	Pankki - täsmäytys
L5	Liittymä Hellevi		Liitetietosite
L6	Komartek vesilaskutus		
L7	Komartek lämpölaskutus		
L8	Mela		
L9	ProConsona sosiaalityö		
M1	Liittymä kassajärjestelmä		
M2	Liittymä kassajärjestelmä		
M3	Liittymä ProExellent		
M4	Liittymä Aqua vesilaskutus		

7 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Sotkamossa 2.4.2019

SOTKAMON KUNNANHALLITUS

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on annettu kertomus

_____/_____/2019

JHTT Sakari Syrjälä, BDO Audiator Oy